UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET
Vijeće Fakulteta
Broj: 02-01/85
Sarajevo, 18. 2. 2022. godine

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja po ovlaštenju dekana sekretara Fakulteta, broj: 03-02/171 od 14. 2. 2022. godine, Vijeće Fakulteta na 61. elektronskoj (redovnoj) sjednici održanoj 18. 2. 2022. godine, *donijelo je*

O D L U K U

I

Usvajaju se **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2021/2022. GODINE.**

II

SILABUSI iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2021/2022. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:
1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke
Broj: /
Sarajevo, 2. 2. 2022. godine

02-28/20
Datum: 15. 2 22 god.

Vijeću Fakulteta
15-2-2022

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine*

Poštovani,

Obavještavamo Vas da su nastavnici Odsjeka za komparativnu književnost i informacijske nauke dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine predviđene važećim Nastavnim planom i programom i Planom nastave za studijsku 2021/2022. godinu.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK VIJEĆA ODSJEKA
ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE

Prof. dr. Edin Pobrić

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Opća povijest književnosti 2 – period srednjeg vijeka</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 122</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>Obavezni</td><td>ECTS</td><td>1. Jednopredmetni studij, komparativna književnost: 7 ECTS
2. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i informacijske nauke: 6 ECTS
3. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i druga studijska grupa: 5 ECTS</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>1.</td><td>Semestar</td><td>Ljetni</td><td>Ak. godina</td><td>2021/2022.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Položen ispit iz Opće povijesti književnosti 1, FIL KOI 114</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Prof. dr. Muhamed Dželilović, redovni profesor</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 54
E-mail: muhamed.dzelilovic@ff.unsa.ba
Telefon: +387 33 253 166</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Fahrudin Kujundžić, MA, viši asistent</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 55
E-mail: fahrudin.kujundzic@ff.unsa.ba
Telefon: +387 33 253 130</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">1. Jednopredmetni, komparativna književnost: predavanja 2, seminari 2, vježbe 2
2. Dvopredmetni, komparativna književnost i informacijske nauke: predavanja 2, seminari 2, vježbe 2
3. Dvopredmetni, komparativna književnost i druga studijska grupa: predavanja 2, senimari 2, vježbe 2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Proučavat će se književnost i kultura epohe srednjeg vijeka. U prvom dijelu predmeta fokus je na evropskom srednjem vijeku, da bi drugi dio bio posvećen arapskoj i perzijskoj islamskoj kulturi tog vremena. Obrađivat će se srednjevjekovni viteški epovi i romani, lirika na narodnim jezicima, srednjevnekovni teatar, djelo Dantea, Petrarke i Bokača, te predislamska arapska poezija, “1001 noć” i najvažniji perzijski pjesnici.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Upoznati studente komparativne književnosti sa najvažnijim elementima srednjevjekovne evropske i arapsko/perzijske islamske kulture, te najvećim književnim djelima te epohe.</td></tr>
</table>

Ishodi učenja	Na najvažnijim konkretnim primjerima analizirati osnovne osobine književne epohe srednjeg vijeka. Preispitati književne žanrove prisutne u srednjem vijeku, te objasniti odnose sa epohama prije i poslije srednjeg vijeka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.2 – 6.3.	Pojava monoteističkih religija na antičkom tlu
2. 7.3 – 13.3	Duhovni tokovi u kasnoj antici i ranom srednjem vijeku
3. 14.3 – 20.3.	Judeokršćansko učenje: *Stari i Novi Zavjet*
4. 21.3 – 27.3.	Srednjevjekovni viteški ep i roman
5. 28.3 – 3.4.	Nastanak i razvoj srednjevjekovne lirike na narodnim jezicima u Evropi – sicilijanska i provansalska poezija; toskanska poezija "Slatkog novog stila"
6. 4.4 – 10.4.	Rana djela Dantea Alighierija: *Novi život, De vulgari eloquentia*
7. 11.4 – 17.4.	Dante: *Božanstvena komedija*
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Dante: *Božanstvena komedija*
10. 2.5 – 8.5.	Oblici srednjevjekovnog teatra i drame
11. 9.5 – 15.5.	Boccaccio: *Dekameron*
12. 16.5 – 22.5.	Petrarca: *Kanconijer*
13. 23.5 – 29.5.	Susret predislamske arapske književne tradicije i *Kur'anskoga* teksta Književni univerzum *1001 noći*
14. 30.5 – 5.6.	Rumi i Hajam – dvije linije u staroj perzijskoj književnosti
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici nastave: frontalni i individualni rad
Metode: predavanja, diskusije, pismeni radovi</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Završni pismeni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Prisustvo i aktivnost u nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra. Nakon prve polovine semestra provjera znanja se vrši na polusemestralnom ispitu, zatim na završnom semestralnom ispitu, te na integralnim i (eventualno) popravnom ispitu.
• Tokom semestra svaki je student obavezan uraditi seminarski rad na temu iz programa.

Napomena:
• Prolazna ocjena iz seminarskog rada je preduslov za izlazak na završni ispit.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Jacques Le Goff: Civilizacija srednjovjekovnog Zapada, Golden marketing, Zagreb, 1998.
2. Jacques Le Goff: Srednjovjekovni imaginarij, Antibarbarus, Zagreb, 1993.
3. Ernst Robert Curtius, Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje, Naprijed, Zagreb, 1998.
4. Erih Auerbah, Mimesis: Prikazivanje stvarnosti u Zapadnoj književnosti, Nolit, Beograd, 1978.
5. Francesco De Sanctis, Povijest talijanske književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 1955.
6. Muhamed Dželilović, Slaveni o Danteu, Connectum, Sarajevo, 2008.
7. Esad Duraković, Orijentologija, Tugra, Sarajevo, 2007.
8. Robert Irwin, 1001 noć na Zapadu, Ljiljan, Sarajevo, 1999.</td></tr>
</table>

	Dodatna 1. Milivoj Solar, *Povijest svjetske književnosti*, Golden marketing, Zagreb, 2013. 2. Mihail Bahtin, *Stvaralaštvo Fransoa Rablea i narodna kultura srednjega veka i renesanse*, Nolit, Beograd, 1978. 3. Dragan Klaić, *Pozorište i drame srednjeg veka*, Književna zajednica Novog Sada, Novi Sad, 1988. 4. Frančesko De Sanktis, *Kritički eseji*, Kultura, Beograd, 1960. 5. Dževad Karahasan, *Knjiga vrtova*, Connectum, Sarajevo, 2008. 6. Bećir Džaka, *Historija perzijske književnosti: Od nastanka do kraja 15. vijeka*, Ibn Sina, Sarajevo, 1997. 7. William C. Chittick, *Sufijski put ljubavi: Rumijeva duhovna učenja*, Ibn Sina, Sarajevo, 2005.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Opća povijest književnosti 4 – evropska drama od renesanse do romantizma</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 222</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>Obavezni</td><td>ECTS</td><td>1. Jednopredmetni studij, komparativna književnost: 6 ECTS
2. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i informacijske nauke: 4 ECTS
3. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i druga studijska grupa: 4 ECTS</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>1.</td><td>Semestar</td><td>Ljetni</td><td>Ak. godina</td><td>2021/2022.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Položen ispit iz Opće povijesti književnosti 3, FIL KOI 214</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Prof. dr. Muhamed Dželilović, redovni profesor</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 54
E-mail: muhamed.dzelilovic@ff.unsa.ba
Telefon: +387 33 253 166</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Fahrudin Kujundžić, MA, viši asistent</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 55
E-mail: fahrudin.kujundzic@ff.unsa.ba
Telefon: +387 33 253 130</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">1. Jednopredmetni, komparativna književnost: predavanja 2, seminari 1, vježbe 2
2. Dvopredmetni, komparativna književnost i informacijske nauke: predavanja 2, vježbe 2
3. Dvopredmetni, komparativna književnost i druga studijska grupa: predavanja 2, vježbe 2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Predmet posvećen evropskoj drami, od renesanse do romantizma. Akcenat u prvom polusemestru će biti na izučavanju djela W. Shakespearea. Poslije toga, u okviru kolegija obradiće se i doba baroka u teatru, klasicistički pokušaj vraćanja formi tragedije, Mollierov komediografski opus, te djela najvećih dramskih i teatarskih stvaralaca iz perioda neohumanizma i romantizma.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Upoznati studente komparativne književnosti sa najvažnijim dramskim i teatarskim formama u periodu od ranih renesansnih komedija do kraja perioda romantizma u dramskoj i teatarskoj umjetnosti.</td></tr>
</table>

Ishodi učenja	Izdvojiti i na najvažnijim konkretnim primjerima evropske dramske književnosti analizirati osnovne osobine književnih epoha od renesanse do romantizma. Posebno obraditi važne veze koje ključni dramski pisci ovih epoha uspostavljaju sa antičkom i srednjevjekovnom dramskom i teatarskom tradicijom.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.2 – 6.3.	Renesansna komedija – dramski modeli i podžanrovska tipologija
2. 7.3 – 13.3	Macchiavelli: *Mandragola*
3. 14.3 – 20.3.	Teatar elizabetanskog doba i dramsko djelo W. Shakespearea
4. 21.3 – 27.3.	Shakespeareove historijske hronike: *Ričard III*
5. 28.3 – 3.4.	Velike tragedije: *Hamlet, Magbet*
6. 4.4 – 10.4.	Velike tragedije: *Kralj Lir, Otelo, Tit Andronik*
7. 11.4 – 17.4.	Shakespeareove komedije: *Mjera za mjeru; Ukroćena goropad; Kako vam drago*
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Specifičnost strukture i vedra tragičnost u *Oluji*
10. 2.5 – 8.5.	Osobenosti *Commedie dell'arte*
11. 9.5 – 15.5.	Teatar baroka i klasicizma – Corneile: *Sid;* Racine: *Fedra*
12. 16.5 – 22.5.	Mollierove komedije: *Don Žuan, Mizantrop, Učene žene*
13. 23.5 – 29.5.	Neohumanizam i romantizam u evropskom teatru i drami: teorijska razmatranja drame i teatra Lessinga i Diderota
14. 30.5 – 5.6.	Shillerovo dramsko djelo: *Razbojnici* Dramski univerzum Goetheovog *Fausta*
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**

16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Oblici nastave: frontalni i individualni rad
Metode: predavanja, diskusije, pismeni radovi

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni pismeni ispit	30	30%
2.	Završni pismeni ispit	30	30%
3.	Seminarski rad	30	30%
4.	Prisustvo i aktivnost u nastavi	10	10%
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra. Nakon prve polovine semestra provjera znanja se vrši na polusemestralnom ispitu, zatim na završnom semestralnom ispitu, te na integralnim i (eventualno) popravnom ispitu.
- Tokom semestra svaki je student obavezan uraditi seminarski rad na temu iz programa.

Napomena:

- Prolazna ocjena iz seminarskog rada je preduslov za izlazak na završni ispit.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Mario Apollonio, *Povijest Komedije dell'Arte*, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb, 1985.
2. Zdenko Lešić, *Teorija drame kroz stoljeća 1*, Svjetlost, Sarajevo, 1977.
3. Zdenko Lešić, *Teorija drame kroz stoljeća 2*, Svjetlost, Sarajevo, 1979.
4. Jovan Hristić, *Teorija drame: renesansa i klasicizam*, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1976.
5. Čezare Molinari, *Istorija pozorišta*, Vuk Karadžić, Beograd, 1982.
6. Silvio D'Amico, *Povijest dramskog teatra*, Matica hrvatska, Zagreb, 1972.

	Dodatna 1. Denis Diderot, *Paradoks o glumcu*, Zora, Zagreb, 1958. 2. Gotthold Ephraim Lessing, *Hamburška dramaturgija*, Zora, Zagreb, 1950. 3. Ivo Hergešić, *Shakespeare, Moliere, Goethe*, Zora, Zagreb, 1957. 4. Jan Kot, *Šekspir, naš savremenik*, Svjetlost, Sarajevo, 1990. 5. Folker Kloc, *Zatvorena i otvorena forma u drami*, Lapis, Beograd, 1995. 6. Dževad Karahasan, *Dnevnik melankolije*, Vrijeme, Zenica, 2004.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	HISTORIJSKA POETIKA PROZNIH ŽANROVA				
Šifra/kod	FIL KOI 521	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	1. Jednopredmetni studij, komparativna književnost: **6** ECTS 2. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i informacijske nauke: **5** ECTS 3. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i druga studijska grupa: **4** ECTS
Ciklus studija	2.	Semestar	Ljetni	Ak. Godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Muhamed Dželilović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 54 E-mail: muhamed.dzelilovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 166	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Fahrudin Kujundžić, MA, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 55 E-mail: fahrudin.kujundzic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 130	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	1. Jednopredmetni, komparativna književnost: predavanja **2**, seminari **1**, vježbe **1** 2. Dvopredmetni, komparativna književnost i informacijske nauke: predavanja **2**, seminari **2** 3. Dvopredmetni, komparativna književnost i druga studijska grupa: predavanja **2**, seminari **2**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na početku kolegija o historijskoj poetici proznih žanrova studenti će biti upozoreni na važnost odnosa između stiha i proze u književnosti, bit će riječi o implikacijama koje proizilaze iz pojave proze, kao i o okolnostima u kojima se ona pojavljuje. Nakon toga, studenti će se upoznati sa malim proznim formama, kao što su vic, zagonetka i sentenca, a posebna pažnja će se posvetiti tipovima i formama anegdote kao najvažnije protoknjiževne prozne forme. U nastavku kolegija studentima će se ponuditi razgovor o ranim formama umjetničke književnosti: o egzemplumu, legendi, milesiani, basni i pismu. Zatim će se studenti upoznati sa dužim proznim formama, sa grčkim romanom i menipejom. U svom završnom dijelu, kolegij će se baviti nastankom i razvojem proznih žanrova. Studenti će biti upoznati sa najvažnijim književnim proznim žanrovima, sa novelom, pripovijetkom i romanom.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa historijskom poetikom proznih žanrova. U prvom dijelu upoznavanje sa malim proznim formama, sa ranim formama umjetničke književnosti, a zatim i sa nastankom i razvojem proznih žanrova, sa novelom, pripovijetkom i romanom.
Ishodi učenja	Nakon što su se studenti na prvom ciklusu studija već imali priliku upoznati sa općom historijom književnosti, kroz nekoliko predmeta, sve od antike do savremenog doba – fokusirati se na razvoj proze i proznih žanrova, na osnovne probleme i logiku tog razvoja, te u skladu s tim preispitati neka najvažnija, reprezentativna prozna djela. Uporedo sa predavanjima, kontinuirano tražiti od studenata da i sami pišu kratke prozne radove, da i na taj način osvijeste osnovne probleme.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.2 – 6.3.	Odnos između stiha i proze
2. 7.3 – 13.3	Kontekst nastanka proznih žanrova: antika i helenizam
3. 14.3 – 20.3.	Nastanak moderne proze: kraj srednjeg vijeka i renesansa
4. 21.3 – 27.3.	Male prozne forme: vic, zagonetka, sentenca
5. 28.3 – 3.4.	Tipovi i forma anegdote
6. 4.4 – 10.4.	Rane forme umjetničke književnosti: egzemplum, legenda, milesiana, basna, pismo
7. 11.4 – 17.4.	Duže prozne forme: antički roman, menipeja
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Novela
10. 2.5 – 8.5.	Pripovijetka
11. 9.5 – 15.5.	Roman
12. 16.5 – 22.5.	Esej
13. 23.5 – 29.5.	*Praktični radovi studenata*
14. 30.5 – 5.6.	*Praktični radovi studenata*
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici nastave: frontalni, grupni i individualni rad – na vježbama na ovom predmetu naglasak je na praktičnom radu studenata Metode: predavanja, diskusije, pismeni radovi
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i rad na predavanjima i vježbama	20	20%
2.	Završni seminarski rad	40	40%
3.	Usmeni ispit	40	40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Provjera znanja vrši se kontinuirano tokom semestra. Studenti će dobijati zadatke, i na predavanjima i na vježbama, u skladu sa nastavnim jedinicama, tako da se temeljni problemi osvijeste kroz praktične radove. Na kraju semestra student bira jednu od tema koje su otvorene u toku nastave, za svoje istraživanje u formi seminarskog rada. Nakon napisanog rada slijedi i usmeni ispit, kao rasprava o radu.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Rene Maria Alberes, *Istorija modernog romana*, Svjetlost, Sarajevo, 1967. 2. Erich Auerbach, *Mimesis*, Nolit, Beograd, 1968. 3. Mihail Bahtin, *O romanu*, Nolit, Beograd, 1989. 4. Wayne Booth, *Retorika proze*, Nolit, Beograd, 1976. 5. Olga Freidenberg, *Slika i pojam*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1986. 6. Andre Jolles, *Jednostavni oblici*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.

	Dodatna 1. Mihail Bahtin, *Problemi poetike Dostojevskog*, Nolit, Beograd, 1967. 2. Mihail Bahtin, *Autor i junak u estetskoj aktivnosti*, Bratstvo-Jedinstvo, Novi Sad, 1991.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Teorija kulture i umjetnosti 2				
Šifra/kod	FIL KOB 136	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	
Ciklus studija	Prvi	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta „Teorija kulture i umjetnosti 1“				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/srpski/hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Edin Pobrić			
	Kontakt podaci	Kabinet:55 E-mail:edin.pobric@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Uto: 11-12; 14-15; čet: 14-16; pet: 11-12	
Saradnik	Ime i prezime	Fahrudin Kujundžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar_____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se studenti upoznaju sa dominantnim kulturnim teorijama i doprinosom znanstvenika kao što su Umberto Eco, Mukaržovski, Barthes, dok su lingvističke teorije predstavljene preko djela Ferdinanda de Sosira, Emila Benvenista, Romana Jakobsona, Čarlsa Morisa i sistematizatora ovih ideja Tvrtka Kulenovića. Mediji masovne komunikacije i njihova upotreba biti će predstavljeni djelom Maršala Makluana i Edgara Morina. Suvremena digitalna djelatnost biti će osvijetljena zbornikom Videosfera (Ristić), a teorija recepcije Jusovim djelom. U segmentu posvećenom publicističkoj stilistici studenti će uraditi više zadataka na dogovorenu temu, što treba stimulirati njihov intelektualni, znanstveni i kreativni potencijal. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu(odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, Power point prezentacije). U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti što temeljitije upoznaju s najznačajnijim poetikama, estetičkim teorijama pojedinačnih umjetničkih vrsta, kao i principima komparativne estetike. Važno je sagledati odnos umjetnosti prema drugim konstituentima kulture (prema mišljenju, religiji, nauci, politici, masovnim				

	komunikacijama, subkulturi). Studente treba upoznati sa pravcima u morfološkoj analizi umjetnosti, kao i sa narativnom putanjom od ideje do djela. Ako je umjetnost jedna vrsta prakse, unutar ovog predmeta treba ponuditi odgovor kakva je to praksa i koliko se razlikuju prakse unutar različitih vrsta umjetnosti. Pratit će se kanonska vrsta umjetnosti, ali će se insistirati na njenoj otvorenosti s obzirom na tehnološke inovacije, na integrativne i interelacijske kulturne procese. Po završetku kursa studenti trebaju da steknu sljedeće sposobnosti: - razumijevanje i korištenje temeljnih teorijskih pojmova; - sposobnost vrednovanja i kritičkog razumijevanja umjetničkog djela; svijet o relacijskim, intermedijalnim i kulturnim pretpostavkama umjetničkog djela.
Ishodi učenja	Ishodi učenja za ovaj predmet su da studenti znaju, razumiju ili budu u mogućnosti primijeniti teorijske okvire untar svojih tekstova koje budu pisali u toku studija ili nakon njega. Da njihova znanja budu prepoznata u širem naučnom i kulturološkom krugu i time bude omogućena njihova veća mobilnost.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pristupi umjetničkom djelu: estetika i nauke o umjetnosti. Dekonstrukcija estetike – savremene teorije umjetnosti. Osnove komunikacije. Pitanje jezika.
2.	Strukturalizam i semiotika. Vrste znakova. Struktura znak i referencija.
3.	Kod, jezik i estetička poruka.
4.	Interpretacija: Znak – značenje – smisao .
5.	Semiotika od strukturalizma do poststrukturalizma.
6.	Teorija recepcije kao odraz nauke o komunikaciji.
7.	Poststrukturalizam i umjetnost postmoderne.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Vrste umjetnosti: prostor i vrijeme.
10.	Muzika – antimimetička umjentost. Estetika apsolutne umjetnosti
11.	Film kao prevazilaženje jezika. Ikoničko pripovijedanje.

12.	Intersemiotičko prevođenje. Književnost i film.
13.	Performativna umjetnost. Pozorište.
14.	Umjetnost i semiotika tijela. Naracija
15.	Plastične umjetnosti
16.	Priprema za ispit
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje i vježbe.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	prisustvo i aktivnost - nastava i vježbe	20	20 %
2.	polusemestralni pismeni ispit	25	25 %
3.	završni pismeni ispit	25	25 %
4.	završni usmeni ispit	30	30 %
5.			
	Ukupno: _____ bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Napomena: Preduslov za izlazak na usmeni dio ispita i minimalnu ocjenu šest (55-64) (E) su položeni pismeni dijelovi ispita.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Grejam, Gordon: *Filozofija umetnosti.* Beograd: Clio, 2000. 2. Borjev, Jurij: *Estetika.* Sarajevo: Bosanska riječ, 2009. 3. Saussure, Ferdinad de: *Opšta lingvistika.* Beograd: Nolit, 1977. 4. Surio, Etjen: *Odnosi među umjetnostima.* Sarajevo: Svjetlost, 1958. 5. Fischer-Lichte, E.: *Estetika performativne umjetnosti.* Sarajevo: Šahnipašić, 2009. 6. Suvremena tumačenja književnosti. Sarajevo: Sarajevo-Publishing, 2006. 7. Pobrić, Edin: *Univerzum simpatije.* Sarajevo: Connectum, 2010. 8. Stojanović, Dušan: *Film kao prevazilaženje jezika.* Beograd : Univerzitet umetnosti, 1975. 9. Pobrić, Edin: *Priča i ideologija: semiotika književnosti.* Sarajevo: Centar samouprava, 2016.
	Dodatna 1. *Estetička teorija danas: ideje Adornove estetičke teorije:* (zbornik); izbor Abdulah Šarčević. Sarajevo: „Veselin Masleša“, 1990. 2. Kulenović, Tvrtko: *Rezime; autorefleksija umjetnost i komunikacija prozne magije.* Sarajevo: Međunarodni centar za mir, 1995. 3. Petrs, Jan: *Slikovni znaci i jezik filma.* Beograd, 1987. 4. Foht, Ivan: *Uvod u estetiku.* Sarajevo: Svjetlost, 1984. 5. Miljić, Branislava (ur.): *Odnosi među umetnostima.* Beograd, 1978. 6. Kulenović, *Umetnost i komunikacija.* Sarajevo: “Veselin Masleša”, 1983. 7. Giro, Pjer: *Semiologija.* Beograd: Prosveta, 1983. 8. *Plastični znak;* Zbornik tekstova iz teorije vizuelnih umjetnosti. Rijeka: Izdavački centar, 1981. 9. Ranković, Milan: *Komparativna estetika.* Beograd: Umetnička akademija, 1973. 10. Ingarden, Roman: *Ontologija umjetnosti.* Novi Sad: Književna zajednica Novog Sada, 1991. 11. Saussure, Ferdinad de: *Opšta lingvistika.* Beograd: Nolit, 1977. 12. Barthes, Roland: *Carstvo znakova*, Zagreb: August Cesarec, 1989. 13. Benvenist, Emil: *Problemi opšte lingvistike.* Beograd: Nolit, 1975. 14. Calvino, Italo: *Američka predavanja.* Novi Sad: Bratstvo i Jedinstvo, 1989. 15. Čolović, Ivan: *Divlja književnost.* Beograd: Nolit, 1984. 16. Jakobson, Roman: *Lingvistika i poetika.* Beograd: Nolit, 1966. 17. Jauss, Hans Robert: *Estetika recepcije*: Beograd: Nolit, 1978. 18. McLuhan, Marshall: *Poznavanje opštila–čovjekovih produžetaka.* Beograd: Prosveta, 1972. 19. Morin, Edgar: *Duh vremena.* Beograd: Nolit, 1976. 20. Morris, Charles W.: *Osnove teorije o znacima.* Beograd: BIGZ, 1975. 21. Mukaržovski, Jan: *Struktura, funkcija, znak, vrednost.* Beograd: Nolit, 1987.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Poetika romana				
Šifra/kod	Fil kob 250	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I.	Semestar	IV.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/srpski/hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Edin Pobrić			
	Kontakt podaci	Kabinet:55 E-mail:edin,pobri@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Uto: 11-12; 14-15; čet: 14-16; pet: 11-12	
Saradnik	Ime i prezime	Fahrudin Kujundžić			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 2;	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta treba sačinjavati i izvjesna po obimu skraćena, a po karakteru specifična historija romana, koja se pita kojim je *duhom* nešto bilo prožeto. U isto vrijeme se tematizira pitanje samog početka romana kao žanra: zbog čega postoje dvije oprečne teorije!? U tom smislu ovaj kolegij će problematizirati *poetiku romana* sa tri različita područja. Najprije kroz historijske poetike romana i njihove specifičnosti u odnosu na samu historiju romana, zatim kroz njegovu strukturu, odnosno, semantička i sintaksička obilježja i najzad kroz žanrovske osobenosti romaneskne riječi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta jeste upoznavanje *duha* književnosti preko njenog najpopularnijeg i najrasprostranjenijeg oblika. Pored velikih rasprava, diskusija vođenih oko romana (teorija recepcije, fukoovska analiza diskursa, Bahtinova teorija polifonije, formalistička, marksistička i postkolonijalna teorija, empirijska nauka o književnosti, teorija autoreferencijalnih sistema – za žarište svojih teorija imaju romaneskni žanr), opšti je zaključak da je značajan broj suštinskih pitanja – šta je to roman, koji su kriteriji njegovog razgraničenja, kada on započinje, koji su njegovi glavni tipovi – ostao otvoren. S obzirom na raznolikost njegovih intencija i metoda kojim se služi, i s obzirom na činjenicu da se romanom bave različite naučne discipline, jasno je da se o poetici romna jedva može govoriti u onom smislu u kojem se može govoriti o poetici tragedije, komedije ili epa. Stoga će kolegiji podrazumijevati dva paralelna pristupa kako bi se osvijetlili najosnovniji				

	problemi vezani za romaneskni žanr: kako i na koji način je roman iznutra struktuiran, s jedne strane i kakva je uloga romana kao reprezentativnog književnog oblika građanske epohe, s druge strane.
Ishodi učenja	Ne razlikuju se od ciljeva.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Poetika romana. Ciljevi i zadaci kolegija. Ključni pojmovi: poetika – (retorika) – roman. Porijeklo umjetničke proze i moguća klasifikacija – mjesto i uloga romanesknog žanra.
2.	Historijske poetike romana:Od antike do baroka
3.	Roman i fenomen tragičnog. Roman i karneval. Roman i fenomen »smiješnog«.
4.	Struktura romana: Sentaksička i semantička osa
5.	Žanrovska problematika romana. Hibridne intencije – roman kao novovjekovni žanr. Cervantes: *Don Kihot.* Roman i novela.
6.	Historijske poetike romana: od Hegelove estetike do poetike realizma
7.	Historijske poetike romana:Pripovijedanje i dihotomije romana u 20. Stoljeću
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Roman i vrijeme. Fenomen vremena – fizika, filozofija i književnost.
10.	Ritam romana – kauzalnost i kontingencija. Roman – ep; roman – lirska pjesma; roman – drama.
11.	Temporalna strruktura romana
12.	Polifonijska struktura M. Bahtina kroz primjere romana Meša Selimovića i Ive Andrića
13.	Slike modernog. Postmoderna kao simptom. Slika i vrijeme. Roman i predstava.
14.	Roman i ideologija. Poetika otvorenog djela.
15.	Poetika svjedočenja i roman
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje i vježbe.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br. / Elementi praćenja / Broj bodova / Učešće u ocjeni (%)** 1. Prisustvo i aktivnost u nastavi — 10 2. Seminarski rad — 15 3. Polusemstralni pismeni rad — 25 4. Završni pismeni rad — 25 5. Završni usmeni rad — 25 Ukupno: _____bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Izvori* • Apulej: *Metamorfoze* • Cervantes, Miguel Saavedra de: *Don Kihot* • Rabelais, Franccis: *Gargantua i Pantagruel* • Stendhal: *Crveno i crno* • Balzac, Honore de: *Čiča Gorio* • Gogolj, Nikolaj Vasiljevič: *Mrtve duše* • Dostojevski, Fjodor Mihajlovič: *Braća Karamazovi,* • Conrad, Jospeh: *Srce tame* • Proust, Marcel: *U traganju za izgubljenim vremenom* • Joyce, James: *Uliks*

	• Virginia Woolf: *Gospođa Dalloway* • Bulgakov, Mihail Afanasjevič: *Majstor i Margarita* • Selimović, Meša: *Derviš i Smrt, Tvrđava* • Andrić, Ivo: *Na Drini ćuprija* • Kulenović, Tvrtko: *Istorija bolesti* *Obavezna* • Bahtin, Mihail: *O romanu.* Beograd: Nolit, 1989. • Pobrić, Edin: *Priča i ideologija: semiotika književnosti.* Sarajevo: Centar samouprava, 2016. • Gajo Peleš: *Tumačenje romana*, Zagreb: ArTresor, 1999. • Žmegač, Viktor: *Povijesna poetika romana.* Zagreb, 1987. • Solar, Milivoj (ur.): *Suvremena teorija romana*. Beograd: Nolit, 1979. • Pobrić, Edin: *Roman i manirizmi modern: Znak i znanje.* Sarajevo: Samouprava, 2018. • Pobrić, Edin: *Vrijeme u romanu: od realizma do postmodernizma*. Sarajevo: BH most, 2006. • Lukacs, Georg: *Teorija romana.* Sarajevo: „Vesiln Masleša", 1990.
	Dodatna • Auerbach, Erich: *Mimesis: prikazivanje stvarnosti u zapadnoj književnosti.* Beograd, 1968. • Bahtin, Mihail: Problemi poetike Dostojevskog. Beograd: Nolit, 1967. • Barthes, R.: *Uvod u strukturalnu analizu pripovjednih tekstova*. U: V. Biti (ur.): *Suvremena teorija pripovijedanja*, 47-78. • Bergson, Henri: *Ogled o neposrednim činjenicama svesti.* Beograd: NIP "Mladost", 1978. • Biti, Vladimir: *Suvremena teorija pripovijedanja*, Zagreb, 1992. • Eco, Umberto: *Otvoreno djelo.* Sarajevo: Veselin Masleša, 1965. • Kundera, Milan. *Umjetnost romana*. Zagreb: Meandar, 2002. • Lachmann, Renate: *Phantasia/Memoria/Rhetorica*. Zagreb: Matica hrvatska, 2002. • Pavlović-Samurović, LJ.: *Don Kihot*, Beograd, 1982. • Pobrić, Edin: *Univerzum simpatije.* Sarajevo: Connectum, 2010. • Popov, Jovan: *Klasicistička poetika romana*, Beograd: Zavod za udžbenike, 2001. • Riccoeur Paul: *Vrijeme i priča*. Novi Sad: IK „Zoran Stojanović", 1993. • Todorov, Tzvetan: *Dva načela pripovjednog teksta*, prev. D. Celebrini, u V. Biti (ur.): *Suvremena teorija pripovijedanja*, str. 116-128 • Šklovski, Viktor: *Uskrsnuće riječi: Razvijanje sižea. Stvarnost*: Zagreb, 1969. • Wayne C. Booth: *Retorika proze*, prev. B. Vučićević, Beograd: Nolit, 1976.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća povijest književnosti 6: proza postmodernizma				
Šifra/kod	FIL KOB 350	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6. semestar, 2P+1S+2V, 6 ECTS (jednopredmetni); 6. semestar, 2P+1S, 4 ECTS (dvopredmetni studij komparativna književnost i bibliotekarstvo); 6. semestar, 2P+1S, 2 ECTS (dvopredmetni studij komparativna književnost i druga studijska grupa)
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	6	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Nina Alihodžić - Hadžialić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 54 E-mail: ninaalihodzic@yahoo.com Telefon: 033 253 166	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____2__; seminar____1___; vježbe__2_____				

Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Razmotriti će se osnovni problemi preispisivanja romana realizma i modernizma unutar postmodernističke metafikcionalne proze. Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za raszumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskonoj fomri, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremennog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i liuterature za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cjelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjaima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. stoljeću. U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje epohe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.
Ishodi učenja	Ishodi učenja korespondiraju s ciljevima kolegija / nastavnog predmeta.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.2022.	Genealogija pojmova postmoderna I postmodernizam (Literatura: Richard Appignanesi – Chris Garratt: *Postmodernizam za početnike*, Zagreb, 2002. Linda Hutcheon: *Poetika postmodernizma*, Novi Sad, 1996.)
2. 08.03.2022.	Poetika postmodernizma u odnosu prema poetikama modernizma i realizma (Literatura: Viktor Žmegač: *Povijesna poetika romana*, Zagreb, 1987. Milivoj Solar: *Povijest svjetske književnosti*, Zagreb, 2004; Glava 10.)
3. 15.03.2022.	Postmodernizam ili kriza modernizma (Literatura: Ganni Vattimo: *Kraj moderne*, Novi sad, 1988. *Postmoderna nova epoha ili zabluda*, Zbornik, Zagreb, 1988. *Postmoderna ili borba za budućnost*, Zbornik, Zagreb, 1995.)s
4.	Osnovna obilježja postmoderne filozofske misli.

22.03.2022.	(Literatura: Jean Francois Lyotard: *Postmoderno stanje*, Novi Sad, 1988. Jean Francois Lyotard: *Postmoderna protumačena djeci*, Zagreb, 1990. Gilles Lipovetsky: *Doba praznine*, Novi Sad, 1987. Jean Baudrillard: *Simulacija i zbilja*, Zagreb, 2001.)
5. 29.03.2022.	»Laka i teška književnost« - dvostruka kodiranost postmodernističkih tekstova. U potrazi za Čitateljem / icom. Reader response criticism ili kritika čitateljskog odgovora Italo Calvino: *Ako jedne zimske noći neki putnik*
6. 05.04.2022.	Autoreferencijska dimenzija znaka / metanarativni znak; metatekst; metafikcija (Literatura: Mark Currie (ur.): *Metafiction*, London/new York, 1995. Nirman Moranjak – Bamburać: *Retorika tekstualnosti*, Sarajevo, 2003)
7. 12.04.2022.	Načini modernog i postmodernog pisanja prema postavci Davida Lodgea (Literatura: David Lodge: *Načini modernog pisanja*; 1988; treći dio. Ihab Hassan: *Komadanje Orfeja*, Zagreb, 1992.)
8. 19.04.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.04.2022.	Teorije citatnosti, intertekstualnosti, intermedijalnosti i metafikcionalnosti. Upoznavanje studenata s pomenutim teorijskim postavkama je u cilju poznavanja osnovnih teorijskih pojmova kao preduvjeta za kompleksnu raspravu o postmodernističkoj književnosti. (Literatura: Dubravka Oraić – Tolić: *Teorija citatnosti*, Zagreb, 1990. *Intertekstualnost – Intermedijalnost*, Zbornik, Zagreb, 1988.)
10. 03.05.2022.	Jacques Derrida i dekonstrukcija (Literatura: Jacques Derrida: *O gramatologiji,* Sarajevo, 1976. Zdenko Lešić (ur.): *Suvremena tumačenja književnosti*, Sarajevo, 2007.)
11. 10.05.2022.	Michel Foucault – roman kao diskurz moći (Literatura: Michel Foucault: *Riječi i stvari*, Zagreb, 2002. Z. Lešić (ur.), nav. djelo)
12. 17.05.2022.	Jacques Lacan – "jezik je struktuiran kao nesvjesno" Literatura: Jacques Lacan: *Spisi*, Beograd.. Z. Lešić (ur.), nav. djelo)
13. 24.05.2022.	Historiografska metafikcija
14. 31.05.2022.	Julian Barnes: *Flaubertova Papiga*
15. 07.06.2022.	Umberto Eco: *Ime ruže*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni i induvidualni rad
Metode: Predavanje, razgovor, diskusija, pismeni radovi, usmeno izlaganje</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnost u nastavi</td><td>10</td><td>Max 10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit</td><td>30</td><td>Max 30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni pismeni ispit</td><td>30</td><td>Max 30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Seminarski rad</td><td>10</td><td>Max 10%</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Usmeni ispit</td><td>20</td><td>Max 20%</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: __100____bodova</td><td colspan="2">100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

•

Napomena:</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Richard Appignanesi – Chris Garratt: Postmodernizam za početnike, Zagreb, 2002. 2. Linda Hutcheon: Poetika postmodernizma, Novi Sad, 1996. 3. Viktor Žmegač: Povijesna poetika romana, Zagreb, 1987. 4. Milivoj Solar: Povijest svjetske književnosti, Zagreb, 2004; Glava 10. 5. Jean Francois Lyotard: Postmoderno stanje, Novi Sad, 1988. 6. Catherine Belsey: Poststrukturalizam, Sarajevo, 2003
	Dodatna Studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u kulturalne studije FIL KOB 412				
Šifra/kod	FIL KOB 412	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS2. semestar, 2P+2V, 7 ECTS (jednopredmetni); 2. semestar, 2P, 4 ECTS (dvopredmetni studij komparativna književnost i bibliotekarstvo); 2. semestar, 2P+2V, 4 ECTS (dvopredmetni studij komparativna književnost i druga studijska grupa)	
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	2	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Nina Alihodžić - Hadžialić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 54 E-mail: ninaalihodzic@yahoo.com Telefon: 033 253 166	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____2__; seminar_____; vježbe__2_____				
Kratak opis kolegija/	Prilikom rada u kulturalnim studijama posebna pažnja će se posvetiti razumijevanju funkcioniranja kulture, naročito, istraživanju tzv. napetosti koje				

nastavnog predmeta	pokreću kulturalne studije u proučavanju književnosti. Spomenuti odnos rezultat je propitivanja statusa književnosti u novom vremenu u kojem se razvidno osjeća strah od uništenju tradicionalnih pristupa u analizi književnih djela. Međutim, naš cilj je pokazati na koji način promijenjena čitateljska praksa, zapravo, obogaćuje proučavanje književnosti dajući novu snagu i dubinu analitičkim uvida. Opsežan projekat kulturalnih studija nastao je kao rezultata marksističke književne teorije u Britaniji, kao težnja da se povijest ispiše odozdo ili s margina. Osnovni cilj je razotkriti ugnjetavalačku prirodu svih ideologijskih tvorevina, pa tako i najvažnije književne forme 20. stoljeća, odnosno, cilj je pokrenuti diskusiju o romanu kao diskurzu svjesnog strategija Moći. Uvjetno govoreći, pristup koji otvara novo proučavanje književnosti, a u svezi je kulturalnih studija, nameće nam razumijevanje funkcioniranja kulture u suvremenom svijetu što osvijetljava kompleksnu problematiku propitivanja pojma identiteta u svijetu raznolikih kulturnih praksi nastalih kao svjedočanstvo o različitim iskustvima. Osobito je važno podvući snažan poriv za upoznavanjem onih kulturnih praksi koje oblikuju ljude u svrhu manipulacije marginaliziranim grupama. Također, važno je istaknuti pokušaj iznimno borbenog pristupa prema tradicionalnim teorijskim postavkama u proučavanju književnih djela kako bi se pronašao put prema promjenama u smislu buđenja novo prepoznatog senzibiliteta za Drugo. Kulturalni studiji vođeni su idejom da se propita kanon komparativistike i u svezi odabira djela koja su proučavana u nastavi svjetske književnosti, gdje zapažamo, da su odabiri bili proizvodi uvriježenog vrijednovanja tzv. klasikocentrizma, koji opet, možemo zaključiti korespondira s europocentrizmom. Stoga, nova je težnja za odabirom književnih djela koja će reprezentatirati što više različitih kulturalnih iskustava.. Naposlijetku, postavit ćemo cilj našeg Uvoda u kulturalne studije, kroz ideju da se prilikom proučavanja književnosti sretnemo s tzv. problemom interpretacije, što znači da se studenti pozovu na otvorenost prema neočekivanom, prema praksi promišljanja s granice, odnosno, da se probudi senzibilitet za osnovni poststrukturalistički problem, tj. problem jezika kroz uočavanje njegovih učinaka u stvaranju značenja čime dokidamo mogućnost transparentne razumljivosti pri čitanju književnog djela.Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta jeste upoznavanje sa novim tendencijama u humanistici s kraja 20. stoljeća što je obogatilo proučavanje književnosti i otvorilo novo područje u kojem se propituje odnos analitičkog pristupa književnim djelima i razumijevanje funkcioniranja kulture. U svom najširem smislu Kulturalni studiji su interdisciplinarno područje unutar kojeg se proučavatelji književnosti upućuju na razumijevanje teorijske problematike u svezi pojmova identiteta, značenja i reprezentacije.
Ishodi učenja	Ishodi učenja korespondiraju s ciljevima kolegija / nastavnog predmeta.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 03.03.2022.	Upoznavanje i razumijevanje temeljnih pitanja Kulturalnih studija
2. 10.03.2022.	Sažeto upoznavanje s definicijama temeljnih pojmova koji su prisutni u istraživalačkim metodama u kulturalnim studijama
3. 17.03.2022.	Objašnjenje pojmova: a) Ideja kulture b) Subjektivitet i identitet c) Jezik d) Pitanje tijela
4. 24.03.2022.	Temeljne teorijske postavke suvremenih tumačenja književnosti i njihovi „tragovi" u kulturalnim studijama: a) Teorija recepcije b) Kulturni materijalizam i Novi historizama c) Poststrukturalizam d) Dekonstrukcija e) Psihoanaliza f) Postkolonijalna književna teorija i kritika
5. 31.03.2022.	Jezik i kultura od strukturalizma do poststrukturalizma: a) Michel Foucault b) Jacques Derrida c) Jacques Lacan
6. 07.04.2022.	Postkolonijalni pogledi: Edward W. Said
7. 14.04.2022.	Izmišljanje Balkana / balkanizam u odnosu prema orijentalizmu
8. 21.04.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 28.04.2022.	Nova čitanja: pitanja „granice teksta"
10. 05.05.2022.	Propitivanje modela : analiza književnih tekstova uz primjenu teorijskog aparata Teme: a) tekst i svijet b) značenje kao tekst c) oblici reprezentacije d) autoreferencija
11.	Zapadnjački kanon:

12.05.2022.	J. L. Borges: *Povijest vječnosti* (O prevoditeljima Priča iz Hiljadu i jedne noći)
12. 19.05.2022.	M. Ondaatje: *Engleski pacijent*
13. 26.05.2022.	J. M. Coetzee: *U očekivanju Barbara*
14. 02.06.2022.	Margaret Duras*: Ljubavnik*
15. 09.06.2022.	Dorris Lessing: *Zlatna bilježnica*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni i induvidualni rad Metode: Predavanje, razgovor, diskusija, pismeni radovi, usmeno izlaganje
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnost u nastavi	10	Max 10%
2.	Polusemestralni pismeni ispit	30	Max 30%
3.	Završni pismeni ispit	30	Max 30%
4.	Seminarski rad	20	Max 10%
5.	Usmeni ispit	10	Max 10%
	Ukupno: __100___bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

-

	Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Biti, Vladimir. 1989. Pripitomljavanje drugog : mehanizam domaće teorije. Zagreb : Hrvatsko filozofsko društvo. 2. Biti, Vladimir. 2000. Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije. Zagreb: Matica Hrvatska. 3. Duda, Dean. Kulturalni studiji : ishodišta i problemi. Zagreb. 2002. 4. Barthes, Roland 2013. Mitologije. Loznica : Karpes
	Dodatna 1. Baudrillard, Jean. 1991. Simbolička razmena i smrt. Gornji Milanovac: Dečje novine. Biti, Vladimir (ur.) .2002.Politika i etika pripovijedanja. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada. 2. Compagnon, Antoine. 2001. Demon teorije. Novi Sad: Svetovi. 3. Culler, Jonathan. 2001. Književna teorija. Zagreb: AGM.

4. Currie, Mark 1998. Postmodern Narative Theory. London: Routledge.
5. Deleuze, Gilles 1989. Fuko. Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

6. Derrida, Jacques. 2002. Politike prijateljstva. Beograd.

7. Felman, Shosana. 1993. Skandal tijela u govoru. Zagreb: Naklada MD.
8. Felman, Shoshana. „S onu stranu Edipa : Primjerena priča psihoanalize". U: Suvremena teorija pripovijedanja. ur. Biti, V. Zagreb: Globus, 1992. str. 258-311

9. Foucault, Michel 1971. Riječi i stvari : arheologija humanističkih nauka. Beograd: Nolit.

10. Foucault, Michel 1994. Znanje i moć. Zagreb: Globus.

11. Hall, Stuart 1996. „Kome treba identitet". U: Questions of Cultural Identity (ur. Hall, S. & Gay, P du). London.

12. Hutcheon, Linda 2002. The Politics of Postmodernism. New York: Routledge.

13. Hutcheon, Linda.1996. Poetika postmodernizma. Novi Sad: Svetovi.
14. Lacan, Jacques 1986. Četiri temeljna pojma psihoanalize. Zagreb: Naprijed.

15. Lešić, Zdenko ... [et al.]. Suvremena tumačenja književnosti i književnokritičko naslijeđe XX stoljeća. Sarajevo. 2007.

16. Lešić, Zdenko. 2002. Poststrukturalistička čitanka. Sarajevo: Buybook.

17. Lodge, David. 1988. Načini modernog pisanja : metafora, metonimija i tipologije moderne književnosti. Zagreb: Globus : Stvarnost.

18. Oraić-Tolić, Dubravka. 2005. Muška moderna i ženska postmoderna. Zagreb: Naklada Ljevak.

19. Ricoeur, Paul 2004. Sopstvo kao drugi. Beograd: Jasen.

20. Said, Edward 2002. Kultura i imperijalizam. Beograd: Časopis Beogradski krug.

21. Said, Edward 2000. Orijentalizam. Zemun: Biblioteka XX vek; Beograd: Čigoja štampa.

22. Schaeffer, Jean-Marie 2001. Zašto fikcija. Novi Sad: Svetovi.

23. Showalter, Elaine." Feministička kritika u divljini" U: Poststrukturalistička čitanka. ur. Lešić, Z. Sarajevo: Buybook, 2002. str. 307

24. Spivak, Gayatri Chakravorty. 2003. Kritika postkolonijalnog uma. Beograd: Beogradski krug.

25. Waugh, Patricia 1995. „What is Metafiction and Why are They Saying Such Awful Things About it?". U: Metafiction. ur. Currie, M. New York, str. 51.

26. Zerzan, John. 2004. Anarhoprimitivizam protiv civilizacije. Zagreb: Jesenski i Turk.

	27. Žižek, Slavoj. 2006.Škakljivi subjekt : odsutno središte političke ontologije. Sarajevo: Šahinpašić.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I INFORMACIJSKE NAUKE				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Postkolonijalni roman				
Šifra/kod	FIL KOB 538	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4. semestar, 2P+2S, 6 ECTS (jednopredmetni); 4. semestar, 2P+2V, 6 ECTS (dvopredmetni studij komparativna književnost i bibliotekarstvo); 4. semestar, 2P+1S, 4 ECTS (dvopredmetni studij komparativna književnost i druga studijska grupa)
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	4	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Nina Alihodžić - Hadžialić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 54 E-mail: ninaalihodzic@yahoo.com Telefon: 033 253 166	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____2__; seminar____1___; vježbe__2_____				
Kratak opis	Biti će ponuđena određena teorijska znanja –nekada u vidu naznaka, a ponekad i				

kolegija/ nastavnog predmeta	nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za raszumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskonoj fomri, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremennog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Pri tome će se insistriarti na kompleksnoj međuovisnosti postmodernističkih romansijerskh postupaka i prepoznavanja elemenata poststrukturalizma, kao i dekonstrukcije kao jedne od mogućnosti u samom pisanju ali i čitanju romana kao osebujne književne vrste kojom dovodimo u zonu propitivanja sva naša tradicionalno utemeljena ubjeđenja. Uočena problematika u svezi je prilično burnog razdoblja postmoderne gdje je postkolonijalna književnost akcentirala značaj, čak i moć najpopularnijeg i najutjecajnijeg književnog žanra u 20. ali i 21. stoljeću. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i liuterature za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cjelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjaima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. stoljeću. U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje eophe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.
Ishodi učenja	Ishodi učenja korespondiraju s ciljevima kolegija / nastavnog predmeta.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 01.03.2022.	Postmodernizam, poststrukturalizam i postkolonijalni roman (Literatura: Catherine Belsey: *Poststrukturalizam*, Sarajevo, 2003. Zdenko Lešić: *Poststrukturalistička čitanka*, Sarajevo, 2007.)
2. 08.03.2022.	Estetika čudovišnog u postmodernističkoj prozi Mary Shelly: Frankestain : *Moderni prometej*
3.	Postkolonijalna književnost

15.03.2022.	(Literatura: Edvard W. Said: *Orijentalizam*, Beograd, 2000. Edvard W. Said: *Kultura i imperijalizam*, Beograd, 2002. Gayatri Chakravorti Spivak: *Kritika postkolonijalnog uma*, Beograd, 2003.)
4. 22.03.2022.	Stuart Hall – »kome treba identitet?« (Literatura: Sturt Hall: *Kome treba identitet* (čitanje nevedenog teksta uz dodatna pojašnjenja); Dubravka Oraić – Tolić: *Muška moderna i ženska postmoderna*, Zagreb, 2005.)
5. 29.03.2022.	Romaneskno propitivanje identiteta Joseph Conrad: *Srce tame*
6. 05.04.2022.	Prilog tumačenju pojma autobiografije u obzoru postkolonijalne književne teorije (Literatura: Andrea Zlatar: *Tekst, tijelo, identitet*, Zagreb, 2004.)
7. 12.04.2022.	"Upletanje nerečenog" u postkolonijalnim tekstovima John M. Coetzee: *Foe*
8. 19.04.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.04.2022.	"Što je postmodernistički feminizam" - "Žena ka takva ne postoji ona je u procesu nastanka" (Julia Kristeva) (Analiza nav. romana John M. Coetzeea prema zadatoj temi)
10. 03.05.2022.	Rasprava s studentima o aktualnoj tematici
11. 10.05.2022.	Izazov komparativnoj književnosti – »Što su klasici?« (Literatura: Antoine Compagnon: *Demon teorije*, Novi Sad, 2001.)
12. 17.05.2022.	Tekst; Diskurz; - Prijevod Kultura i prevođenje Analiza tekstova s osvrtom na zadatu temu Jorge Louis Borges: *O prevoditeljima 1001 Noći* (Literatura: Robert Irwin: *1001 Noć na Zapadu*, Sarajevo, 1999.)
13. 24.05.2022.	»Naša moderna postmoderna« - »Retorika postmoderne«
14. 31.05.2022.	Razgovor s studentima o granicama i iluzijama postmodernizma
15. 07.06.2022.	Priprema za Završni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja	Oblici: frontalni, grupni i induvidualni rad

nastave (oblici i metode)	Metode: Predavanje, razgovor, diskusija, pismeni radovi, usmeno izlaganje
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnost u nastavi	10	Max 10%
2.	Polusemestralni pismeni ispit	30	Max 30%
3.	Završni pismeni ispit	30	Max 30%
4.	Seminarski rad	10	Max 10%
5.	Usmeni ispit	20	Max 20%
	Ukupno: __100____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

•

Napomena:

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1.Edvard W. Said: Orijentalizam, Beograd, 2000. 2.Edvard W. Said: Kultura i imperijalizam, Beograd, 2002. 3.Gayatri Chakravorti Spivak: Kritika postkolonijalnog uma, Beograd, 2003. 4.Andrea Zlatar: Tekst, tijelo, identitet, Zagreb, 2004. 5.Robert Irwin: 1001 Noć na Zapadu, Sarajevo, 1999. 6.Dubravka Oraić –Tolić:Muška moderna i ženska postmoderna, Zagreb, 2005.
	Dodatna Studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Dramaturgija				
Šifra/kod	FIL KOB 516	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni/izborni	ECTS	KK: 6 KKB: 5 KK (A1): 3
Ciklus studija	I	Semestar	4	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	b/h/s jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Almir Bašović			
	Kontakt podaci	Kabinet:190 Email:almirbasovic@hotmail.com Telefon: 253-179	Termin konsultacija	petkom od 10 do 12 sati	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	**(KK)** predavanja 2 ; seminar 1; vježbe 1 **(KKB)** predavanja 2; seminar 0 ; vježbe 2 **(KK – A1)** predavanja 2; seminar 0 ; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se na početku upoznali sa pojmom i osobinama dramskog odnosa. Zatim će se upozoriti na važnost dijaloga kao osnovne forme dramskog govora, na prirodu dijaloga, na repliku kao dio dijaloga, njenu ovisnost o drugoj replici, kao i na njenu konkretnost. Nakon toga, studenti će se upoznati sa pojmom i osobinama dramske situacije, njenim elementima i strukturom. Prije nego što se upoznaju sa 'neprijateljskom međuzavisnosti' između dramskog lika i sižea, studenti će biti upoznati sa sredstvima i postupcima gradnje dramskog lika. Na kraju će se razmotriti radnja dramskog lika, prvo kao metatekstualno načelo replike, zatim radnja kao čin te radnja drame kao element dramskog jedinstva. Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.				
Cilj kolegija/	Upoznavanje studenata sa dramaturgijom.				

nastavnog predmeta	
Ishodi učenja	Studenti će se tokom semestra osposobiti za rad na dramatizaciji pripovijetke i za pisanje jednočinke.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Dramski odnos - pojam i osobine**
2.	**Dijalog kao osnovna forma dramskog govora**: a) priroda dijaloga (dia - logos); b)dijalog kao dramski odnos; c) dramski iskaz (replika) kao dio dijaloga - njezina ovisnost o drugoj replici;
3.	d) konkretnost dramske replike (ko, gdje, kada, kome, kako, u kojim uvjetima, s kojim ciljem); e) govorni dramski iskaz (replika) kao radnja
4.	**Dramska situacija** a) osobine dramske situacije;
5.	b) dramska situacija kao odnos u kojem je ravnoteža poremećena; c) dramska situacija kao motiv - elementi i struktura dramske situacije
6.	**Dramski lik odnosno persona dramatis** a) maska; b) tip; c) lik
7.	Sredstva i postupci gradnje dramskog lika
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Dramski siže**
10.	a) "neprijateljska medjuzavisnost" sižea i lika; b) načelo po kojem jedan sižejni segment slijedi iz prethodnoga kao konstrukcijski princip drame

11.	**Radnja** a) radnja lika
12.	a1) radnja kao metatekstualno načelo replike
13.	a2) radnja kao čin
14.	a3) glavna radnja lika
15.	b) radnja drame kao element dramskog jedinstva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i praktične vježbe.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	20	20
2.	Praktične vježbe	30	30
3.	Završni praktični rad	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na nastavi podrazumijeva redovno pisanje kratkih vježbi na

	određenu temu i komentiranje rada ostalih kolegica i kolega • Pisanje praktičnih vježbi, njihovo popravljanje i donošenje novih verzija, kako bi se osvijetlili temeljni problemi dramaturgije • Završni praktični rad čini dramatizacija izabrane pripovijetke ili pisanje jednočinke Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Aristotel: O pjesničkom umijeću, August Cesarec, Zagreb 1983. 2. Pfister, Manfred: Drama, Hrvatski centar ITI, Zagreb 1998. 3. Švacov, Vladan: Temelji dramaturgije, Školska knjiga, Zagreb, 1976. 4. Inkret, Andrej: Predmet i princip dramaturgije; Sterijino Pozorje, Novi Sad 1987. 5. Karahasan, Dževad: Model u dramturgiji, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1988. 6. Kralj, Vladimir: Uvod u dramaturgiju, Sterijino pozorje, Novi Sad 1966. 7. Klotz, Volker: Zatvorena i otvorena forma u drami, Lapis, Beograd 1995. 8. Boris Senker: Uvod u suvremenu teatrologiju I, Leykam, Zagreb 2010. 9. Souriau, E.: 200.000 dramskih situacija, Nolit, Beograd 1982. 10. Carlson, Marvin: Kazališne teorije I-III, ITI, Zagreb 1996-1997. 11. Bašović, Almir: *Maske dramskog subjekta*, Buybook, Sarajevo 2015.

	Dodatna 1. Hamburger, K.: Logika književnosti, Nolit, Beograd 1976. 2. Fergusson, Francis: Pojam pozorišta, Nolit, Beograd 1979. 3. Lešić, Zdenko: Teorija drame kroz stoljeća I-III, Svjetlost, Sarajevo 1979-1990. 4. Karahasan, Dževad: Dnevnik melankolije, Vrijeme, Zenica 2004. 5. Bašović, Almir: Čehov i prostor, Sterijino pozorje, Novi sad 2008. 6. Bašović, A. i Anđelković, S. (ur.): Drama i vrijeme, Dobra knjiga, Sarajevo 2010; Bašović, Almir: *Kalemi i biljezi*, Zagreb 2021.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Književnost i teatar				
Šifra/kod	FIL KOB 420	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	KK: 7 KKB: 5 KK (A1): 5
Ciklus studija	II	Semestar	2	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	b/h/s jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Almir Bašović			
	Kontakt podaci	Kabinet:190 Email:almirbasovic@hotmail.com Telefon: 253-179	Termin konsultacija	četvrtkom od 12 do 14 sati	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	**(KK)** predavanja 2 ; seminar 2; vježbe 0 **(KKB)** predavanja 2; seminar 0 ; vježbe 2 **(KK – A1)** predavanja 2; seminar 0 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nakon upoznavanja sa porijeklom književnosti i teatra u mitu i ritualu (dakle, nakon upoznavanja sa pojmom sinkretizma, sličnostima i razlikama između mita i rituala), studenti će biti upoznati sa teksturom i strukturom u književnosti i u teatru, odnosom književnosti i teatra prema vremenu i prostoru, sa jezikom jedne i druge umjetnosti, kao i sa odnosima u trokutu 'autor – djelo – primalac' u književnosti i u teatru. Također, razmotrit će se shvatanje teatra kao predočavanja dramskog književnog djela, ali će se studenti upoznati i sa formama teatra kao igre (ples, nadmetanje, igre na sreću, cirkus, karneval...), kao i sa formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela (mim, atelana, comedia dell arte, happening).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim sličnostima i razlikama između književnosti i teatra.				

Ishodi učenja	Upoznavanje studenata sa odnosom između književnosti i teatra, njihovim porijeklom i vezom sa mitom i ritualom, sa izražajnim sredstvima jedne i druge umjetnosti, kao i formama komunikacije u književnosti i u teatru. Također, studenti bi se upoznali i sa odnosom između drame i predstave u teatru shvaćenom kao predočavanje književnosti, zatim sa formama teatra koje su bliske igri, kao i sa formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Porijeklo književnosti i teatra
2.	a) mit i ritual - sličnosti i razlike; odnos prema vremenu; odnos prema materijalu izražavanja; pojam sinkretizma;
3.	b) mit kao "supstanca mišljenja" (Claude Levi-Strauss) i ritual kao obnova tj. rekonstrukcija čina; c) iskaz i radnja
4.	Tekst i metatekst, tekstura i struktura u knjizevnosti i u teatru: a) odnos prema vremenu; b) odnos prema prostoru;
5.	c) jezik odnosno izražajna sredstva jedne i druge umjetnosti;
6.	d) djelo i elementarna čestica - riječ i pokret, motiv i elementarna radnja
7.	Forme komunikacije u književnosti i u teatru, odnosi u trokutu "autor - djelo - primalac"
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Teatar kao predočavanje književnosti - drama i predstava
10.	Teatar kao igra: a) ples; b)nadmetanje (sport, borba, festival, quiz);
11.	c) igra na sreću; d) cirkus; e)karneval;
12.	f) rad i igra u glumi; značenje i smisao
13.	Forme dramskog teatra bez dovršenog dramskog književnog djela

	a) mim; b) atelana;
14.	c) commedia dell arte; d) happening
15.	Završna razmatranja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari i vježbe.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	20	20
2.	Seminarski rad	30	30
3.	Završni pismeni ispit	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na nastavi podrazumijeva redovno pisanje kratkih vježbi na određenu temu i komentiranje rada ostalih kolegica i kolega
- Seminarski rad
- Pismeni ispit

	Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Aristotel: *O pjesničkom umijeću,* Zagreb 1983; G- E. Lessing: *Hamburška dramaturgija*, Zagreb 1950; G. E. Lessing: *Laookon*, Rad, Beograd 1964; Platon: *Ion*, Zagreb1998; Viktor Turner: *Od rituala do teatra*, Zagreb 1989; Friedrich Nietzsche: *Rođenje tragedije*, Zagreb 1983; Richard Southern: *The Seven Ages of Theatre*, New York 1961; Boris Senker: *Redateljsko* kazalište, Zagreb 1984; Eric Bentley: *The Theory of the Modern Stage*, Harmondsworth 1990; Robert Weimann: *Author's Pen and Actor's Voice: Playing and Writing in Shakespeare's Theatre*, Cambridge 2000; Dupont, Florence, *Aristotel ili Vampir zapadnog pozorišta*, Beograd 2011; Almir Bašović: *Maske dramskog subjekta*, Sarajevo/Zagreb 2015.Zagreb 2015

	Dodatna Johan Huizinga: *Homo ludens*, Zagreb 1992; Roger Caillois: *Igre i ljudi*, Beograd 1979; Tomislav Sabljak: *Teatar XX stoljeća*, Split/Zagreb 1971; Dennis Diderot: *Paradoks o glumcu*, Zagreb 1958; K. S. Stanislavski: *Sistem*, Beograd 2004; Bertolt Brecht: *Dijalektika u teatru*, Beograd 1979; Mihail Bahtin: *Autor i junak u estetskoj aktivnosti*, Novi Sad 1991; Cristoph Menke: *Prisutnost tragedije. Ogledi o sudu i igri,* Beograd/Zagreb, 2008; Boris Senker: *Uvod u suvremenu teatrologiju I* i *II*, Zagreb 2011-2013; Almir Bašović: *Kalemi i biljezi*, Zagreb 2021.
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove dramaturgije II				
Šifra/kod	KOB 328	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	KK: 4 KKB: 4 KK (A1): 2
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	b/h/s jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Almir Bašović			
	Kontakt podaci	Kabinet:190 Email:almirbasovic@hotmail.com Telefon: 253-179	Termin konsultacija	četvrtkom od 17 do 18 sati	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	**(KK)** predavanja 2 ; seminar 0; vježbe 1 **(KKB)** predavanja 2; seminar 0 ; vježbe 1 **(KK – A1)** predavanja 2; seminar 0 ; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U prvom dijelu ovog kolegija studenti bi bili upoznati sa konstitutivnim elementima drame. Zatim bi se razmatrali pojam i funkcije dramskog lika, sredstva i načini njegove gradnje, stupnjevi njegove složenosti (dramaturška funkcija, maska, tip, karakter). U vezi sa drugim konstitutivnim elementom drame, sižeom, govorilo bi se o tipovima dramskog sižea, zatim o principima povezivanja dramskih dogadjaja u sižejni niz (progresija, piramida, grana, paralelni nizovi). Posebno mjesto u ovom kolegiju zauzima definiranje radnje kao konstitutivnog elementa drame. Nakon upoznavanja sa konstitutivnim elementima drame, studenti će biti upoznati i sa njenim tehničkim elementima (replika, didaskalija, prizor/scena/episodija, čin). Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.				
Cilj kolegija/					

nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovama dramaturgije.
Ishodi učenja	Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje sa konstitutivnim elementima drame. Detaljna analiza različitih stupnjeva složenosti dramskog lika, zatim analiza različitih tipova dramskog sižea, upoznavanje sa pojmom i značajem dramske radnje i sa tehničkim elementima drame.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Siže**
2.	**Tipovi dramskog sižea**
3.	Principi povezivanja dramskih događaja u sižejni niz
4.	Progresija
5.	Piramida
6.	Grana
7.	Paralelni nizovi
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Radnja**
10.	**Tehnički elementi drame**
11.	Replika
12.	Didaskalija

13.	Prizor/scena/episodija
14.	Čin
15.	Organsko jedinstvo elemenata drame
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari i praktične vježbe.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi	20	20
2.	Praktične vježbe	30	30
3.	Završni praktični rad	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na nastavi podrazumijeva redovno pisanje kratkih vježbi na određenu temu i komentiranje rada ostalih kolegica i kolega
- Pisanje praktičnih vježbi, njihovo popravljanje i donošenje novih verzija, kako bi se osvijetlili temeljni problemi dramaturgije
- Završni praktični rad čini konkretna dramatizacija izabrane pripovijetke i kratki tekst o problemima sa kojima su se studenti suočili prilikom prevođenja epskih u dramske strukture

	Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Aristotel *O pjesničkom umijeću,* August Cesarec, Zagreb 1983; Karahasan, Dž. *Model u dramaturgiji*, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1988; Klotz, V. *Otvorena i zatvorena forma u drami,* Lapis, Beograd 1995; Lessing, G. E. *Hamburška dramaturgija*, Državno izdavačko preduzeće Hrvatske, Zagreb 1950; Pfister, M. *Drama*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 1998; Szondi, P. *Teorija moderne drame*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 2001; Bašović A. i Anđelković S. (ur.) *Drama i vrijeme*, Dobra knjiga, Sarajevo 2010; Inkret, A. *Predmet i prncip dramaturgije*, Sterijino pozorje, Novi Sad 1987; Souriau, E.: *200.000 dramskih situacija*, Nolit, Beograd 1982. Bašović, A. *Maske dramskog subjekta*, Buybook, Sarajevo 2015

	Dodatna Hamburger, K.: *Logika književnosti*, Nolit, Beograd 1976; Fergusson, F. *Pojam pozorišta*, Nolit, Beograd 1979; Lessing, G. E. *Laookon*, Rad, Beograd 1964 *Moderna teorija drame*, prir. M. Miočinović, Nolit, Beograd 1981; Bašović, A. *Čehov i prostor*, Sterijino pozorje, Novi Sad 2008. Bašović, A. *Kalemi i biljezi*, Zagreb 2021.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	**Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke** DVOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI I INFORMACIJSKIH NAUKA **(KKI)** KK U KOMBINACIJI SA DRUGOM STUDIJSKOM GRUPOM **(KK A1/A2)**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Uvod u znanost o književnosti II**				
Šifra/kod	**FIL KOI 118**	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	5 (KKB i KK A1/A2)
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	II	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz predmeta Uvod u znanost o književnosti I				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	prof. dr. Ajla Demiragić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 52 E-mail: ajla.demiragic@ff.unsa.ba Telefon: 033- 253 159	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik/ca	Ime i prezime	Matija Bošnjak, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 190 E-mail: matija.bosnjak@hotmail.com matija.bosnjak@ff.unsa.ba Telefon: 253179	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	**(KKB i KKA1/A2)** predavanja 2 ; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Književni rodovi i vrste. Poezija. Proza. Drama. Versifikacijski sistemi. Stalni oblici stiha i strofe. Poetika, retorika i stilistika. Mikrostrukture stila i književne forme.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u znanost o književnosti II namijenjen je studentima/studenticama prve godine studija i ima za cilj upoznavanje s osnovnim načelima klasifikacije književnosti na rodove i vrste, osnovnim pojmovima versifikacije, te stilističkom analizom književnog teksta.				
Ishodi učenja	Znanja: Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih obaveza, student/studentice će moći: - objasniti načela klasifikacije književnih rodova i prepoznati genološke karakteristike književnih tekstova, - objasniti i opisati versifikacijske sisteme, - definirati mikrostrukture stiha i kniževne forme, Vještine: Studenti/-ce će biti osposobljeni/-e da primjenjuju stečena teorijska znanja u analizi i interpretaciji književnih tekstova. Kompetencije: Primjena versifikacijske i anlize i analize mikrostrukutra stila u tumačenju književnih dijela. Sposobnost stvaranja novih ideja (kreativnost)				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodna razmatranja, opis kolegija.
2.	Književni rodovi i vrste . Epika, lirika i dramatika VJEŽBE: *Teorija književnosti* M. Solara poglavlje o književnim rodovima i vrstama. Diskusija
3.	Proza. Prozne vrste VJEŽBE: P. Pavličić, *Književna genologija* Diskusija
4.	Drama. Dramske vrste VJEŽBE: A. Flaker „*Umjetnička proza*" *u*: Škreb/Stamać, (ur.) *Uvod u književnost* Prezentacije radova
5.	Poezija. Lirske vrste VJEŽBE: Batušić i Švacov „Drama, dramaturgija, kazalište" *u*: Škreb/Stamać, (ur.) *Uvod u književnost* Izlaganje radne verzije rada
6.	Tipovi i vrste epske poezije VJEŽBE: Z. Kravar „*Lirska pjesma*" *u*: Škreb/Stamać, (ur.) *Uvod u književnost* Izlaganje radne verzije rada
7.	Revizija gradiva i prirpema za prvu polusmestralnu provjeru znanja VJEŽBE: P. Pavičić „Epsko pjesništv" *u*: Škreb/Stamać, (ur.) *Uvod u književnost* Izlaganje radne verzije rada
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9.	Versifikacijski sistemi. Metar i metrički oblici. VJEŽBE: S. Petrović „*Stih*" *u*: Škreb/Stamać, (ur.) *Uvod u književnost* Izlaganje radne verzije rada
10.	Višeslojnost strukture književnog teksta. VJEŽBE: Lešić, Z. *Jezik i književno djelo* Izlaganje radne verzije rada
11.	Poetika i retorika. VJEŽBE: L. Dolezal, *Poetike zapada* Izlaganje radne verzije rada
12.	Stilistika. Pojam figure. VJEŽBE: M. Katnić-Bakaršić, *Stilistika i* Z. Škreb „Mikrostukture stila i književne

	forme“ Izlaganje radne verzije rada
13.	Mikrostrukutra opozicije, opreke, kontrasta. Mikrostrukture ponavljanja VJEŽBE: Analize i interpretacije poetskih tekstova
14.	Mikrostrukutre pojačavanja i prenesenog značenja. Sintaktičke mikrostrukture VJEŽBE: Analize i interpretacije poetskih tekstova
15.	Revizija gradiva i priprema za drugu semestralnu provjeru znanja VJEŽBE: diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavnje, vježbe, seminar i diksusija
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: KKI i KK A1/A2

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na vježbama	10 b.	10%
2.	Seminar (izrada nacrt i rad u formi akademskog eseja)	20 b.	20%
3.	Polusemestralni ispit	30 b.	30 %
4.	Završni semestralni ispit	40 b.	40 %
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost podrazumijeva pripremu za nastavu (pročitati predviđene tekstove i blagovremeno napisati i dostaviti domaće zadaće) i učešće u nastavnim aktivnostima (diskusijama na satu)
- Precizne upute za izradu akademskog eseja studenti/studentice dobit će početkom semestra. Radna verzija eseja se najprije prezenitra u usmenoj formi, a potom se esej dostavlja u elektrorničkoj formi do unaprijed dogovorenog roka.

	• Polusemstralni ispit (se realizira u formi kviza i obuhvata gradivo predviđeno nastavnim jedinicama realiziranim do prve polusemestralne provjere znanja) • Završni semestralni ispit se realizira u okviru prvog završnog ispita formi testa i i obuhvata gradivo predviđeno nastavnim jedinicama realiziranim u drugom dijelu semestra. **Napomena:** Student/studentica je dužn/dužna sudjelovati u svim oblicima nastave i predviđenim aktivnostima. Studnet/studentica mora skupiti najmanje 35 bodova da bi moga/mogla pristupiti popravnom ispitu. Popravni ispit nosi najviše 20 bodova. Nakon popravnog ispita student/studentica ne može dobiti veću ocjenu od 6(E) (zadovoljava).
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Lešić, Z. *Teorija književnosti* (Sarajevo, SP, 2005.) Solar, M. *Teorija književnosti* (Zagreb, 1998.) Škreb/Stamać, (ur.) *Uvod u književnost* (Zagreb, GFH,1997.)
	Dodatna Dolezal, L. *Poetike zapada* (Sarajevo: Svjetolost, 1991) Katnić-Bakaršić, M. *Stilistika* (Sarajevo, NUK, 2001.) Lešić, Z. *Jezik i književno djelo* (Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika, 1971.) Lotman, J. *Struktura umjetničkog teksta* (Zagreb, Alfa, 2001.) Pavličić, P. *Stih i značenje* (Zagreb, Naprijed, 1989.) Pavličić, P. *Književna genologija* (Zagreb, SNL, 1983.)
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	**Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Književne teorije 2				
Šifra/kod	FILKOB 224	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	KKI i KK A1/A2 3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Književne teorije 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Ajla Demiragić (povjerena nastava u ljetnom semestru 2022.)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 52 E-mail:andrea.lesic-thomas@ff.unsa.ba Telefon: 033253159	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2____; seminar___0____; vježbe___0____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled književnih teorija od druge polovine 20. vijeka do danas, sa naglaskom na izučavanje izvornih književno-teoretskih tekstova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Savladavanje osnovne književno-teoretske terminologije, sposobnost samostalnog tumačenja teoretskih tekstova, vještina argumentiranog i utemeljenog raspravljanja o književnoj teoriji.				
Ishodi učenja	• Definirati, opisati i razlikovati osnovnu terminologiju i postavke različitih književnih teorija • Primijeniti te književne teorije u jasno i pregledno argumentiranim interpretacijama književnih djela • Prepoznavati i objasniti konceptualni okvir književno-teoretskih postavki i terminologije				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodna razmatranja, opis kolegija Uvod u poststrukturalizam i postmodernizam
2.	Poststrukturalizam: Barthes
3.	Intertekstualnost i intermedijalnost
4.	Derrida: Dekonstrukcija
5.	Estetika recepcije
6.	Teorija moći: Foucault
7.	Revizija gradiva i priprema za ispit
8.	Provjera znanja studenata
9.	Novi historicizam
10.	Postmodernizam 1
11.	Postmodernizam 2
12.	Kulturalni materijalizam
13.	Noviji pravci u feminizmu
14.	Postkolonijalna kritika
15.	Revizija gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i seminari Od studenata se očekuje da na nastavu dolaze spremni, da pročitaju tekstove koji su zadati, te da diskutuju o njima na času.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave i aktivnost na času	20	20%
2.	Parcijalni ispit za prvu polovinu semestra	40	40%
3.	Parcijalni ispit za drugu polovinu semestra (u sedmici za završne ispite)	40	40%
	Ukupno: __100___bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Urednim pohađanjem nastave i aktivnim učešćem na času
- Polaganjem dva parcijalna ispita na kojima će se provjeravati znanje osnovnih književno-teoretskih koncepata, terminologije i konceptualnih okvira.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* Beker, Miroslav, *Suvremene književne teorije: ruski formalizam, francuska nova kritika, poststrukturalizam u suvremenoj američkoj kritici, estetika recepcije,marksistički orijentirana kritika*, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1986 Eagleton, Terry, *Književna teorija*, Zagreb: SNL, 1987. Lešić, Andrea, *Bahtin, Bart, strukturalizam: književnost kao spoznaja i mogućnost slobode*, Beograd: Službeni glasnik, 2011 Lešić, Z. *Nova čitanja: Poststrukturalistička čitanka*, Sarajevo: Buybook, 2003. Lešić, Zdenko, et al., *Suvremena tumačenja književnosti i književnokritičko nasljeđe XX stoljeća*, Sarajevo: Sarajevo Publishing, 2006 Lešić, Zdenko, *Teorija književnosti*, Sarajevo: Sarajevo Publishing, 2005
	Dodatna Belsey, C. (2003) *Poststrukturalizam*. Sarajevo: Šahinpašić. Culler, J. (1991) *O dekonstrukciji*. Zagreb: Globus. Eagelton, T. (2005) *Teorija i nakon nje*. Zagreb: Algoritam. Eco, U. (2001) *Granice tumačenja*. Beograd: Paideia. Jameson, F. (1978) *U tamnici jezika*. Stvarnost: Zagreb. Dodatna literatura će se prilagođavati potrebama grupe u datoj akademskoj godini.
Napomene	Na ovom predmetu nema integralnog ispita; studenti moraju polagati oba parcijalna ispita.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	**Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Narativ u kulturi				
Šifra/kod	FILKOB 352	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	j.p.: 6 d.p.b.: 4 d.p.d.s. g.: 2
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Ajla Demiragić (povjerena nastava u ljetnom semestru 2022.)			
	Kontakt podaci	Kabinet: 52 E-mail:ajla.demiragic@ff.unsa.ba Telefon: 033-253159	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar___2 (j.p.)____; vježbe_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje kritičkih teorija koje propituju ulogu narativa u kuturnom, društvenom i političkom kontekstu, sa posebnim akcentom na narative popularnih žanrova i popularne kulture.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa teorijama popularne kulture i popularnih žanrova, propitivanje odnosa između visoke književnosti i popularne kulture, sposobnost samostalnog tumačenja književnih tekstova u njihovom kulturnom, političkom i društvenom kontekstu, te kompariranje književnih narativnih tekstova sa narativima u drugim medijima.				
Ishodi učenja	• Definirati, opisati i razlikovati osnovnu terminologiju i postavke različitih teorija „trivijalne književnosti"/popularnih žanrova • Primijeniti kulturološki utemeljene teorije književnosti u jasno i pregledno argumentiranim analizama književnih djela • Obrazložiti odnos između narativa i njegovog djelovanja na društveni i kulturni kontekst u kom je nastao i u kom se vrši njegova recepcija				

	• Kritičko prosuđivanje odnosa između „visoke“ i „popularne“ kulture

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodna razmatranja, opis kolegija
2.	Uvod: «trivijalna» književnost, popularni žanrovi i visoka književnost
3.	Northrop Frye, književni modusi i formalistička ideja književne evolucije
4.	Realizam i fantastika, ozbiljno i trivijalno
5.	Bahtin: teorija romana i teorija polifonije
6.	Mit. Mitska svijest i pripovijedanje. Mit i savremena književnost
7.	Diskusija i prirpema za prvu polusemestralnu provjeru znanja
8.	Provjera znanja studenata
9.	Poetika kriminalističkog romana
10.	Tipologija fantastičnog
11.	SF, Fantasy, CyberPunk
12.	Poetika ljubića
13.	*Žensko pismo* i ženske priče
14.	Diskusija o unaprijed odabranom djelu
15.	Revizija gradiva i prirpema za drugu semstralnu provjeru znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Od studenata se očekuje da na nastavu dolaze spremni, da pročitaju tekstove koji su zadati, te da diskutuju o njima na času.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: 6 ECTS:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave i aktivnost na predavanjima	10	10%
2.	Nacrt seminarskog rada i izlaganje radne verzije na seminarima	10	10%
3.	2 parcijalna ispita (jedan sredinom, drugi u sedmici za završne ispite): srednja ocjena	40	40%
4.	Seminarski rad	40	40%
	Ukupno: __100____bodova		100%

4 ECTS boda:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave i aktivnost na času	10	10%
2.	Kritički prikaz narativnog teksta (oko 3 stranice)	30	30%
3.	Parcijalni ispit za prvu polovinu semestra	30	30%
4.	Parcijalni ispit za drugu polovinu semestra (u sedmici za završne ispite)	30	30%
	Ukupno: __100____bodova		100%

2 ECTS boda:

R. br	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)

	1.	Pohađanje nastave i aktivnost na času	10	10%
	2.	Parcijalni ispit za prvu polovinu semestra	45	45%
	3.	Parcijalni ispit za drugu polovinu semestra (u sedmici za završne ispite)	45	45%
		Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Urednim pohađanjem nastave i aktivnim učešćem na času
- Prolaznom ocjenom na oba parcijalna ispita; na ovom predmetu ne postoji mogućnost polaganja integralnog ispita
- Pravovremenom predajom seminarskog rada/kritičkog prikaza

Napomena:
Na nastavi će biti objašnjeno šta je to plagijat, te kako se koriste izvori; svaki oblik prepisivanja biće sankcionisan; učenje napamet iz skripti se ne preporučuje, jer gotovo garantuje lošu ocjenu.

Za informacije o tome šta jeste, a šta nije plagijat, studenti se pozivaju da prouče sljedeći izvor:
http://unsa.ba/s/images/stories/plagijarizam/Primjeri%20plagijarizma.pdf

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

Bahtin, Mihail, *O romanu*, prev. Aleksandar Badnjarević, Beograd: Nolit, 1989.

Frye, Northorp, *Anatomija kritike: četiri eseja*, prev. Giga Gračan, Zagreb: Naprijed, 1979

McHale, Brian, *Constructing Postmodernism*. London: Routledge, 1992

Mendlesohn, Farah, *Rhetorics of Fantasy*. Middletown: Wesleyan University Press, 2008

Modleski, Tania. (1980). The Disappearing Act: A Study of Harlequin Romances. *Signs. 5:3*. 435-448.

Slapšak, Svetlana (pr.). *Trivijalna* književnost, Beograd: Studentski izdavački

	centar, 1987
	Dodatna Angenot, Marc and Darko Suvin. (1979). "Not Only but Also: Reflections of Cognition and Ideology in Science Fiction and SF Criticism". Science Fiction Studies. 6: 168-179 Angenot, Marc. (1979). "The Absent Paradigm: An Introduction to the Semiotics of Science Fiction". *Science Fiction Studies*. 6: 9-19 Benjamin, Jessica. (1988). *The Bonds of Love: Psychonalysis, Feminism, and the Problem of Domination.* New York: Pantheon Books Čolović, Ivan. (1985). *Divlja književnost - etnolingvističko proučavanje paraliterature*. Beograd: XX vek Csicsery-Ronay, Istvan. (2003). "Science Fiction and Empire". *Science Fiction Studies*. 30: 231-245 Hall, Glinda F.. (2009). *The Creators of Women's Popular Romance Fiction: The Authors Who Gave to Women a Genre of Their Own*. Lewiston: The Edwin Mellen Press Herman, David, Jahn, Manfred, i Ryan, Marie-Laure. (Ur.) (2005/2008). *Routledge Encyclopedia of Narrative Theory*. London: Routledge Hoggart, Richard. (1957). *The Uses of Literacy*. Harmondsworth: Penguin Radway, Janice A. (1984). *Reading the Romance: Women, Patriarchy, and Popular Literature*. Chapel Hill: The University of North Carolina Press Regis, Pamela. (2003) *A Natural History of the Romance Novel*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press Škreb, Zdenko. (1981). Trivijalna književnost. U *Književnost i povijesni svijet* (str. 167-195). Zagreb: Školska knjiga Solar, Milivoj. (1995). *Laka i teška književnost*. Zagreb: Matica hrvatska Stockwell, Peter. (2002). *Cognitive Poetics: An Introduction*. London: Routledge Struve, Laura. (2011). Sisters of Sorts: Reading Romantic Fiction and the Bonds Among Female Readers. *The Journal of Popular Culture. 44: 6*. 1289-1306 Suvin, Darko. (1972). "On the Poetics of the Science Fiction Genre". *College English*. 34: 372-382 Suvin, Darko. (1979). "The State of the Art in Science Fiction Theory: Determining and Delimiting the Genre". *Science Fiction Studies*. 6: 32-45 Tinjanov, Jurij (Tynjanov). (1971). On Literary Evolution. U Matejka, Ladislav i Pomorska, Kristina (ur.). *Readings in Russian Poetics: Formalist and Structuralist Views* (str. 66-78). Cambridge, Massachusetts: The MIT Press Turner, Mark. (1996). *The Literary Mind*. Oxford: Oxford University Press Watt, Ian. (1957/1987). *The Rise of the Novel*. London: Hogarth Press

	Žmegač, Viktor. (1976) *Književno stvaralaštvo i povijest društva*. Zagreb: Liber *Lektira:* U dogovoru sa studentima
Napomene	Svi studenti izlaze na dva parcijalna ispita; na ovom predmetu ne postoji mogućnost polaganja integralnog ispita.

FILOZOFSKI FAKULTET
UNIVERZITETA U SARAJEVU

SYLLABUS

Odsjek	**Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke** JEDNOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI **(KK)** DVOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI I INFORMACIJSKIH NAUKA **(KKI)** KK U KOMBINACIJI SA DRUGOM STUDIJSKOM GRUPOM **(KK A1/A2)**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Teorije roda i interpretacija narativa**				
Šifra/kod	FIL KOI 520	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	7 ECTS (KK), 5 ECTS (KKB), 2 ECTS (KK A1/A2)
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	X	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	završen dodiplomski studij				
Jezik izvođenja nastave	bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Ajla Demiragić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 52 E-mail: ajla.demiragic@ff.unsa.ba Telefon: 033- 253 159	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	KK predavanja: 2 ; seminar: 2; vježbe: 0 KKB predavanja: 2; seminar : 2; vježbe: 0 KK A1/A2 predavanja: 2; seminar : 0; vježbe: 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u teorije roda i *queer* teoriju. Reprezentacija rodnih uloga u kulturalnim praksama. Rod i mediji Analiza roda (tiskani mediji i reklame). Tehnike 'čitanja/gledanja' i problematiziranje uloge čitatelja/čitateljice u konstrukciji narativa; Konstruiranje "maskulinog" i "femininog" u književnosti i umjetnosti; Od ideologijske kritike do teorije moći; Tjelesno iskustvo, imaginacija i osjećaji; Tijelo i naracija; Reprezentacije i tjelesne izvedbe u književnoj praksi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog izbornog predmeta je da kroz interpretacije odabranih narativa usmjeri studente/studentice ka preispitivanju odnosa dominantne ideologije i umjetnosti, sa posebnim osvrtom na rodne uloge i njihove narativne reprezentacije, kao i na načine konstruiranja maskulinog i femininog u književnost. Pored toga, ovaj predmet ima za cilji da ukaže studentima/studenticama na ulogu čitatelja/čitateljice u procesu				

	konstruiranja značenja i narativnih perspektiva.
Ishodi učenja	Razumijevanje i primjena temeljnih pojmova koji su se razvijali u okviru poststrukturalnih teorija roda. Razumijevanje kulutrnog, intelektualnog i akademskog konteksta u kojem se razvijale studije roda. Razlikovanje i primjena različitih istraživačkih strategija i metoda proisteklih iz teorija roda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	**Nastavna jedinica**
1.	Uvodne napomene, opis i ciljevi kolegija
2.	Kratki uvod u teorije roda i *queer* teoriju Društvene konstrukcije roda i spola. Teorije roda i seksualnosti.
3.	Kratki uvodu teorije tijela i tjelesnosti
4.	Aktualne rodne teme i teorijske primjene
5.	Rod i mediji
6.	Analiza roda (reklame)
7.	Analiza roda (tiskani mediji, talk showa, reality showe)
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9.	Identitet kao interpretacija. Reprezentacija rodnih uloga u kulturalnim praksama. Narativni identiteti i rodne uloge
10.	Konstrukcija rodnih uloga u književnosti
11.	Raščinjavanje roda Analiza romana Margaret Atwood „*Sluškinjina priča*“ i Ursule Le Guin “*Lijeva ruka tame*”
12.	Rod i seksualnost. Prikazi seksualnosti u književnosti (Za analizu roman *Jeanette* Winterson “*Written on the Body*” i roman *Michela Houellebecqa* “*Platforma*”)
13.	Rod, nasilje i estetika transgresije (Za analizu roman Elfride Jelinek „Pijanistica”)
14.	Tijelo i naracija (Za analizu roman Christe Wolf *U tijelu*)

15.	Zaključna razmatranja
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavnje, seminar i diksusija
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **JEDNOPREDMETNI STUDIJ KK**

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na nastavi	20 b.	20%
2.	Seminarski rad	40 b.	40 %
3.	Završni pismeni ispit	40 b.	40%
4.			
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

DVOPREDMETNI STUDIJ KKB

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na nastavi	20 b.	20%
2.	Esej	30 b.	30 %
3.	Završni pismeni ispit	50 b.	50%
4.			
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

KK (A1) U KOMBINACIJI SA DRUGOM STUDIJSKOM GRUPOM)

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnosti na nastavi	10 b.	10%
2.	Esej	40 b.	40%

	3.	Završni pismeni ispit	50 b.	50%
	4.			
	5.			
			Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost na nastavi podrazumijeva prirpemu za nastavu (pročitati predviđene lektire) i učešće u diskusijama na satu.
- Precizne upute za izradu eseja i seminarskog rada studenti/ice dobit će početkom semestra. Esej ili seminraski rad se dostavlja u elektorničkoj formi (Word ili pdf formatu) u šesnaestoj sedmici semestra.
- Završni ispit se realizira u formi pismenog ispita. Ovisno o broju prikupljenih bodova, student/ica polaže završni ispit u formi pismenog rada na jednu ili dvije zadate teme.

Napomena:
Student/studentica je dužn/a sudjelovati u svim oblicima nastave i predviđenim aktivnostima. Studnet/ica mora skupiti najmanje 35 bodova da bi mogao/la pristupiti popravnom ispitu. Popravni ispit nosi najviše 20 bodova. Nakon popravnog ispita student/ica ne može dobiti veću ocjenu od 6(E) (zadovoljava).

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

Arsić, Branka (ur.) *Žene, slike, izmišljaji* (Beograd: Centar za ženske studije, 2000)
Miller, N. K. *The Poetics of Gender* (New York: Columbia Univ. Press, 1986.)
Kaplan, E. A. *Women and film: Both sides of camera* (New York, Routledge, 1983.)
Stoller, R. *Presentations of Gender* (New Haven, Yale Univ. Press, 1985.)
Gill, R. *Gender and Media* (Polity Press, 2007.)

Dodatna

Tatjana Rosić, ur. *Teorije i politike roda: rodni identiteti u književnostima i kulturama jugoistočne Evrope.* (Beograd: Institut za književnost i umjetnost, 2008)
Moranjak-Bamburać, N. et al. (ur.) *Stereotipizacija: Predstavljanje žena u štampanim medijima u jugoistočnoj Evropi* (Sarajevo: Mediacentar, 2007.)
Bal, M. *Practice in cultural analysis* (London, 2003.)
Scholes, R. "Narration and narrativity in film and fiction" U: Semiotics and interpretation (New Haven, CT: Yale Univ. Press, 1982.)

Napomena

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST
I INFORMACIJSKE NAUKE

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI (KK)
DVOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI I INFORMACIJSKIH NAUKA (KOI)
KK U KOMBINACIJI SA DRUGOM STUDIJSKOM GRUPOM (KK A1/A2)</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Poetika lirskog teksta 2</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 254</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>KK: 6
KOI: 4
KK A1/A2: 4</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>prvi</td><td>Semestar</td><td>četvrti</td><td>Ak. godina</td><td>2021/2022.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Položen ispit iz predmeta Poetika lirskog teksta 1</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">bosanski / hrvatski / srpski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">doc. dr. Adisa Bašić</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 54
E-mail:
adisa.basic@ff.unsa.ba
basic.adisa@gmail.com
Telefon:033/253 166</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2"></td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">predavanja _2_____; seminar__2_____; vježbe_1_____KK
predavanja _2_____; seminar__1_____; vježbe_1____ KOI, KK A1/A2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Poezija Š. Bodlera kao sinteza bitnih odlika romantičarske i početak moderne lirike. Emili Dikinson, naša savremenica. Avangardni pokreti. Moderna i postmoderna lirika. Š. Bodler, A. Rembo, E. Dikinson, G. Ben, A. Breton, T. S. Eliot, K. Kavafi, M. Cvetajeva, F. Pesoa, I. Slamnig, V. Šimborska, A. Svirščinjska, B. Alikadić, M. Stefanović, M. Marković.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Upoznavanje studenata sa poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirike koja je napisana u razdoblju od druge polovine devetnaestog do dvadeset i prvog stoljeća, te poređenje dviju poetika lirskog teksta – „klasične" i „moderne". Romantika kao korijen moderne, ili moderna lirika kao „deromantizirana romantika". Pravci u modernoj lirici - osnovne</td></tr>
</table>

	informacije. Analiza individualnih poetika.
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih obaveza studenti će se upoznati sa promjenom književne paradigme od romantizma ka moderni. Ovladaće osnovnim književno-historijskim podacima o značajnim predstavnicima moderne i savremene lirike a na izabranim primjerima će vježbati primjenu svojih teorijskih znanja o stihu. Biće osposobljeni za samostalno interpretiranje i analiziranje lirike, kao i za korištenje različite kritičke literature u svrhu boljeg razumijevanja poezije. Osvijestiće razliku između privatne asocijacije i značenja u pjesmi, odnosno razliku između profesionalnog čitanja pjesme i privatnog čitalačkog doživljaja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Emily Dickinson**, naša savremenica iz 19. vijeka.
2.	Pojam »modernog«. Osobine moderne lirike. Simbolizam. Poetika **Charlesa Baudeleirea**: Depersonalizacija. Estetika ružnog. Mašta, apstrakcija, arabeska.
3.	Pobuna protiv tradicije. Umjetno »ja«, apsolutna metafora i pretapanje slika kod **A. Rimbauda**.
4.	Kreativan odnos prema prošlosti: **K. Kavafi**.
5.	Stvaralački eksperimenti, avangardni pokreti. **Bretonov** »Manifest nadrealizma«.
6.	Pjesnik grada i višestrukih identiteta/poetika **F. Pessoa**.
7.	Ponavljanje, prezentacije nacrta za samostalne projekte
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Ekspresionistička groteska **G. Benna**: nepokolebljivo seciranje čovjeka i svijeta.
10.	Razočarenje, skepticizam i jalovost vremena iskazani u *Pustoj zemlji* **T. S. Eliota**.
11.	Metafizika u prozaičnom i svakodnevnom kod **W. Szymborske**.
12.	Ženski prikaz rata u poeziji **A. Świrszczynske**.
13.	Poezija komike i panerotizma: **B. Alikadić.**
14.	Poeta doctus i poeta ludens: **I. Slamnig.**

15.	Smijeh kao strategija subverzije: **M. Stefanović** i **M. Marković.**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Usmeno izlaganje. Diskusija o unaprijed pročitanim kritičkim tekstovima. Rad na tekstu: interpretiranje i analiza pjesama. Individualni i grupni rad.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: Dvopredmetni studij:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	30	30%
2.	Završni ispit	30	30%
3.	Projekat ili seminarski rad	20	20%
4.	Aktivno učešće u diskusijama na času	20	20%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Jednopredmetni studij:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	20	20%
2.	Projekat	20	20%
3.	Seminarski rad	20	20%
4.	Završni ispit	20	20%
5.	Aktivno učešće u diskusijama na času	20	20%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- I polusemestralni i završni ispit se polažu pismeno.
- Seminarski rad ili projekat se realizuje u kontinuiranom dogovoru sa predmetnim nastavnikom oko literature, teme i forme rada. Student/ica ima obavezu prezentirati rezultate svog rada na času, do kraja petnaeste sedmice nastave.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Friedrich, H. (1969) *Struktura moderne lirike*. Zagreb: Stvarnost 2. Baura, S. M. (1970) *Nasleđe simbolizma. Stvaralački eksperiment.* Beograd: Nolit 3. D. Nedeljković i M. Radović (prir.) (1979) *Umetnost tumačenja poezije.* Beograd: Nolit 4. Marić, Sreten (ur.) (1975) *Rađanje moderne književnosti: Poezija.* Beograd: Nolit 5. Borges, J. H. (2001) *To umijeće stiha.* Zagreb: Naklada Jesenski i Turk 6. Bagić, K. (2012) *Rječnik stilskih figura.* Zagreb: Školska knjiga. 7. Izbor iz poezije pjesnika i pjesnikinja nabrojanih u izvedbenom planu nastave 8. Izbor kritičkih tekstova o poeziji navedenih pjesnika i pjesnikinja
	Dodatna 1. Eagleton, T. (2012) *How to Read a Poem*. London: Blackwell Publishing 2. Šoljan, Antun (1984) *Sto pjesnika svijeta*. Zagreb: Mladost 3. Bajsić, Tomica (2010) *Urezi.* Zagreb: Druga priča 4. Sarajevske sveske (2007) broj 15-16. Sarajevo: Media Centar 5. Košutić, Vladeta. (1979) *Francuski pesnici od Vijona do Apolinera*. Beograd: Naučna knjiga
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST
I INFORMACIJSKE NAUKE

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke JEDNOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI **(KK)** DVOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI I INFORMACIJSKIH NAUKA **(KOI)** KK U KOMBINACIJI SA DRUGOM STUDIJSKOM GRUPOM **(KK A1/A2)**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kreativno pisanje				
Šifra/kod	FIL KOB 424	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	KK: 5 KOI: 4 KK A1/A2: 3
Ciklus studija	drugi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski / hrvatski / srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Adisa Bašić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 54 E-mail: adisa.basic@ff.unsa.ba basic.adisa@gmail.com Telefon:033/253 166	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _2____; seminar_1_____; vježbe 1_____ KK predavanja _2____; seminar__1____; vježbe 0_____KOI predavanja __2___; seminar_0_____; vježbe 0___KK A1/A2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na časovima će se pisati i dorađivati kraće prozne ili poetske forme, te čitati izabrani književni tekstovi o kojima će se kritički diskutovati. Vježbaće se pisanje različitih žanrova, radiće se na redigovanju tekstova i upoznavati se sa autopoetikama značajnih pisaca.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Omogućiti studentima kreativno izražavanje, ohrabriti ih da se okušaju u pisanju različitih književnih formi, pomoći im u formiranju individualnog stila pisanja. Ovaj predmet studentima daje praktična iskustva književnog rada, uči ih da svoj rad podvrgnu kritičkom sudu, podstiče njihov stvaralački duh i produbljuje njihovo razumijevanje procesa nastanka književnog teksta.				
Ishodi učenja	Savladavanje umijeća pisanja kraćih proznih i poetskih formi. Usavršavanje kreativnog pisanja fikcionalnih i nefikcionalnih žanrova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod. Uloga i značaj kreativnosti. Koncept »kreativnog pisanja«. Kako nas iskustvo pisanja čini boljim čitaocem? Dogovor o radu. **PRVA PROBNA VJEŽBA** kreativnog pisanja na osnovu datog teksta, predmeta ili slike.
2.	Svi pišu, ko čita: kreativne mogućnosti i izazovi **TEKSTA NA MREŽI**. Blog, elektronske platforme, tekst kao dio multimedije. Čitanje odabranih tekstova. Rad na pojedinačnim studentskim tekstovima.
3.	Nastavak rada na pojedinačnim studentskim tekstovima: čitanje, komentari, redigovanje.
4.	**PUTOPIS.** Putnici kroz prostor, vrijeme i sebe same. Čitanje odabranih tekstova.
5.	Rad na pojedinačnim studentskim putopisima.
6.	Kreativno nefikcionalno pisanje: istraživanje kao inspiracija. **PUBLICISTIKA.** Čitanje odabranih tekstova.
7.	Rad na studentskim pojedinačnim publicističkim tekstovima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**PRIVATNI NARATIV**: lično i univerzalno u memoarima i autobiografiji. Čitanje odabranih tekstova.
10.	Rad na pojedinačnim studentskim privatnim narativima.
11.	Kako se piše **PJESMA**? Položaj i značaj lirike danas. Nove kreativne mogućnosti poezije u digitalnom dobu. Čitanje odabranih tekstova.
12.	Rad na pojedinačnim studentskim pjesmama.
13.	**PRIČA**: izbor teme, konvencije žanra (krimi, ljubavna, fantastična, erotska...) i kršenje konvencija žanra. Čitanje odabranih tekstova.
14.	Rad na pojedinačnim studentskim pričama.
15.	Kreativnost kao kolektivni čin: prezentacija **ZAJEDNIČKOG PROJEKTA** grupe.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Pisanje.
Diskusija o unaprijed pročitanim tekstovima.
Rad na tekstu, analiza i interpretacija. Individualni i grupni rad.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na času:</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Tri rada u prvoj polovini semestra</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Tri rada u drugoj polovini semestra</td><td>35</td><td>35%</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• redovni dolasci i donošenje svojih radova
• pažljivo čitanje i konstruktivno komentarisanje radova drugih članova grupe
• dorada i predavanje finalnih verzija radova, ispravljenih nakon diskusije na času</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna
Aristotel. O pesničkoj umetnosti. Beograd: Dereta, 2002.
Čerčil, Vinston. Drugi svetski rat. Beograd: Posveta, 1965.
Isaković, Alija (ur.). Hodoljublje: Izbor iz bosanskohercegovačkog putopisa. Sarajevo: Svjetlost, 1973.
Kiš, Danilo. Po-etika. Beograd: Nolit, 1972.
Marić, Sreten (ur.). Rađanje moderne književnosti: Poezija. Beograd: Nolit, 1975.</td></tr>
<tr><td>Dodatna
Božović, Arijana (ur.) Kule, gradovi: majstori kratke proze od Gogolja do Fostera Volasa. Beograd: SAI, 2013.
Brajson, Bil. Tamo dole. Beograd: Laguna, 2014.
Eko, Umberto. Ispovesti mladog romanopisca. Beograd: Službeni glasnik, 2013.
Geert, Mak. U Evropi. Sarajevo: Buybook, 2012.
Marković, Milena. Deca. Beograd: Lom, 2021.
Philip Roth. Čitajući sebe i druge: Razgovori o zanatu. Sarajevo: Buybook, 2015.
Ransmajer, Kristof. Atlas uplašenog čovjeka. Beograd, Geopoetika: 2014.</td></tr>
</table>

	Skloot, Rebecca. *The Immortal Life of Henrietta Lacks.* New York, Broadway Books: 2011. Šoljan, Antun. *Sto pjesnika svijeta*. Zagreb, Mladost: 1984. Twain, Mark. *Autobiography of Mark Twain.* Berkeley: University of California Press: 2010.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST
I INFORMACIJSKE NAUKE

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Umjetnost i kritika</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 422</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>Izborni</td><td>ECTS</td><td>1. Jednopredmetni studij, komparativna književnost: 5 ECTS
2. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i informacijske nauke: 4 ECTS
3. Dvopredmetni studij, komparativna književnost i druga studijska grupa: 3 ECTS</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>2.</td><td>Semestar</td><td>2.</td><td>Ak. godina</td><td>2021/2022.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">bosanski / hrvatski / srpski</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">doc. dr. Adisa Bašić</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 54
E-mail: adisa.basic@ff.unsa.ba
basic.adisa@gmail.com
Telefon: +387 33 253 166</td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2"></td><td>Termin konsultacija</td><td></td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">1. Jednopredmetni, komparativna književnost: predavanja 2, seminari 1, vježbe 1
2. Dvopredmetni, komparativna književnost i informacijske nauke: predavanja 2, seminari 1
3. Dvopredmetni, komparativna književnost i druga studijska grupa: predavanja 2</td></tr>
<tr><td>Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Teorijski dio ovog predmeta predstavljao bi svojevrsnu rekapitulaciju i sintezu teorijskih pitanja o prirodi i funkciji kritike. Težište je na praktičnom radu. Predmet podrazumijeva kontinuirano pisanje kritika na konkretnim primjerima iz književnosti, likovnih umjetnosti, filma, teatra, muzike ili neke od savremenih multimedijalnih umjetnosti.</td></tr>
<tr><td>Cilj kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Ovaj je predmet predviđen za sve studente koji imaju sklonost i ambiciju da se bave umjetničkom kritikom. Na predavanjima će se studenti upoznali s različitim umjetničko-kritičkim praksama, a na časovima seminara i vježbi praktično pisati i analizirati kritičke</td></tr>
</table>

	tekstove prije svega iz književnosti, ali i iz drugih umjetničkih oblasti, shodno individualnom senzibilitetu i ambicijama.
Ishodi učenja	Ponoviti sa studentima osnovne osobine najvažnijih metoda proučavanja književnosti i umjetnosti, od XIX stoljeća i pozitivizma pa do kraja XX i početka XXI stoljeća, uz fokus na specifično mjesto književne kritike unutar nauke o književnosti. U kontinuiranom praktičnom radu tražiti od studenata da analiziraju ne samo konkretna umjetnička djela, nego i da objašnjavaju i preispituju svoje metode analize.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Književna kritika kao kreativna praksa između nauke i umjetnosti
2.	Subjektivnost u kritici
3.	Objektivni kriteriji, pitanje vrednovanja i metode
4.	Za i protiv interpretacije
5.	Teret pozitivizma i biografizma
6.	Idejna kritika
7.	Psihološka kritika
8.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9.	Stilistička kritika i stilska analiza umjetničkog djela
10.	Uticaj fenomenologije na umjetničku kritiku – ahistoricizam i imanentna kritika
11.	Kritika i etika
12.	

	Umjetnička kritika i kulturna industrija
13.	Klasa i institucija ukusa
14.	Uloga kritike u uspostavljanju i propitivanju kanona
15.	Uskrsnuće autora/ice u svjetlu feminističke i postkolonijalne kritike
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici nastave: frontalni, grupni i individualni rad – na ovom predmetu fokus je na praktičnom radu studenata. Metode: predavanja, diskusije, pismeni radovi, analiza teksta.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo na nastavi	20	20%
2.	Aktivnost na času, učešće u obradi teorijskih tekstova i analizi praktičnih radova, esej o prirodi i funkciji kritike	30	30%
3.	Redovno pisanje kritika	50	50%
	Ukupno: 100 bodova		100%

S obzirom da je riječ o predmetu koji se u najvećoj mjeri sastoji od praktičnog kreativnog rada na kritici u oblasti različitih umjetnosti, praćenje rada i provjera znanja i vrijednosti radova vrši se kontinuirano tokom semestra. Konačnu ocjenu čine sljedeći elementi: prisustvo na nastavi; rad na zadatoj teorijsko-kritičkoj literaturi; redovno pisanje kritika; angažiranost na analizi radova.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Svetozar Petrović: *Priroda kritike,* Fabrika knjiga, Beograd, 2003. 2. Emil Štajger: *Umeće tumačenja i drugi ogledi,* Prosveta, Beograd, 1978. 3. Pierre Bourdieu: *Distinkcija: Društvena kritika suđenja*, Antibarbarus, Zagreb, 2011. 4. Mari Kriger: *Teorija kritike,* Nolit, Beograd, 1982. 5. Jovan Hristić (ur.): *Nova kritika*, Prosveta, Beograd, 1973. 6. Roland Barthes: *Kritika i istina*, Algoritam, Zagreb, 2009. 7. Vladimir Biti: „Književna kritika" u *Uvod u književnost. Teorija, metodologija* (ur. Zdenko Škreb i Ante Stamać), Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1983. 8. T. S. Eliot: *Izabrani tekstovi,* Prosveta, Beograd, 1963. 9. Zdenko Lešić, Hanifa Kapidžić-Osmanagić, Marina Katnić-Bakaršić, Tvrtko Kulenović: *Suvremena tumačenja književnosti,* Sarajevo-Publishing, Sarajevo, 2006.
	Dodatna 1. Susan Sontag: *Against Interpretation and Other Essays*, Eyre & Spottiswoode, London, 1967. 2. Jonathan Culler: 'Beyond Interpretation: The Prospects of Contemporary Criticism', Comparative Literature, 28 (1976) 246. 3. I. A. Richards: *Načela književne kritike,* Veselin Masleša, Sarajevo, 1964. 4. Teodor V. Adorno: *Estetička teorija*, Nolit, Beograd, 1979. 5. Ivan Focht: *Tajna umjetnosti,* Školska knjiga, Zagreb, 1976. 6. Teri Iglton: *Iluzije postmodernizma,* Svetovi, Novi Sad, 1997. 7. Zdenko Lešić: *Nova čitanja,* Buybook, Sarajevo, 2003.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	STILISTIKA II				
Šifra/kod	FIL KOI 324	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija		Semestar	6	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 158 E-mail:marina.katnic-bakarsic@bih.net.ba Telefon: 253263	Termin konsultacija	Ponedjeljak 14-15 Utorak i četvrtak 12-14	
Saradnik	Ime i prezime	Asistent Matija Bošnjak, M.A.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 190 E-mail: matija.bosnjak@ff.unsa.ba ; matija.bosnjak@hotmail.com Telefon: 253179	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-12 Utorak 10-12 Srijeda 10-12	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2____; seminar_____; vježbe__2_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti dobijaju osnovne informacije o književnoumjetničkom stilu i njegovim podstilovima (dramskom, proznom i poetskom). Proučavaju se nivoi stilističke analize od fonostilistike, grafostilistike, preko leksičke, morfološke i sintaksičke pa do tekstualne i diskursne stilistike. Intertekstualnost, metatekst i autoreferencijalnost proučavaju se sa aspekta stilistike. Izučava se stil hiperteksta, koji uključuje i interpretaciju sms poruka, bloga, te književnosti nastale u tim formama. Konačno, izučavaju se tropi i figure, te narativne figure. Praktični radovi podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Osim toga, rade se analize stilski različitih tekstova. Vježba se prepoznavanje stilskih figura u tekstu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj predmeta dalje proučavanje stilistike, pri čemu se u centru pažnje nalazi književnoumjetnički stil. Uz to, zadatak predmeta jeste dalje sticanje stilističke *kompetencije* i *performance* (mogućnost prepoznavanja pojednih stilova i žanrova, njihova stilistička analiza i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoj profesiji. Naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija				

	komparativne književnosti.
Ishodi učenja	Studenti/-ce će nakon odslušanog semestra usvojiti pojmovni aparat suvremene stilistike i steći osnovna teorijska znanja. Moći će povezati proučavanje književnoumjetničkog stila sa znanjem koje su stekli/-e na drugim predmetima. Moći će analizirati stil književnoumjetničkih dramskih, poetskih i proznih tekstova po jezičnim nivoima i na planu teksta, odnosno diskursa u cjelini. Steći će znanja o hipertekstu i njegovim žanrovso-stilskim osobinama. Moći će odrediti trope i figure u tekstu. Studenti će i sami moći kreirati tekstove koji pripadaju različitim podstilovima i žanrovima. Razvit će stilističku kompetenciju i performancu.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Književnoumjetnički funkcionalni stil. Književnoumjetnički tekst kao cjelovit znak. Preregistracija. Prozni podstil. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu.
2.	Prozni podstil. Tuđi govor i govorna karakterizacija. Strani i vještački jezik u KFS. Vježbe: Analiza radova.
3.	Podstil poezije. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu. Stilistička analiza proze i poezije.
4.	Dramski podstil. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu. Razgovor o radovima.
5.	Pragmastilistika dramskog podstila. Vježbe: Stilistička analiza dramskog teksta.
6.	

	Jezički nivoi i stilistička analiza. Fonostilistika. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu.
7.	Leksička stilistika. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu i razgovor o radovima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Morfostilistika. Sintaksostilistika. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu.
10.	Tekstualna stilistika. Jake pozicije teksta. Stilistički konektori. Tačka gledišta Vježbe: Analiza radova.
11.	Intertekstualnost, autoreferencijalnost, citatnost.. Preregistracija. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu.
12.	Stil hipernekste. Hipertekst u književnosti. Vježbe: Pisanje rada na zadanu temu.
13.	Figure i tropi. Definicija i klasifikacija Vježbe: Prepoznavanje figura i tropa.
14.	Metafora, metonimija, sinegdoha. Jakobsonova podjela na metaforički i metonimijski pol. Vježbe: Prepoznavanje tropa, posebno metafore, metonimije i sinegdohe.
15.	Semiotička figura naracije. Vježbe: Pisanje rada i/ili stilistička analiza tekstova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni metod (predavanja). Koristi se internet, power point prezentacije i drugi oblici rada. Individualne i grupne vježbe i zadaci. Prezentacije. Interaktivni metodi. Pisanje tekstova na zadane teme i različite stilove, zajednički razgovor o tim radovima.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	25	25
2.	Završni semestralni ispit	25	25
3.	Esej na zadanu temu	15	15
4.	Radovi	20	20
5.	Dolasci i aktivnost	15	15
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za 1 i 2 studenti pišu pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procent (v. skalu koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procent nosi bodova prema skali ocjenjivanja.
- Boduju se redovni dolasci na predavanja i aktivnost na satu.
- Studentima se boduju radovi (maksimalno 20 bodova). Studenti moraju imati bar 70% radova da bi dobili prolazni broj bodova.
- Boduje se esej, koji nosi 15 % maksimalno.
- Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.

Napomena:

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Katnić-Bakaršić, M. (2007) Stilistika. Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
	Dodatna Bahtin, M. (1980) Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika. Beograd: Nolit.123-186. Jakobson, R. (1966) Lingvistika i poetika. Beograd: Nolit. (Odabrani tekstovi) Bagić, Krešimir. (2012) Rječnik stilskih figura. Zagreb: Školska knjiga. Moranjak-Bamburać, Nirman (2003) Retorika tekstualnosti. Sarajevo: Buybook. Uspenski, B. (1979) Poetika kompozicije U: Poetika kompozicije. Semiotika ikone. Beograd: Nolit.
Napomene	

Amina Katnić-Bakaršić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Interkulturno izučavanje južnoslavenskih književnosti 2				
Šifra/kod	FIL KOB 458	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	drugi	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanki/hrvatski/srpski/crnogorski				
Nastavnik	Ime i prezime	Enver Kazaz			
	Kontakt podaci	Kabinet:196 Email:kazazenverd@gmail.com Telefon:061 205 866	Termin konsultacija	utorak 15-17	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar	vježbe		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet će upoznati studente s teorijskim postavkama interkulturalne povijesti književnosti i osvijetliti tokove u južnoslavenskim književnostima iz različitih komparativnih uglova. Predmet će pratiti južnoslavenske književnosti i u njihovim poetičkim sličnostima i razlikama, od renesansnih tendencija do postmodernizma. Na predavanjima će posebna pažnja biti posvećena različitim poetičkim preliplitanjima u južnoslavenskim književnostima i obradi djela kanonskih pisaca, kao što su Krleža, Andrić, Prešern, Kiš, Kovač, Pekić itd.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je osvijetliti odnose između tradicionalnih i specifičnih interliterarnih zajednica na južnoslevneskom prostoru. Tradicionalne zajednice slavia latina, islamica, juadica i ortodoksa uspostvaljaju religiocentrični oblik književnosti i kulture, a psecifične oformljene s normiranjem jezika periodiziraju se u skladu s državnim okvirima i za svoju podlogu imaju različite ideiološko-utopijske konfiguracija. Prva je oformljena u doba austrougarske vladavine				

	južnoslavenskim prostorom i utemljena na ideologiji antikolonizatorskog jugoslavenstva, druga u vrijeme Kraljevine Jugoslavije, dok je treća oformljena na ideologiji jugoslovenskog multikulturalizam u vrijme Titove Jugoslavije, a četvrta nakon njenog raspada. Odnos među južnoslavenskim književnostima mijenjao se u skladu s tim povijesnim okvirma, pa će predmet osvjetljavti složene veze literature, društvenog konteksta, interkulturne kominikacije i opsega spisatljeskih poetika.
Ishodi učenja	Ovladati teorijskim konceptima i metodološkim osnovama interkulturne povijesti književnosti i skladu s tim osposoviti se za intrekulturna tumačenje književnih formacija, spisateljeskih poetika i pojedinačnih književnih djela. Uz to, studenti/ice će se osposobiti da kritički promatraju koncepte nacionalnih povijesti književnosti i da sintetiziranjem teorijskih znanja o različtim žanrovima književne povijesti tsknu uvid u hbridni karakter južnoslavenskog književnotradicijskog multikuluralizma.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 2.3.	Predstavljanje silabusa, dogovor o načinu rada. Kalendar rada. Predavanje: Pojam poetike i kulturnog dijaloga Literatura: Kristijan Đordano: *Ogledi o interkulturnoj komunikaciji* Vježbe: Kulturni dijalog u svedalinci i lirskoj usmenoj pjesmi
2. 9.3.	Predavanje: Kulturne pozadine sevdalinke i lirske usmene pjesme Literatura: Enver Kazaz, *Subverzivne poetike.*(odlomak) Vježbe: Intrepretacija izabranih sevdalinki i diksusija o žanrosvkoj raznolikosti usmene poezije
3. 16.3.	Predavanje: Pripovjedačka Bosna i intrekulturni dijalog Literatura: Zdenko Lešić, *Pripovjedačka Bosna: konstituisanje žanra* Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka
4. 23.3.	Predavanje: Nova pripovjedačka Bosna Literatura: Enver Kazaz, *Neprijatelj ili susjed u kući* (odlomak) Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka
5. 30.3.	Predavanje: Ivo Andrić, poetičke karakteristike pripovijednog opusa Literatura: Krešimir Nemec, *Gospodar priče* Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka

6. 6.4.	Predavanja: Andrićev model historijskog romana Literatura: Enver Kazaz, *Subverzivne poetike* (odlomak) Vježbe: Analiza romana *Na drini ćuprija*
7. 13.4.	Predavanje: Andrićev model historijskog roamana Literatura: Radovan Vučković, *Velika sinteza* Vježbe: Analiza romana *Travnička hornika*
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 27.4.	Predavanje: Miroslav Krleža u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Endru Baruh Vahtel: *Stvaranje nacije, razaranje nacije* Vježbe: Analiza romana *Na rubu pameti* i izabranih pripovjedaka
10. 4.5.	Predavanje: Danilo Kiš u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Mihailo Pantić, *Kiš* Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka
11. 11.5.	Predavanje: Mirko Kovač u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: *Ars*, tematski broj časopisa posvećen Mirku Kovaču Vježbe:Analiza romana *Vrata od utrobe* i izabranih pripovjedaka
12. 18.5.	Predavanje: Borisav Pekić u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Uporedna istraživanja 5.Srpska književnost 20. veka Poetika prevođenja i interkulturno istraživanje Vježbe: Analiza djela *Godine koje su pojeli skakavci*
13. 25.5.	Predavanje: Tin Ujević i saputnici, južnoslevnski poetički kontekst i lirski modernizam Literatura: Enver Kazaz, *Čitanje razlika* (odlomak) Vježbe: Analiza poezija Tina Ujevića, Vaska Pope, Miloša Crnjanskog i drugih pjesnika lirskog modernizma
14. 1.6.	Predavanje: Skender Kulenović u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Enes Duraković, *Riječ i svijet.* Vježbe: Analiza Kulenovićeve poezije
15. 8.6.	Predavanje: Mak Dizdar u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Enes Duraković, *Govor i šutnja tajanstva* Vježbe: Analiza Dizdareve poezije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje i vježbe uz korištenje informacionih tehnologija i bibliotečkog knjižnmog fonda

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno praćenje nastave i aktivnost na predavanjima i vježbama	10	10%
2.	Seminarski rad, uvodni referat ili moderiranje nastve na vježbama, odnosno položen polusemestralni ispit	40	40%
3.	Pismeni i usmeni ispit	50	50%
4.			
5.			
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovnim praćenjem nastave i aktivnošću na predavanjima i vježbama

studenti/ice mogu dobiti 10 bodove.
Izradom seminarskog rada, uvodnim referatom ili moderiranjem nastave na vježbama, odnosno položenim polusemestralnim ispitom studenti/ice dobijaju 40 bodova.
Polaganjem završnog pismenog ili usmenog ispita studenti/ice osvajaju 50 bodova.

Napomena:

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna*: Zvonko Kovač: *Poredbena i/ili interkuturna povijest književnosti*. Endru Baruh Vahtel: *Stvaranje nacije, razaranje nacije*. Endru Baruh Vahtel: *Književnost istočne Evrope u Doba komunizma*. Edvard Said: *Orijentalizam*. Edvard Said: *Kultura i imperijalizam*. Marija Todorova: *Imaginarni Balkan*. Pjero Zanini: *Značenje granica*. Amin Maluf: *Ubilački identiteti*. Kristijan Đordano: *Ogledi o interkulturnoj komunikaciji*. Enver Kazaz: *Subverzivne poetike*. Enver Kazaz: *Neprijatelj ili susjed u kući*. Ivan Lovrenović: *Unutarnja zemlja*. Ivan Lovrenović: *Bosanski Hrvati*. Dragormir Gajević: *Jugoslovenstvo između stvarnosti i iluzija*.
	Dodatna: Enes Duraković: *Riječ i svijet*. Zdenko Lešić: *Klasici avangarde*. Davor Beganović: *Pamćenje trauma*. Zdenko Lešić: *Pripovjedačka Bosna I-II*. Hanifa Kapidžić-Osmanagić: *Pjesnici lirske apstrakcije*. Enver Kazaz, Ivan Lovrenović i Nikola Kovač: *Antologija bosanskohercegovačke pripovijetke XX vijeka*. Enes Duraković, Mile Stojić i Marko Vešović: *Antologija bosanskohercegovačke poezije XX vijeka*. Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović i Vojislav Vujanović: *Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka*. Krešimir Nemec: *Gospodar price*. Radovan Vučković: *Velika sinteza*. Mihailo Pantić: *Kiš*. Uporedna istraživanja 5. Srpska književnost 20. veka Poetika prevođenja i interkulturno istraživanje
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Interkulturno izučavanje južnoslavenskih književnosti 2				
Šifra/kod	FIL KOB 458	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	drugi	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanki/hrvatski/srpski/crnogorski				
Nastavnik	Ime i prezime	Enver Kazaz			
	Kontakt podaci	Kabinet:196 Email:kazazenverd@gmail.com Telefon:061 205 866	Termin konsultacija	utorak 15-17	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar	vježbe		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet će upoznati studente s teorijskim postavkama interkulturalne povijesti književnosti i osvijetliti tokove u južnoslavenskim književnostima iz različitih komparativnih uglova. Predmet će pratiti južnoslavenske književnosti i u njihovim poetičkim sličnostima i razlikama, od renesansnih tendencija do postmodernizma. Na predavanjima će posebna pažnja biti posvećena različitim poetičkim preliplitanjima u južnoslavenskim književnostima i obradi djela kanonskih pisaca, kao što su Krleža, Andrić, Prešern, Kiš, Kovač, Pekić itd.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je osvijetliti odnose između tradicionalnih i specifičnih interliterarnih zajednica na južnoslevneskom prostoru. Tradicionalne zajednice slavia latina, islamica, juadica i ortodoksa uspostvaljaju religiocentrični oblik književnosti i kulture, a psecifične oformljene s normiranjem jezika periodiziraju se u skladu s državnim okvirima i za svoju podlogu imaju različite ideiološko-utopijske konfiguracija. Prva je oformljena u doba austrougarske vladavine				

	južnoslavenskim prostorom i utemljena na ideologiji antikolonizatorskog jugoslavenstva, druga u vrijeme Kraljevine Jugoslavije, dok je treća oformljena na ideologiji jugoslovenskog multikulturalizam u vrijme Titove Jugoslavije, a četvrta nakon njenog raspada. Odnos među južnoslavenskim književnostima mijenjao se u skladu s tim povijesnim okvirma, pa će predmet osvjetljavti složene veze literature, društvenog konteksta, interkulturne kominikacije i opsega spisatljeskih poetika.
Ishodi učenja	Ovladati teorijskim konceptima i metodološkim osnovama interkulturne povijesti književnosti i skladu s tim osposoviti se za intrekulturna tumačenje književnih formacija, spisateljeskih poetika i pojedinačnih književnih djela. Uz to, studenti/ice će se osposobiti da kritički promatraju koncepte nacionalnih povijesti književnosti i da sintetiziranjem teorijskih znanja o različtim žanrovima književne povijesti tsknu uvid u hbridni karakter južnoslavenskog književnotradicijskog multikuluralizma.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 2.3.	Predstavljanje silabusa, dogovor o načinu rada. Kalendar rada. Predavanje: Pojam poetike i kulturnog dijaloga Literatura: Kristijan Đordano: *Ogledi o interkulturnoj komunikaciji* Vježbe: Kulturni dijalog u svedalinci i lirskoj usmenoj pjesmi
2. 9.3.	Predavanje: Kulturne pozadine sevdalinke i lirske usmene pjesme Literatura: Enver Kazaz, *Subverzivne poetike.*(odlomak) Vježbe: Intrepretacija izabranih sevdalinki i diksusija o žanrosvkoj raznolikosti usmene poezije
3. 16.3.	Predavanje: Pripovjedačka Bosna i intrekulturni dijalog Literatura: Zdenko Lešić, *Pripovjedačka Bosna: konstituisanje žanra* Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka
4. 23.3.	Predavanje: Nova pripovjedačka Bosna Literatura: Enver Kazaz, *Neprijatelj ili susjed u kući* (odlomak) Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka
5. 30.3.	Predavanje: Ivo Andrić, poetičke karakteristike pripovijednog opusa Literatura: Krešimir Nemec, *Gospodar priče* Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka

6. 6.4.	Predavanja: Andrićev model historijskog romana Literatura: Enver Kazaz, *Subverzivne poetike* (odlomak) Vježbe: Analiza romana *Na drini ćuprija*
7. 13.4.	Predavanje: Andrićev model historijskog roamana Literatura: Radovan Vučković, *Velika sinteza* Vježbe: Analiza romana *Travnička hornika*
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 27.4.	Predavanje: Miroslav Krleža u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Endru Baruh Vahtel: *Stvaranje nacije, razaranje nacije* Vježbe: Analiza romana *Na rubu pameti* i izabranih pripovjedaka
10. 4.5.	Predavanje: Danilo Kiš u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Mihailo Pantić, *Kiš* Vježbe: Analiza izabranih pripovjedaka
11. 11.5.	Predavanje: Mirko Kovač u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: *Ars*, tematski broj časopisa posvećen Mirku Kovaču Vježbe: Analiza romana *Vrata od utrobe* i izabranih pripovjedaka
12. 18.5.	Predavanje: Borisav Pekić u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Uporedna istraživanja 5.Srpska književnost 20. veka Poetika prevođenja i interkulturno istraživanje Vježbe: Analiza djela *Godine koje su pojeli skakavci*
13. 25.5.	Predavanje: Tin Ujević i saputnici, južnoslevnski poetički kontekst i lirski modernizam Literatura: Enver Kazaz, *Čitanje razlika* (odlomak) Vježbe: Analiza poezija Tina Ujevića, Vaska Pope, Miloša Crnjanskog i drugih pjesnika lirskog modernizma
14. 1.6.	Predavanje: Skender Kulenović u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Enes Duraković, *Riječ i svijet.* Vježbe: Analiza Kulenovićeve poezije
15. 8.6.	Predavanje: Mak Dizdar u južnoslavenskom poetičkom kontekstu Literatura: Enes Duraković, *Govor i šutnja tajanstva* Vježbe: Analiza Dizdareve poezije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje i vježbe uz korištenje informacionih tehnologija i bibliotečkog knjižnmog fonda

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno praćenje nastave i aktivnost na predavanjima i vježbama	10	10%
2.	Seminarski rad, uvodni referat ili moderiranje nastve na vježbama, odnosno položen polusemestralni ispit	40	40%
3.	Pismeni i usmeni ispit	50	50%
4.			
5.			
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovnim praćenjem nastave i aktivnošću na predavanjima i vježbama

studenti/ice mogu dobiti 10 bodove.
Izradom seminarskog rada, uvodnim referatom ili moderiranjem nastave na vježbama, odnosno položenim polusemestralnim ispitom studenti/ice dobijaju 40 bodova.
Polaganjem završnog pismenog ili usmenog ispita studenti/ice osvajaju 50 bodova.

Napomena:

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna*: Zvonko Kovač: *Poredbena i/ili interkuturna povijest književnosti*. Endru Baruh Vahtel: *Stvaranje nacije, razaranje nacije*. Endru Baruh Vahtel: *Književnost istočne Evrope u Doba komunizma*. Edvard Said: *Orijentalizam*. Edvard Said: *Kultura i imperijalizam*. Marija Todorova: *Imaginarni Balkan*. Pjero Zanini: *Značenje granica*. Amin Maluf: *Ubilački identiteti*. Kristijan Đordano: *Ogledi o interkulturnoj komunikaciji*. Enver Kazaz: *Subverzivne poetike*. Enver Kazaz: *Neprijatelj ili susjed u kući*. Ivan Lovrenović: *Unutarnja zemlja*. Ivan Lovrenović: *Bosanski Hrvati*. Dragormir Gajević: *Jugoslovenstvo između stvarnosti i iluzija*.
	Dodatna: Enes Duraković: *Riječ i svijet*. Zdenko Lešić: *Klasici avangarde*. Davor Beganović: *Pamćenje trauma*. Zdenko Lešić: *Pripovjedačka Bosna I-II*. Hanifa Kapidžić-Osmanagić: *Pjesnici lirske apstrakcije*. Enver Kazaz, Ivan Lovrenović i Nikola Kovač: *Antologija bosanskohercegovačke pripovijetke XX vijeka*. Enes Duraković, Mile Stojić i Marko Vešović: *Antologija bosanskohercegovačke poezije XX vijeka*. Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović i Vojislav Vujanović: *Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka*. Krešimir Nemec: *Gospodar price*. Radovan Vučković: *Velika sinteza*. Mihailo Pantić: *Kiš*. Uporedna istraživanja 5. Srpska književnost 20. veka Poetika prevođenja i interkulturno istraživanje
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Književost i naracija identiteta				
Šifra/kod	FIL KOD 423	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ECTS-jednopredmetni 6 ECTS
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021-2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Ugo Vlaisavljević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 56 Email:ugo.vlaisavljevic@ff.unsa.ba Telefon: 253 116	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U novijoj filozofskoj i književno-kritičkoj produkciji narativno oblikovanje identiteta (pojedinca, društvene grupe, kulture itd.) se pojavilo kao posebno plodna istraživačka tema. Otkriće simboličke prirode identiteta, a posebno noviji uvidi u samu bit Simboličkog, otvorili su sasvim nove registre u analizi nekada posve neliterarnih i izvanlingvističkih fenomena, ekskluzivno vezanih za znanosti poput sociologije, psihologije i antropologije. Noviji oblici epistemoloških formacija, poput teorije tekstualnosti, diskurs-analize ili lakanovske psihoanalize, pokazali su se kao podesna sredstva u područjima koja su dugo bila privilegirani izvori opravdanja klasičnog znanstvenog pristupa. Raskrivanje simboličkih potki društvene stvarnosti je u istraživanje uvelo analitička sredstva koja su dotada bila namijenjena samo lingvistici, semiotici i književnoj kritici. U tečaju ćemo predstaviti neke od najutjecajnijih teorija konstrukcije individualnog, etno-kulturnog i političkog identiteta, s posebnim akcentom na imaginarnu i simboličku stvarnost književnog stvaralaštva. Polazeći od antropoloških i psihoanalitičkih analiza tobože nepromjenljivih i prirodnih identiteta, preko simboličko-narativnih konstitucija našeg životnog svijeta, doći ćemo do novijih uvida o narativnim strategijama gradnje socijalnih, kulturnih i političkih identiteta. Književnost, shvaćena u najširem smislu kao pisanje (*écriture*) i tekstualna produkcija mnogih tipova stvarnosti/identiteta, shvaćena u svom stalnom refleksivnom promatranju kao reinterpretirana i dekonstruirana književna				

	teorija, nadići će svaku žanrovsku ograničenost, te dobiti sveobuhvatnu i sasvim praktičnu dimenziju, dimenziju primjene bez granica, sve dok umjetnička i stvaralačka uobrazilja ima daha da istražuje.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Produbljivanje i proširivanje stečenog znanja studenta komparativne književnosti u smjeru paradigme narativnog identiteta kao koncepta koji se više ne odnosi samo na književne studije, već nadmašuje žanrovske i disciplinarne granice.
Ishodi učenja	Proširivanje kompetencije studenata u šira inter-disciplinarna područja na niti vodilji teme identiteta i njegove narativne produkcije. Stjecanje temeljnih uvida u tekuća kretanja u teoriji književnosti i u izučavanjima kulturne produkcije uopće.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Vlastita imena, naracija, identitet: jezičke, logičke i matematske pretpostavke analize identiteta
2.	Srodnički identitet: simbolizam srodničkih odnosa (antropološka razmatranja)
3.	Elementarna jedinica srodstva. Orijentirana shema srodničkih odnosa (Radcliffe-Brown, Lévi-Strauss)
4.	Psihoanalitičko poimanje individualnog i spolnog identiteta (Freud, Lacan)
5.	Devereuxova analiza identiteta u psihoanalizi i etnologiji (asimilacija, akulturacija, antagonistička akulturacija)
6.	Lacanovi boromejski prstenovi u shvaćanju identiteta
7.	Nemogući dar: darivanje u psihoanalizi, antropologiji i filozofiji (Freud, Mauss, Derrida)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Povijesne rekonfiguracija etničkog sebstva: imperije, osvajački ratovi, narodnooslobodilačke borbe (etnosimbolička razmatranja)
10.	Nacionalni identitet i moderna država (Anderson, Smith)

11.	Konstrukcije i dekonstrukcije spolnih i rodnih identiteta (Butler)
12.	Europsko čovječanstvo, građanski identitet i politička modernost (Husserl, Valéry, Foucault, Schnapper)
13.	Stranac kao povlaštena figura u konstrukciji identiteta (Benslama, Waldenfels, Bauman)
14.	Pisanje, naracija i konstrukcija identiteta. Zaključna razmatranja.
15.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
16.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari i seminarski radovi Zajednički rad na tumačenju referentnih tekstova iz dane oblasti.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%
2.	Aktivnost na časovima seminara	15	15%
3.	Najmanje jedan seminarski rad	20	20%
4.	Parcijalni ispit	20	20%
5.	Završni ispit	40	40%
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. U obzir se uzima aktivno učešće studenata u segmentu nastavnikovih predavanja: kvalitet njegove pripremljenosti (ovladavanje prethodnim

	gradivom), razina razumijevanja i upućenosti kod upita i komentara, kritička sposobnost. 2. Spomenuti elementi aktivnosti na predavanjima će pogotovo doći do izražaja na vježbama i zbog toga će biti više vrednovani. 3. Imajući u vodu specifičnost struke, pisanje seminarskih radova kao način obućavanja u akademskom pisanju i stjecanja neophodnog znanja za istinski znanstveni rad ima posebnu važnost. 4. Pismeni ispit u kojem su kao teme postavljene neke od najvažijih nastavnih jedinica. Parcijalni ispit ima proporcionalno manju vrijednost u odnosu na završni ipit. 5. Završni ispit je također pismeni rad u kojem se nastoji procjeniti ukupno postignuće studenta u ovladavanju nastavnim sadržajima. Kombinacijom tema iz predavanja i obrađenih klasičih tekstova, s jedne strane, i pitanja koja pripadaju kategoriji primijenjenog znanja, s druge strane, nastoji se postići što objektivniji uvid u rezultate studentovog rada.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Frederik Bart (1997) *Etničke grupe i njihove granice*, u: Putinja F. i Stref-Fenar Ž. [ur.] Teorije o etnicitetu, Biblioteka XX vek, Beograd. Judith Butler (2000), *Nevolje s rodom: Feminizam i subverzija identiteta*, Ženska infoteka, Zagreb. Fethi Benslama (2002), "Identitet i izvlaštenost", *Forum Bosnae*, N° 18, Sarajevo. Georges Devereux (1990), *Komplementaristička etnopsihoanaliza*, August Cesarec, Zagreb. Eric Hobsbawm, Terence Ranger (2002), *Izmišljanje tradicije,* Biblioteka XX vek, Beograd. Marsel Mos, Ogled o daru. Oblik i smisao razmene u arhaičnim društvima. Biblioteka XX vek, Beograd, 1998. Kerol Pejtmen (2001), *Polni ugovor*, Feministička 94, Beograd. Alfred Radcliffe-Brown (1982), *Struktura i funkcija u primitivnom društvu*, Entoni Smit (1998), *Nacionalni identitet*, Biblioteka XX vek, Beograd Claude Lévi-Strauss (1977), *Strukturalna antropologija*, Stvarnost, Zagreb. Dominik Šnaper (1996), *Zajednica građana*, IKZS, Sr. Karlovci - Novi Sad. Paul Valéry (1962), "But who, after all, is European?" in: Mathews, Jackson. (Ed.), The Collected Works of Paul Valéry. Princeton, vol.10. Žak Lakan, "Seminar o ukradenom pismu", Polja, Novi Sad.

	Dodatna Gil Anidjar (2006), Jevrejin, *Arapin – istorija neprijatelja*, Beogradski krug, Beograd Zygmunt Bauman (2011), *Tekuća modernist*, Zagreb: Naklada Pelago. Bemong N., Truwant M., and Vermeulen P. (2008), *Re-Thinking Europe: Literature and (Trans)National Identity*, Rodopi, Amsterdam-New York. Homi K. Bhabha (ed.) (1990), *Nation and Narration*, Routledge, New York. *Gilles* Deleuze, *Félix* Guattari (2020), "Minorna književnost" u: *Kafka: u prilog minornoj književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb. Mišel Fuko (1997), *Nadzirati i kažnjavati*, IKZS, Sr. Karlovci - Novi Sad. Dušan Marinković i Dušan Ristić (2017), *Stranac u humanističkom nasleđu*, Mediterran, Novi Sad. Ugo Vlaisavljević (ur.) (2013, 2018), *Čitanka: Književnost i naracija identiteta*
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U FILMOLOGIJU				
Šifra/kod	FIL KOB 456	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	ljetni	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr Senadin Musabegović			
	Kontakt podaci	Kabinet:141 E-mail:senadinm@hotmail.com Telefon:253 163	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar_____; vježbe_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Za vrijeme kursa postavljala bi se pitanja o vezi filmske umjetnosti sa drugim umjetnostima: kakve su razlike i sličnosti između književnosti, likovne umjetnosti i filmske umjetnosti. Analiziralo bi se značenje vremena i prostora unutar filmskog jezika: montaže i dubinskoga kadra, te na koji način funkcioniraju kategorije Gillesa Deleuzea: slika – vrijeme, slika – prostor. Obrađivale bi se tematske cjeline, kao naprimjer: odnos filmske slike i grada; naime, grad, kao urbani fragmentarni prostor, već po svom dinamičnom načinu života, sadrži elemente filmske montaže. Dakle, savremeni čovjek, radi sistematiziranja gradske haotičnosti, nesvjesno koristi filmsku montažu u svojoj percepciji. A fotografska i filmska slika, osim što su mutirale sam način gledanja i opažanja vremena i prostora kod savremenog čovjeka, stvorile su i novi odnos spram ljudskog tijela. Naime, filmska i fotografska kamera mogu funkcionisati kao nastavak tijela, kao tijelo samo, ili kao Deleuzeovo „tijelo bez organa", koje je u stalnom „nastajanju".				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da se studenti upoznaju s razvojem filmske umjetnosti, s različitim filmskim žanrovima, kao i s razvojem filmske tehnike. Unutar kursa predviđene su i projekcije i analize filmova
Ishodi učenja	Studenti će se upoznati sa osnovama istorije filma, te će usvojiti određenu terminologiju iz teorije filma.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Montaža atrakcije: Sergei Eisenstein
2.	Kadar i tačka gledanja: Čovjek sa filmskom kamerom Dziga Vertov
3.	Dubinski i površinski kadar: Građanin Kejn: Orson Welles
4.	Teatar i film: Analiza filma Jeana Renoira: Velika iluzija
5.	Film i druge umjetnosti
6.	Slike-pokret: Gilles Deleuze
7.	Slike-vrijeme: Gilles Deleuze
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Semiologija filma: Christian Metz
10.	Odnos naratora, lika i gledaoca u filmu
11.	Analiza slike i zvuka
12.	Avangarda i film: Luis Buñuel
13.	Italijanski neorealizam
14.	Analiza filma Michelangela Antonionia: Aventura

15.	Diskusija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, seminari, vježbe, internaktivna nastava, grupna diskusija, projekcije filmova
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na nastavi 20%	20	20%
2.	Seminarski rad 20%	20	20%
3.	Polusemestralni ispit 20%	20	20%
4.	Završni ispit 40%	40	40%
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivno sudjelovanje na nastavi
- Prezentacija
- Seminarski rad (5-10 stranica)
- Usmena provjera znanja

Napomena:

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Ajzenštajn, Sergej (1979) Montaža atrakcije. Beograd, Nolit. 2. Bazin, Andre (1966) Šta je film. Beograd, Institut za film. 3. Deleuze, Gilles (2000) Slike-pokret. Novi Sad, Književna zajednica Zorana Stojanovića. 4. Film Theory and Criticism (1999) (priredili: Leo Braudy and Marshall Cohen). Oxford, Oxford University Press. 5. Omon, Žak, Mišel Mari (Jacques Aumont, Michel Marie) (2007) Analiza filmova. Beograd, Clio. 6. Stojanović, Duško, Nevena Daković (2001–2002). Leksikon filmskih teoretičara. Beograd.
	Dodatna 1. Michelson, Annette (2003) Filozofska igračka. Beograd, B92. 2. Musabegović, Sadudin (2007) Film kao vremenski oblik. Sarajevo, Armis print. 3. Žižek, Slavoj (2008) Pervertitov vodič kroz film Zagreb, Trvđa 4. Lotman, Juri (1976) Semiotika filma.Beograd, Institut za film Beograd. 5. Morin, Edgar (1967) Film ili čovjek iz mašte. Beograd, Institut za film Beograd. 6. Kracaurer, Seigfrid (1971) Priroda filma I,II. Beograd, Institut za film Beograd. 7. Aristarco, Guido (1974) Istorija filmskih teorija.Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu. 8. Bordwell, David (2005) O povijesti filmskog stila Zagreb, Hrvatski filmski savez.
Napomene	Nastavnik obezbjeđuje svu potrebnu literaturu za studente

SYLLLABUS ZA VJEŽBE
Historijska poetika proznih žanrova

Predmetni nastavnik: Prof. dr. Muhamed Dželilović
Saradnik: Fahrudin Kujundžić, MA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica **Datum**	**Nastavna jedinica**
1. 28.2 – 6.3.	*Uvod*
2. 7.3 – 13.3	Pripovjedač i fokalizacija
3. 14.3 – 20.3.	Tipovi pripovjedača – analiza: L. N. Tolstoj: *Tri smrti* – A. Šnicler: *Ja* – H. L. Borhes: *Besmrtnik*
4. 21.3 – 27.3.	Tipovi pripovjedača – sveznajući pripovjedač: radovi studenata
5. 28.3 – 3.4.	Tipovi pripovjedača – nepouzdani pripovjedač: radovi studenata
6. 4.4 – 10.4.	Varijacije: H. L. Borhes: *Maskirani bojadžija Hakim iz Merva* – D. Kiš: *Mehanički lavovi* – K. Zaimović: *Čovjek sa Šiljinim licem*
7. 11.4 – 17.4.	Varijacije: radovi studenata
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Andre Jolles: *Jednostavni oblici*
10. 2.5 – 8.5.	Pismo: Pseudo Kalisten: *Život i djela Aleksandra Makedonskog* – F. Dostojevski: *Bijedni ljudi* – I. Andrić, *Pismo iz 1920.*
11. 9.5 – 15.5.	Pismo: radovi studenata
12. 16.5 – 22.5.	Govor: Aristofan: *Ptice* – M. Servantes: *Don Kihot* – F. Rable: *Gargantua i Pantagruel*
13. 23.5 – 29.5.	Govor: radovi studenata

14. 30.5 – 5.6.	Izvještaj: radovi studenata Novela: radovi studenata
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

SYLLLABUS ZA VJEŽBE
Uvod u filmologiju

Predmetni nastavnik: Prof. dr. Senadin Musabegović
Saradnik: Fahrudin Kujundžić, MA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica **Datum**	**Nastavna jedinica**
1. 28.2 – 6.3.	*Uvod* 2011. Mark Cousins: "The Story of Film" – 1. epizoda (01:00)
2. 7.3 – 13.3	1902. Georges Melies: "Put na Mjesec" (00:13) 1924. Rene Clair: "Međučin" (00:20) 1928. Luis Bunuel: "Andaluzijski pas" (00:17)
3. 14.3 – 20.3.	1920. Robert Wiene: "Kabinet doktora Caligarija" (01:12)
4. 21.3 – 27.3.	1928. Carl T. Dreyer: "Stradanje Ivane Orleanske" (01:22)
5. 28.3 – 3.4.	1925. Sergej M. Ejzenštajn: "Oklopnjača Potemkin" (01:10)
6. 4.4 – 10.4.	1929. Dziga Vertov: "Čovjek s filmskom kamerom" (01:07)
7. 11.4 – 17.4.	1934. Jean Vigo: "Atalanta" (01:30)
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	1936. Charlie Chaplin: "Moderna vremena" (01:27)
10. 2.5 – 8.5.	1941. Orson Welles: "Građanin Kane" (02:00)
11. 9.5 – 15.5.	1950. Vittorio de Sica: "Kradljivci bicikla" (01:30)
12. 16.5 – 22.5.	1957. Akira Kurosawa: "Krvavo prijestolje" (01:50)
13. 23.5 – 29.5.	1959. Alain Resnais: "Hiroshima, ljubavi moja" (01:30)

14. 30.5 – 5.6.	1975. Andrej Tarkovski: "Ogledalo" (01:47)
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

SYLLLABUS ZA VJEŽBE
Poetika romana

Predmetni nastavnik: Prof. dr. Edin Pobrić
Saradnik: Fahrudin Kujundžić, MA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica **Datum**	**Nastavna jedinica**
1. 28.2 – 6.3.	*Uvod*
2. 7.3 – 13.3	M. Bahtin: *O romanu* (Ep i roman / Savremena stilistika i roman / Riječ u poeziji i riječ u romanu)
3. 14.3 – 20.3.	M. Bahtin: *O romanu* (Govorna raznolikost u romanu / Čovjek koji govori u romanu / Dvije stilske linije evropskog romana)
4. 21.3 – 27.3.	Grčki roman Heliodor: *Teagen i Harikleja*
5. 28.3 – 3.4.	Rimski roman Apulej: *Zlatni magarac* – Petronije: *Satirikon*
6. 4.4 – 10.4.	G. V. F. Hegel & Đ. Lukač
7. 11.4 – 17.4.	Nastanak modernog romana – M. Servantes: *Don Kihot*
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Moderna i postmoderna
10. 2.5 – 8.5.	Realizam – primjer: Balzakova "Ljudska komedija", koncept
11. 9.5 – 15.5.	Između realizma i modernizma – M. Bahtin: *Problemi poetike Dostojevskog* (Ideja kod Dostojevskog / Junak i piščev stav prema junaku / Dijalog kod Dostojevskog)
12. 16.5 – 22.5.	Modernizam – primjer: Kafkin "Proces"
13. 23.5 – 29.5.	Postmodernizam – poststrukturalizam, manirizam

14. 30.5 – 5.6.	Između modernizma i postmodernizma: T. Kulenović, "Istorija bolesti"
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. **18.**	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

SYLLLABUS ZA VJEŽBE
Opća povijest književnosti 4

Predmetni nastavnik: Prof. dr. Muhamed Dželilović
Saradnik: Fahrudin Kujundžić, MA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica **Datum**	**Nastavna jedinica**
1. 28.2 – 6.3.	*Uvod: renesansa – barok – klasicizam – romantizam*
2. 7.3 – 13.3	William Shakespeare: "Richard III"
3. 14.3 – 20.3.	William Shakespeare: "Hamlet"
4. 21.3 – 27.3.	William Shakespeare: "Macbeth"
5. 28.3 – 3.4.	William Shakespeare: "Kralj Lear"
6. 4.4 – 10.4.	William Shakespeare: "Otelo"
7. 11.4 – 17.4.	*Zaključak, priprema za ispit*
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Niccolo Machiavelli: "Mandragola"
10. 2.5 – 8.5.	Tirso de Molina: "Seviljski zavodnik i kameni gost"
11. 9.5 – 15.5.	Moliere: "Don Juan"
12. 16.5 – 22.5.	Jean Racine: "Berenika"
13. 23.5 – 29.5.	Friedrich Schiller: "Razbojnici"

14. 30.5 – 5.6.	Heinrich von Kleist: "Razbijeni krčag"
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

SYLLLABUS ZA VJEŽBE
Teorija kulture i umjetnosti 2

Predmetni nastavnik: Prof. dr. Edin Pobrić
Saradnik: Fahrudin Kujundžić, MA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica **Datum**	**Nastavna jedinica**
1. 28.2 – 6.3.	Uvod – A. Šnicler: *Ja*
2. 7.3 – 13.3	Semiotika i Ferdinand de Sosir
3. 14.3 – 20.3.	Strukturalizam
4. 21.3 – 27.3.	Žak Derida i poststrukturalizam
5. 28.3 – 3.4.	Širi okvir: moderna i postmoderna
6. 4.4 – 10.4.	Teorija recepcije
7. 11.4 – 17.4.	*Zaključak, priprema za ispit*
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	G. E. Lesing: *Laokoon* – odnos među umjetnostima
10. 2.5 – 8.5.	Uvod u teatrologiju: drama i teatar
11. 9.5 – 15.5.	Estetika performativne umjetnosti: Marina Abramović
12. 16.5 – 22.5.	Osnove filmskog jezika – Film i književnost
13. 23.5 – 29.5.	Slikarstvo / Fotografija

14. 30.5 – 5.6.	Arhitektura / Muzika
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

SYLLLABUS ZA VJEŽBE
Opća povijest književnosti 2

Predmetni nastavnik: Prof. dr. Muhamed Dželilović
Saradnik: Fahrudin Kujundžić, MA

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica **Datum**	**Nastavna jedinica**
1. 28.2 – 6.3.	*BBC The Dark Ages, An Age of Light – The Clash of the Gods*
2. 7.3 – 13.3	Uvod u srednji vijek: odnos prema susjednim epohama / forma legende / značaj alegorije / tradicija smjehovne kulture
3. 14.3 – 20.3.	Biblija, *Stari zavjet*: Knjiga postanka, Knjiga o Jobu Biblija, *Novi zavjet* – E. From, *Dogma o Kristu*
4. 21.3 – 27.3.	Oblici srednjovjekovnog teatra i drame Moralitet: *Svako*
5. 28.3 – 3.4.	Dante: *Božanstvena komedija* – Vergilije kao vodič: antika i srednji vijek Dante: *Božanstvena komedija* – hronotop
6. 4.4 – 10.4.	Dante: *Božanstvena komedija* – Danteov realizam: Farinata i Kavalkante, Ugolino
7. 11.4 – 17.4.	Dante: *Božanstvena komedija* – ljubav: Beatriče i Frančeska
8. 18.4 – 24.4.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.4 – 1.5.	Bokačo: *Dekameron* – kraj srednjeg vijeka
10. 2.5 – 8.5.	*BBC The Dark Ages, An Age of Light – The Wonder of Islam* Islamska umjetnost – Poetika arabeske
11. 9.5 – 15.5.	Predislamsko arapsko pjesništvo: *Sedam zlatnih oda* Kur'an i poetika arabeske
12. 16.5 – 22.5.	*1001 noć* – nastanak / kompozicija / vrtovi / sudbina
13. 23.5 – 29.5.	*1001 noć* – primjer za analizu: *Sindabadova putovanja*

14. 30.5 – 5.6.	Uvod u perzijsku književnost / Sufizam Dž. Rumi: *Mesnevija*
15. 6.6 – 12.6.	**ON-LINE SEDMICA**
16.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Klasifikacija i klasifikacijski sistemi				
Šifra/kod	FIL KOI 236	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bsanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Senada Dizdar			
	Kontakt podaci	Kabinet:212 E-mail: senada.dizdar@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Srijeda 10-12 Četvrtak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Prof. dr. Senada Dizdar			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa najpoznatijim savremenim klasifikacijskim sistemima i njihovo vrednovanje: Ekspanzivna klasifikacija Klasifikacija Kongresne biblioteke Djujeva decimalna klasifikacija, Univerzalna decimalna klasifikacija, Kolon klasifikacija, Blisova bibliografska klasifikacija. Vježbe: Praktično usvajanje načela klasifikacije općenito. Principi i korištenje Univerzalne decimalne klasifikacije (UDK). Makro i mikro struktura UDK – glavne i specijalne tablice, opće pomoćne tablice, pravila redanja				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uputiti studente u nedostatke i prednosti pojedinačnih klasifikacijskih sistema i obučiti ih da se koriste klasifikacijom u pohranjivanju i pretraživanju, te im predstaviti daljnji razvoj klasifikacije.				
Ishodi učenja	Pepoznati ispravnost primjene bibliotečkih klasifikacijskih sistema Ekstahirati i sažeti predmetnu materiju iz sadržaja dokumenta Klasificirati sadržaj prema UDK-u koristeći glavne i specijalne brojeve Pravilno formulirati UDK-a oznaku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 3.3.2022.	Studenti će se upoznati sa sadržajem kolegija, načinom rada, literaturom i njihovim obvezama u okviru kolegija.
2. 10.3.2022.	Uloga bibliotečkih klasifikacija u organiziranju i prezentiranju znanja. Promjene u teoriji stvarnih kataloga (zbližavanje stručnog i predmetnog kataloga)
3. 17.3.2022.	Historijski razvoj bibliotečkih klasifikacija. Vrste klasifikacije. Klasifikacija prema strukturi (enumerativni, analitičko-sintetički)
4. 24.3.2022.	Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj Univerzalne Decimalne Klasifikacije (UDK).
5. 31.3.2022.	Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj Univerzalne Decimalne Klasifikacije (UDK).
6. 7.4.2022.	UDK u elektronskom okruženju (MRF)
7. 14.4.2022.	Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj Deweyeve decimalne klasifikacije
8. 21.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 28.4.2022.	Klasifikacijski sistemi: Ekspanzivna Cutterova klasifikacija
10. 5.5.2022.	Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj Klasifikacije Kongresne biblioteke
11. 12.5.2022.	Ramazanski Bajram
12. 19.5.2022.	Klasifikacijski sistemi: Blissova Bibliografska klasifikacija
13. 26.5.2022.	Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj fasetnih klasifikacija: Rangananathanova Klasifikacija s dvotačkom
14. 2.6.2022.	Klasifikacija u mrežnom okruženju. Klasifikacija u online katalogu (OPAC). UNIMARC format i blok za sadržajnu obradu
15. 9.6.2022.	Predmetni jezci: uvod, odabir rječnika i klasifikacija (prema Elaine Svenonius)
16. 16.6.2022.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 20.6.-1.72022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

4.7.- 15.7.2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni rad (vježbe) Metode: predavanje i vođene praktične vježbe, samostalno učenje Upotreba prezetnacija u izvođenju nastave (eng. Pover Point Presentation - PPT) i nastavnog materijala pohranjenog na sistemu učenja na daljinu Biser dostupan na http://biser.ff.unsa.ba/.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. Pohađanje nastave — 10 max — 10% 2. Pismeni ispiti — 40 max — 40% 3. Aktivnost na vježbama — 10 max — 10% 4. Praktični rad — 40 max — 40% 5. Ukupno: 100 bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: 1. Student dobija po 1 bod za prisutvo na predavanjima. – max:10, min: 6 bodova 2. Pismeni ispit sastoji se od testa znanja koji ima nekoliko paralelnih formi. Svaka forma testa razlikuje se po itemima, ali je bodovana na isti način – max: 40, min:22 bodova 3. Aktivnost na vježbama (urađene dvije zadaće) 4. Usmeni dio ispita predstavlja praktičn rad na indeksiranju građe korištenjem UDK-a klasifikacije. Ocjenjuje se na sljedeći način (max 40, min 22 boda): a. Pravilno identificiranje UDk-a brojeva koji čine notaciju (glavni i pmocni brojevi) 15 b. Slaganje brojeva u indeksnu oznaku (koristenje znakova) 10 c. Pravilna izrda UDK- broja 15 Napomena: Pripreme za ispitne aktivnosti i sami ispiti ne ulaze u ovo bodovanje
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* McIlwaine, I.C. Univerzalna decimalna klasifikacija : upute za uporabu. Lokve : Naklada Benja, Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Osijek : Filozofski fakultet, 2004 Svenonius, Elaine. Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve : Naklada Benja, 2005, Str 125-145 Univerzalna decimalna klasifikacija : priručnik za knjižničare i shema za narodne knjižnice Jelica Leščić (ured.). Zagreb : Naklada Nedeljko Dominović, 2012. Žuljević, Emir. Savremeni bibliotečki klasifikacioni sistemi. Sarajevo: Društvo bibliotekara Bosne i Hercegovine, 1988.
	Dodatna Dizdar. Senada. Problem dosljednosti u indeksiranju dokumenta na temu informacijske i medijske pismenosti : primjer Univerzalne decimalane klasifikacije. Bosniaca, 20, 20(2015), str. 6-13 Odabrana poglavlja iz organizacije znanja. Jadranka Lasić-Lazić (ured). Zagreb: Zavod za informacijske studije, 2004 Slavić, Aida. Razina korištenja UDK u knjižničnim OPAC-ima: pilot istraživanje 2004.-2005., Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 49, 3-4 (2006), 149-173. http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/255/vbh/God.49(2006),br.3-4 (16.1.2020.)
Napomene	

Staviti logo Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Obrada dokumenta u baštinskim institucijama				
Šifra/kod	FIL KOI 240	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	ETCS: 2
Ciklus studija	Prediplomski studij	Semestar	4	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Senada Dizdar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 212 Email:senada.dizdar@ff.unsa.ba Telefon: 0038733 253 193	Termin konsultacija	http://www.ff.unsa.ba/index.php/bs/odsjeci/odsjek-za-komparativnu-knjizevnost-i-bibliotekarstvo	
Saradnik	Ime i prezime	Viši asistent Džejla Khattab. mr.			
	Kontakt podaci	Kabinet:159 E-mail: dzejla.khattab@ff.unsa.ba; dzejlakhattab@hotmail.com Telefon: 0038733 253 172	Termin konsultacija	http://www.ff.unsa.ba/index.php/bs/odsjeci/odsjek-za-komparativnu-knjizevnost-i-bibliotekarstvo	
Sedmični broj kontakt sati	**1P+1V= 2 (15 +15)**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sastoji se od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Konsolidirani ISBD. CIDOC- referentni model za muzejsku građu. Upoznavanje sa metapodacima Encoded Archival Description (EAD) relevantnim za arhivsku građu. Predstavljanje koncepta Funkcionalni zadaci bibliografskog opisa (FRBR). Uvod u razvoj online kataloga (3 generacije online kataloga). Formati za strojno čitljivo katalogiziranje UNIMARC i srodni formati. UNIMARC : nastanak, zadaci i razvoj. UNIMARK i standardizacija. Opis formata UNIMARC za bibliografske baze podataka i za pregledne kataloške jedinice i uputnice. Programi kooperativne katalogizacije. Vježbe: izvode se u bibliotečkoj laboratoriji na Odsjeku za bibliotekarstvo i u NUB BiH. U laboratoriji se nastavlja savladavanje tehnika obrade građe u baštinskom sekoru.				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti/ce će steći osnovna znanja vezana za standarde i modele za obradu dokumentima u baštinskom sektoru. Posebna pažnja bit će posvećena bibliotečkim standardima koji omogućavaju upravljanje i pretraživanje dokumenata u mrežnm okruženju.
Ishodi učenja	Znanje: poznavati strukturu zapisa formata Konsolidirani ISBD, UNIMARC/B, UNIMARC/A i MARC 21, EAD, CIDOC, prepoznati i opisati temeljne pojmove iz IFLA-inih studija porodice FRBR-a Vještina: povezivati teorijske principe i konceptualne modele sa stvarnim i savremenim problemima u organizaciji i upravljanju informacijama i znanjem u bastinskim ustanovama Kompetencije: izraditi kataloški zapis koristeći ISBD-e standard

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 3.3.2022.	Studenti će se upoznati sa sadržajem kolegija, načinom rada, literaturom i njihovim obvezama u okviru kolegija
2. 10.3.2022.	Konsolidirani ISBD
3. 17.3.2022.	Konsolidirani ISBD
4. 24.3.2022.	Konsolidirani ISBD
5. 31.3.2022.	CIDOC- referentni model za muzejsku građu
6. 7.4.2022.	Encoded Archival Description (EAD) referentni model za arhivsku građu
7. 14.4.2022.	Funkcionalni zadaci bibliografskog opisa (FRBR).
8. 21.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 28.4.2022.	Historijski razvoj automatizacije obrade dokumenata i pregled međunarodnih standarda za obradu i upravljanje bibliotečkim zbirkama
10. 5.5.2022.	Tri generacije online kataloga.
11. 12.5.2022.	Ramazanski Bajram
12. 19.5.2022.	Formati za strojno čitljivo katalogiziranje i razmjenu bibliografskih podataka MARC/UNIMARC. Nastanak, zadaci i razvoj UNIMARC i standardizacija Opis formata UNIMARC/B za bibliografske baze podataka.
13. 26.5.2022.	UNIMARC/A za autorizirane (normativne) podatke
14. 2.6.2022.	Opis formata UNIMARC za pregledne kataloške jedinice i uputnice

15. 9.6.2022.	UNIMARC i UBC
16. 16.6 2022.	Priprema za ispit (nema nastave)
17. 24.6.2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. 20.6.-1.7.2022 4.7.-15.7.2022	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: Frontalni, grupni i individualni rad Metode: predavanje, diskusije, rad na tekstu, usmeno izlaganje Upotreba prezetnacija u izvođenju nastave (eng. Pover Point Presentation - PPT) i nastavnog materijala pohranjenog na sistemu učenja na daljinu *Biser* dostupan na http://biser.ff.unsa.ba/
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. Pohađanje nastave — 10 max — 10% 2. Pismeni ispiti — 40 max — 40% 3. Aktivnost na vježbama — 10 max — 10% 4. Praktični rad — 40 max — 40% Ukupno: 100 bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: 1. Student dobija po 1 bod za prisutvo na predavanjima. – max:10, min: 6 bodova 2. Pismeni ispit sastoji se od testa znanja koji ima nekoliko paralelnih formi. Svaka forma testa razlikuje se po itemima, ali je bodovana na isti način – max: 40, min:22 bodova 3. Aktivnost na vježbama: Urađene dvije zadaće tokom semestra. 4. Usmeni dio ispita predstavlja praktični rad na katalogiziranju građe korištenjem ISBD standarda. Ocjenjuje se na sljedeći način (max 40, min 22 boda):Ukupno pet dokumenta. • a. Pravilna izrada odrednica 15 bodova • b. Pravilan kataloški zapis 25 bodova Napomena: • Pripreme za ispitne aktivnosti i sami ispiti ne ulaze u ovo bodovanje
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna*: • The CIDOC Conceptual Reference Model. [citirano: 02.02.2019.] dostupno na: http://www.cidoc-crm.org/comprehensive_intro.html • Encoded Archival Description Tag Library.Version EAD3. Chicago : Society of American Archivists, 2015. [citirano: 02.02.2019.] dostupno na https://www2.archivists.org/sites/all/files/TagLibrary-VersionEAD3.pdf • Priručnik za UNIMARC. Bibliografski format / prevela i priredila M. Willer. 2. hrvatsko izd. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999. • Priručnik za UNIMARC. Format za normativne podatke / priredila Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija ; prevela i priredila Ljiljana Kovačević; redaktor prijevoda Gordana Popović Bošković. Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2004. • Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990. • Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa: završni izvještaj :(IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo 2004
	Dopunska: 1. Barbarić, A. (2003) Povijesni razvoj OPAC-a. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 46, 3–4 (2003). str. 48–58. 2. Međunarodne smjernice za podatke o muzejskom predmetu: CIDOC-ove podatkovne kategorije. // Vijesti muzealaca i konzervatora, 1-4(1999). 3. Willer, M. (1996) UNIMARC u teoriji i praksi. Rijeka: Benja, 1996
Napomene	Napomena: Ocjena se izvodi zbrajanjem svih bodova osvojenih tokom semestra. Svaki element ima propisani minimum bodova koji moraju biti osvojeni kako bi se ti bodovi uzeli u obzir.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Akademsko pisanje				
Šifra/kod	FIL KOI 462	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	3 ili 5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Senada Dizdar			
	Kontakt podaci	Kabinet: 212 E-mail: senada.dizdar@ff.unsa.ba Telefon:033 253-192	Termin konsultacija	Srijeda 10-12 Četvrtak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	asistent Feđa Kulenović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: fedja.kulenovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 172	Termin konsultacija	Ponedeljak 8-10 Utorak 14-16 Srijeda 10-11	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Akademsko pisanje – definicija pojma. Temeljni koncepti i načela akademskog pisanja (tradicionalno vs. digitalno okruženje). Vrste naučne proze. Strategije i tehnike akademskog pisanja. Citatnice i vrste citatnica. Citiranje (tradicionalnih i internetskih izvora). Parafraziranje. Referiranje. Izrada štampanih i online bibliografija (autorskih, predmetnih, specijalnih). Autorska prava, plagiranje i plagijarizam. Vještine otkrivanja, pretraživanja i vrednovanja tradicionalnih i elektronskih informacijskih izvora. Uloga informacijskih ustanova i informacijskih stručnjaka pri akademskom radu. Online referentna građa. Baze podataka (bibliografske, citatne, s cjelovitim tekstovima). Digitalni obrazovni repozitoriji. Bibliometrija. Umrežena nauka. Temeljni koncepti i načela otvorene nauke.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente/ice za prijavu i pisanje završnog diplomskog rada i vrednovanja izvora znanstvene literature.				
Ishodi učenja	- prepoznati različite vrste akademskog pisma - odabrati i vrednovati građu potrebnu za pisanje znanstvenog rada - znati etički koristiti izvore - prezentirati rezultate znanstveno istraživačkog rada				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 2.3.2022.	Studenti će se upoznati sa sadržajem kolegija, načinom rada, literaturom i njihovim obvezama u okviru kolegija Akademsko pisanje – definicija pojma Retorika i akademsko pisanje
2. 9.3.2022.	Temeljni koncepti i načela akademskog pisanja (tradicionalno vs. digitalno okruženje).
3. 16.3.2022.	Citatnice i vrste citatnica. Citiranje (tradicionalnih i internetskih izvora). Parafraziranje. Referiranje
4. 23.3.2022.	Autorska prava, plagiranje i plagijarizam
5. 30.3.2022.	Vještine otkrivanja, pretraživanja i vrednovanja tradicionalnih i elektronskih informacijskih izvora
6. 6.4.2022.	Retorika i retorički kanoni Pisanje i ocjenjivanje stručnih i naučnih radova
7. 13.4.2022.	Izrada prikaza časopisa, knjige... (pismeni zadatak)
8. 20.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 27.4.2022.	Uloga informacijskih ustanova i informacijskih stručnjaka pri akademskom radu.Online referentna građa
10. 4.5.2022.	Baze podataka (bibliografske, citatne, s cjelovitim tekstovima). Bibliometrija
11. 11.5.2022.	Digitalni obrazovni repozitoriji
12. 18.5.202.	Izrada bibliografije (Izrada anotirane bibliografije po APA, MLA ili Chicago stilu citiranja)
13. 25.5.2022.	Umrežena nauka. Temeljni koncepti i načela otvorene nauke.
14. 1.6.2022.	Umrežena nauka. Temeljni koncepti i načela otvorene nauke.
15. 8.6.2022.	Gostovanje stručnjaka iz prakse.
16. 15.6.2022.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 20.6.-1.7.2022. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

2020.
4.7.-15.7.2021.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni rad Metode: predavanje samostalno učenje Upotreba prezentacija u izvođenju nastave (eng. Power Point Presentation - PPT) i nastavnog materijala pohranjenog na sistemu učenja na daljinu Biser dostupan na http://biser.ff.unsa.ba/. Praktične vježbe upotrebe alata za upravljanje izvorima i izradu bibliografija: MS Word Reference Manager Mendeley Zotero JabRef
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave	10 max	10%
2.	Aktivnost na nastavi	30 max	30%
3.	Pismeni ispit	60 max	60%
4.			
5.			
		Ukupno: 100_bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
- Student dobija po 1 bod za prisutvo na predavanjima. – max:10, min: 6 bodova
- Pismeni ispit sastoji se od testa znanja koji ima nekoliko paralelnih formi. Svaka forma testa razlikuje se po itemima, ali je bodovana na isti način – max: 60, min: 32 bodova
- Aktivnost na nastavi (urađene dvije zadaće

Napomena:
Pripreme za ispitne aktivnosti i sami ispiti ne ulaze u ovo bodovanje

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* Dizdar. S. Oblici i umjeća akademskog pisanja : Acribia et Scriptura Academica. Sarajevo: University Press : Filozofski fakultet. 2015. Dizdar. S. Organizacija literature u naučnom radu. U: Od podatka do metapodatka. Sarajevo Nacionalna i univerzitetska biblioteka BIH, 2011. Str. 325-343 Oraić Tolić, D. Akademsko pismo: strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studente i studentice. Zagreb: Naklada Ljevak, 2011.
	Dodatna Vrana, R. Digitalni repozitoriji znanstvenih informacija u knjižnicama visokoškolskih ustanova Sveučilišta u Zagrebu. Vjesnik bibliotekara Hrvatske, .59 (2017), 3-4 , str. 265-300. Jandrić, Petar. Digitalo učenje. Zagreb : Školska knjiga, Tenički fakul, 2014
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i bibliotekarsvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Časopisi i znanstvena komunikacija				
Šifra/kod	FIL KOI 441	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave					
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Senada Dizdar			
	Kontakt podaci	Kabinet:212 E-mail:senada.dizdar@ff.unsa.ba Telefon:033 253-192	Termin konsultacija	Srijeda 10-12 Četvrtak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Historijski razvoj časopisa u svijetu. Početak štamparstva i razvoj znanstvenih časopisa i novina u Bosni i Hercegovini u osmanskom i austrougarskom periodu. Časopis kao sredstvo znanstvenoga komuniciranja. Međunarodni standardi za izradu časopisa i članaka. Kontrola kvalitete znanstvenih radova, uredništvo, recenzenti. Rangiranje znanstvenih časopisa, citatna analiza, produktivnost autora/ustanova/zemalja, oblikovanje jezgre primarnih ili sekundarnih informacijskih izvora. Digitalni i štampani časopisi Objavljivanje na mreži i modeli objavljivanja na mreži. Arhiviranje i čuvanje digitanih primjeraka				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je ovoga kolegija da se studenti/ce Upoznaju s historijskim razvojem znanstvenih časopisa, s posebnim osvrtom na razvoj bosanskohercegovačkih časopisa. Savladaju korake u postupku pokretanja znanstvenog časopisa i objavljivanja znanstvenog rada. Savladaju osnovni bibliometrijski zakoni (Journal Citation Reports, faktori utjecaja, faktor brzine citiranja) Primjene zakone o autorskom pravu, analiziraju licence Creative Commons				
Ishodi učenja	Znati opisati i usporediti različite fenomene vezane uz historiju razvoja časopisa Opisati strukturu znanstvenog časopisa Oblikovati upute autorima i recenzentima u znanstvenim časopisima Objasniti važnost bibliometrije u vrednovanju znanstvenih časopisa Prepoznati neetičko ponašanje u znanstvenim radovima i plagijarizam				

	Procijeniti kvalitetu znanstvenih časopisa

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 2.3.2021.	Informacijska revolucija i novi medij za registriranje i prijenos informacija – perodične publikacije
2. 9.3.2021.	Historijski razvoj novina i časopisa u svijetu
3. 16.3.2021.	Početak štamparstva i razvoj časopisa u Bosni i Hercegovine u osmanskom i austrougarskom periodu.
4. 23.3.2021.	Časopis kao sredstvo znanstvenog komuniciranja. Međunarodni standardni brojevi i identifikatori
5. 30.3.2021.	Međunarodni standardi za izradu časopisa i članaka. Kontrola kvalitete znanstvenih radova, uredništvo, recenzenti
6. 6.4.2021.	Informacijska pismenost i znanstveni časopisi, etičko korištenje informacija i plagijarizam
7. 13.4.2021.	Analiza znanstvenih časopisa (predstavljanje pismenih zadaća)
8. 20.4.2021.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 27.4.2021.	Uvod u bibliometriju
10. 4.5.2021.	Rangiranje znanstvenih časopisa, citatna analiza, produktivnost autora/ustanova/zemalja, oblikovanje jezgre primarnih ili sekundarnih informacijskih izvora. Izdanja ISI-a
11. 11.5.2021.	Digitalni i štampani časopisi. Arhiviranje i čuvanje digitanih primjeraka
12. 18.5.2021.	Stručnjak iz prakse (Medija Centar): digitalizacija časopisa
13. 25.5.2021.	Objavljivanje na mreži i modeli objavljivanja na mreži (otvorena nauka)
14. 1.6.2021.	Informacijsko komunikacijska i propagandna uloga časopisa
15. 8.6.2021.	Pozvano predavanje na temu izdavačka i uređivačka politika u Bosni i Hercegovini
16. 15.6.2021.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 20.6.-1.7.2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.
4.7.-15.7.2020.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni rad Metode: predavanje samostalno učenje Upotreba prezetnacija u izvođenju nastave (eng. Pover Point Presentation - PPT) i nastavnog materijala pohranjenog na sistemu učenja na daljinu BISER dostupan na http://biser.ff.unsa.ba/.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave	10 max	10%
2.	Aktivnost na nastavi (dvije zadaće)	30 max	30%
3.	Pismeni ispit	60 max	60%
4.			
5.			
		Ukupno: 100 bodova	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Student dobija po 1 bod za prisutvo na predavanjima. – max:10, min: 6 bodova
- Pismeni ispit sastoji se od testa znanja koji ima nekoliko paralelnih formi. Svaka forma testa razlikuje se po itemima, ali je bodovana na isti način – max: 60, min: 32 bodova
- Aktivnost na nastavi (urađene dvije zadaće)

Napomena:
Pripreme za ispitne aktivnosti i sami ispiti ne ulaze u ovo bodovanje

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Bakaršić, K. Bibliografija arheologije Bosne i Hercegovine. Knj. 1. Komunikacijska struktura arheološkog znanja. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 1999. Dizdar. S. Bibliografija Sarajevskog cvjetnika: prilog povjesti knjige. [eknjiga] Sarajevo u izdanju Filozofski fakulteta Univerziteta 2017. Dostupno na http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Bibliografija_Sarajevskog_cvjetnika-prilog_povijesti_knjige.pdf (20.1.2018.) Pehar, F. Od statističke bibliografije do bibliometrije. Povijest razvoja kvantitativnog

	pristupa istraživanju pisane riječi. Libellarium, III, 1 (2010): 1 - 28. Dostupno na file:///C:/Users/Korisnik/Downloads/OJS_file.pdf (18.1.2020) Upute za uređivanje i oblikovanje časopisa. https://mzo.hr/sites/default/files/links/upute_za_uredivanje_i_oblikovanje_casopisa.pdf Zakon o autorskom pravu srodnim pravima. Službeni glasnik BiH broj 63/10 dostupno na http://www.fuzip.gov.ba/bundles/websitenews/gallery/files/109/14981269701_Zakon_o_autorskim_pravima_i_srodnim_pravima_(_Sl_glasnik_BiH_,_broj__63_10).pdf (18.1.2020)
	Dodatna Horvat, A.; Živković, D. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009., str. 93-110 i str. 131-134. Šercar, T. Komunikacijska filozofija znanstvenih časopisa. Zagreb : Globus, 1988 Zauder, Krešimir. Razvoj scienometrije praćen kroz časopis Scienometrics od početka izlaženja 1978 do 2010 godine. (dokorska disertacija) Zagreb 2014. Dostupno na http://idiprints.knjiznica.idi.hr/245/1/2014%20Zauder%20-%20PhD.pdf (20.1.2020)
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

<table>
<tr><td>Odsjek</td><td colspan="5">Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke</td></tr>
<tr><td>Naziv kolegija/ nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Historija informacijske kulture Bosne i Hercegovine</td></tr>
<tr><td>Šifra/kod</td><td>FIL KOI 130</td><td>Status (obavezni ili izborni)</td><td>obavezni</td><td>ECTS</td><td>5</td></tr>
<tr><td>Ciklus studija</td><td>I</td><td>Semestar</td><td>I</td><td>Ak. godina</td><td>2021/2022.</td></tr>
<tr><td>Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta</td><td colspan="5">Nema.</td></tr>
<tr><td>Jezik izvođenja nastave</td><td colspan="5">Bosanski jezik</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Nastavnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Prof. dr. Lejla Kodrić Zaimović</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet: 159
E-mail: lejla.kodric-zaimovic@ff.unsa.ba; lejla.kodric.zaimovic@gmail.com
Telefon: 038733 253 172</td><td>Termin konsultacija</td><td>Ponedjeljak: 12-15 h
Utorak: 12-14 h</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Saradnik</td><td>Ime i prezime</td><td colspan="4">Viša ass. Džejla Khattab, MA</td></tr>
<tr><td>Kontakt podaci</td><td colspan="2">Kabinet:159
E-mail: dzejla.khattab@ff.unsa.ba; dzejlakhattab@hotmail.com
Telefon: 0038733 253 172</td><td>Termin konsultacija</td><td>Ponedjeljak: 12-14 h
Četvrtak: 12-15 h</td></tr>
<tr><td>Sedmični broj kontakt sati</td><td colspan="5">Predavanja: 2; Seminar: - Vježbe: 1; Inf. praksa: 1</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">U prvoj polovini kolegija predavanja će tematizirati kulturnu i pismovnu raznolikost bosanskohercegovačkog tla, a potom i specifičnosti bosanskohercegovačke rukopisne, ali i štampane kulture. Studenti/ice će se u nastavku kolegija obavijestiti o najznačajnijim bosanskohercegovačkim bibliotečkim i baštinskim institucijama kroz historiju. Završetak kolegija ima za cilj u najkraćem ukazati na trenutno stanje bosanskohercegovačkih biblioteka, uključujući i gubitke pretrpljene u posljednjem ratu. Vježbe će se realizirati kroz ponovne razgovore o posebno značajnim temama, ali i u nastojanju da se prikazom faksimila, fotokopija, fotografija te elektronskih verzija izvjesnih pismena, dokumenata, rukopisa i sl. studenti/ice što bolje i uspješnije upoznaju s predmetnom materijom. Informacijska praksa dijelom se realizira u informatičkom kabinetu na Fakultetu, a dijelom kroz posjete informacijskim institucijama – arhivima, bibliotekama i muzejima, koji čine nastavnu bazu ovog kolegija. Informacijska praksa predviđena je u periodu od 5. do 7. sedmice nastave, kao i u period od 14. do 16. sedmice nastave.</td></tr>
</table>

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente/ice s osnovnim fazama u razvoju bosanskohercegovačkog informacijskog društva i kulture kroz historiju, kao i s utjecajima evropskog i svjetskog bibliotečkog i informacijskog naslijeđa na ovdašnju informacijsku kulturu. Također, cilj je kolegija uputiti studente/ice u složeni proces izrastanja bosanskohercegovačke bibliotečke i informacijske nauke kao discipline i kao profesije.
Ishodi učenja	• Razumjeti procese razvoja bosanskohercegovačkih bibliotečkih i informacijskih institucija, od njihovih početaka do danas; • Razumjeti procese razvoja pismenosti, knjige, štampe i ostalih segmenata informacijske kulture u Bosni i Hercegovini od začetaka do savremenosti; • Razumjeti savremenu društvenu ulogu i djelovanje bosanskohercegovačkih bibliotečkih i informacijskih institucija u svjetlu razvojnih procesa iz prošlosti; • Sistematizirati znanje o najznačajnijim bosanskohercegovačkim bibliotečkim i informacijskim institucijama u rasponu od nastanka do danas; Prepoznati ključne faze u razvoju bibliotečkih i informacijskih nauka kao akademske discipline te bibliotekarstva kao profesionalne djelatnosti u Bosni i Hercegovini.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1.3. 2022.	*Uvod u predmet*: temeljni pojmovi, opis predmeta, zadaci, relevantna literatura, elementi praćenja rada, kriteriji ocjenjivanja. Crtice iz bosanskohercegovačke kulturne historije. **(Napomena: Dan nezavisnosti / neradni dan)**
2. 8. 3. 2022.	*Kultura pisane riječi u Bosni i Hercegovini.* Pregled historije pisama u Bosni i Hercegovini.
3. 15. 3. 2022.	*Bosanskohercegovačka rukopisna knjiga.* Srednjovjekovni bosanskohercegovački rukopisi. Bosanskohercegovačka rukopisna knjiga u osmanskom periodu: načini proizvodnje, oprema, izgled, čitateljstvo. Sudbina značajnih bosanskohercegovačkih rukopisa.
4. 22. 3. 2022.	*Pojava štampe u Bosni i Hercegovini. Bosanskohercegovačke inkunabule.*
5. 29. 3. 2022.	*Pojava i razvoj novinske i izdavačke djelatnosti u Bosni i Hercegovini.* Bosanski prijatelj. Bosanski vjestnik. Bosna. Sarajevski cvjetnik. Neretva. Salname. Devre. Kalendari. *Prvi bosanskohercegovački novinari.* Mehmed Šakir Kurtćehajić. Miloš Mandić ili Miloš Novinar. Ukazivanje na značaj *Sarajevskog cvjetnika* kroz analizu članaka ovog lista.
6. 5. 4. 2022.	*Bh. štampa u austrougarskom periodu. Pojava i značaj bosanskohercegovačkih kulturno-prosvjetnih društava i njihovih čitaonica.*
7. 12. 4. 2022.	*Informacijska praksa: posjeta Gazi Husrev-begovoj biblioteci* (ovisno o epidemiološkoj situaciji)
8. 19. 4. 2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9. 26. 4. 2022.	*Biblioteke u Bosni i Hercegovini.* Srednjovjekovne zbirke. Osmanski period. Austrougarski period. Period između dva svjetska rata. Socijalistički period.
10. 3. 5. 2022.	*Bosanskohercegovačke biblioteke u periodu 1992–1995. Biblioteke u Bosni i Hercegovini nakon 1995.*
11. 10. 5. 2022.	*Osvrt na bosanskohercegovačke biblioteke od posebnog značaja.* Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Samostanske i manastirske biblioteke u BiH. Biblioteka Zemaljskog muzeja BiH. Biblioteka Orijentalnog instituta u Sarajevu. Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH.
12. 17. 5. 2022.	Razvoj biblioteka u BiH: Javne biblioteke. Dječije biblioteke. Visokoškolske biblioteke. Školske biblioteke. Specijalne biblioteke. Informacijsko-dokumentacijski centri.
13. 24. 5. 2022.	*Razvoj bibliotekarstva u Bosni i Hercegovini, kao naučne discipline i kao profesije.* Edukacija i obrazovanje informacijskih stručnjaka u Bosni i Hercegovini. Nacionalna bibliotečka udruženja. Najznačajniji nosioci bibliotečke znanosti i prakse u historiji bosanskohercegovačkog bibliotekarstva.
14. 31. 5. 2022.	*Informacijska praksa:* *posjeta Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine* (ovisno o epidemiološkoj situaciji)
15. 7. 6. 2022.	Završni semestralni test
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, grupni, individualni, praktični. Metode: integralna, deskriptivna, komparativna metoda, metoda rada na tekstu.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo na nastavi	10	10%
2.	Polusemestralni ispiti / Završni ispit	50	50%
3.	Usmeni ispit	30	30%
4.	Informacijska praksa	10	10%
	Ukupno: 100 bodova		100%

	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • prisustvom na nastavi; • prisustvom i učešćem u realizaciji informacijske prakse • učešćem u realizaciji nastavnih sadržaja te relevantnoj diskusiji; • samostalnom bibliografskom pretragom, pronalaženjem te razumijevanjem izvora informacija relevantnih za predstavljene nastavne jedinice; • demonstracijom usvojenog znanja kroz elemente praćenja rada studenata/-ica. Napomena: unutar svih predviđenih elemenata praćenja rada student/-ica treba osvojiti najmanje polovinu (55%) predviđenih bodova. Svi gore navedeni elementi praćenja eliminatorni su te obavezujući, uključujući usmeni ispit.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Bakaršić, K. Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Magistrat, 2005. 2. Bašović, Lj. Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1918-1945. Sarajevo: Veselin Masleša, 1986. 3. Bašović, Lj. Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1945-1975. Sarajevo: Svjetlost, 1977. 4. Bogićević, Vojislav. Pismenost u Bosni i Hercegovini: od pojave slovenske pismenosti u 9. v. do kraja austrougarske vladavine u Bosni i Hercegovini 1918. godine. Sarajevo: Veselin Masleša, 1975. 5. *Čajničko četveroevanđelje: bosanski rukopis s početka 15. st.* / priredila Erma Ramić-Kunić. Sarajevo: Institut za jezik, 2017. 6. Čeliković, Senad. *Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1975–2010.* Tešanj: Planjax, 2019. 7. Čeliković, Senad. *Islamske biblioteke u Bosni i Hercegovini: 1878–2010.* Tuzla: JU Specijalna biblioteka „Behram-beg“ Tuzla, 2014. 8. Efendić, Nirha et al. *Kratka historija kulture Bošnjaka.* Sarajevo: IUS, 2018. 9. Hadžiosmanović, L. Biblioteke u Bosni i Hercegovini za vrijeme austrougarske vladavine. Sarajevo: Veselin Masleša, 1980. 10. Hunski, V. Ogledi iz povijesti bosanskohercegovačke knjige. Sarajevo: Društvo bibliotekara BiH, 1987. 11. Kodrić Zaimović, Lejla. *Biblioteka i grad: studije iz teorije i prakse urbanog bibliotekarstva.* Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2021. 12. Memija, E. Bosanski vjesnici. Sarajevo: El-Kalem, 1996.

	13. Memija, E. Od slike do knjige: iz historije pisma, štampe i biblioteke. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2003. 14. *Pisana riječ u Bosni i Hercegovini: od najstarijih vremena do 1918. godine*. Sarajevo: Veselin Masleša, 1982. 15. Truhelka, Ćiro. Bosančica: prilog bosanskoj paleografiji // Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Sarajevo: Zemaljski muzej, 1889. 16. Zulfikarpašić, Amra; Nakaš, Lejla. Pišem ti bosančicom. Sarajevo: ULUPUBiH, 2016.
	Dodatna 1. Dizdar, Mak. Stari bosanski tekstovi. Sarajevo: Svjetlost, 1971. 2. Hamm, J. Glagoljica // Enciklopedija Jugoslavije. Sv. 3. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1958. Str. 164. 3. Nezirović, Muhamed. Krajišnička pisma // Bošnjačka književnost u 100 knjiga. Sarajevo: BZK Preporod, 2004. 4. Novak, V. Latinska paleografija. Beograd: Naučna knjiga, 1952. 5. Rešidbegović, Amra. Biblioteka koja ima prošlost i budućnost – Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2014.
Napomene	Informacijska praksa koja se realizira u drugim institucijama koje čine nastavnu bazu kolegija organizirat će se prema predloženom planu, ali i u skladu s raspoloživim terminima institucija te s trenutnom epidemiološkom situacijom.

Lejla Hodrić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Izgradnja i upravljanje zbirkama u informacijskim ustanovama**				
Šifra/kod	FIL KOI 242	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Prof. dr. Lejla Kodrić Zaimović**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: lejla.kodric-zaimovic@ff.unsa.ba; lejla.kodric.zaimovic@gmail.com Telefon: 033 253 172	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 12-15 h Utorak: 12-14 h	
Saradnik	Ime i prezime	**Viša ass. Džejla Khattab, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:159 E-mail: dzejla.khattab@ff.unsa.ba; dzejlakhattab@hotmail.com Telefon: 0038733 253 172	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 12-14 h Četvrtak: 12-15 h	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2**; seminar -; vježbe: **1** inf. praksa: **1**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Uz upoznavanje organizacije rada u bibliotekama studenti/ice obavijestit će se o mogućnostima što uspješnijeg upravljanja bibliotečkim i srodnim zbirkama u vremenu burnih preoblika informacijskih ustanova uopće. Predavanja i vježbe realizirat će se kroz razgovore o značajnim temama, potom kroz zajedničko čitanje i razumijevanje tekstova od posebnog značaja za najistaknutije teme, ali i u nastojanju da se na konkretnim primjerima, posjetom konkretnim bibliotečkim institucijama i sl., studenti/ice što bolje i uspješnije upoznaju s predmetnom materijom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti/ice upoznaju s ključnim fazama u procesu izgradnje i upravljanja bibliotečkim i srodnim zbirkama.				
Ishodi učenja	• Razumjeti procese izgradnje i upravljanja bibliotečkim i srodnim zbirkama; • Praktično implementirati procese izgradnje i upravljanja bibliotečkim i srodnim zbirkama; • Kritički vrednovati te shodno tome implementirati digitalne alate u svakodnevnom profesionalnom angažmanu; • Uspješno riješiti problemski zadatak vezan uz odabrani segment poslovanja biblioteka i ostalih srodnih informacijskih ustanova.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28. 2. 2022.	*Uvod u predmet*: temeljni pojmovi, opis predmeta, zadaci, relevantna literatura, elementi praćenja rada, kriteriji ocjenjivanja.
2. 7. 3. 2022.	*Bibliotečka selekcija.* Izvori informacija za odabir bibliotečke građe. Kriteriji odabira bibliotečke građe. Problemi odabira elektronske građe. *Nabava bibliotečke građe.* Odabir mogućnosti nabave. Koordinirana nabava bibliotečke građe. Softveri za nabavu građe. Problemi nabave s obzirom na različite vrste građe. Smjernice za nabavu građe. Finansijska sredstva za nabavu. Planiranje utroška sredstava.
3. 14. 3. 2022.	*Prijem i obrada bibliotečke građe. Inventarisanje. Sistemi smještaja.* Signiranje.
4. 21. 3. 2022.	*Korištenje bibliotečkom građom.* Slobodan pristup građi. Posuđivanje građe izvan biblioteke. Međubibliotečka pozajmica. Međubibliotečka razmjena. Pokretne biblioteke. Izlaganje prinova. Bilten prinova.
5. 28. 3. 2022.	*Revizija i otpis bibliotečke građe.* Ciljevi revizije. Kriteriji otpisa bibliotečke građe. Pristupi. Procedure. Serijske publikacije. Elektronska građa.
6. 4. 4. 2022.	*Zaštita bibliotečke građe.* Savremena bibliotečka zgrada, prostorije, oprema. Osnovni postupci zaštite bibliotečke građe: rukovanje, konzervacija, restauracija, preformatiranje (kopiranje, mikrofilmiranje, digitalizacija).
7. 11. 4. 2022.	Informacijska praksa u odabranoj informacijskoj ustanovi (ovisno o epidemiološkoj situaciji)
8. 18. 4. 2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25. 4. 2022.	*(Digitalne) informacijske usluge.* Opseg pojma informacijska usluga. Informacijske službe i usluge: historijski razvoj. Problemi terminološkog određenja digitalnih informacijskih usluga.
10. 2.5. 2022.	*Vrste informacijskih usluga.* Asinhroni *vs.* sinhroni modeli digitalnih informacijskih usluga. Asinhroni informacijski modeli: vrste i obilježja. Sinhroni informacijski modeli: vrste i obilježja. **(Napomena: Neradni dan)**
11. 9. 5. 2022.	*Saradnički modeli.* Kolaborativne digitalne informacijske usluge. Organizacijsko-upravljačka pitanja digitalnih informacijskih usluga. Tehnološke mogućnosti u području digitalnih informacijskih usluga.
12. 16. 5. 2022.	*(Digitalne) bibliotečko-informacijske službe.* Primjeri iz prakse domaćih i inozemnih bibliotečkih institucija.
13. 23.5.2022.	*Procjena korisničkih potreba.* Kvantitativna i kvalitativna istraživanja. Testovi dostave dokumenata. Provjera dostupnosti materijala na policama. Istraživanja pozajmice. Istraživanja internog korištenja građe. *Mjerenje usmjereno na zbirke.* Vanjski i unutarnji procjenjitelji. Verifikaciona istraživanja. Citatne analize.
14. 30. 5. 2022.	Informacijska praksa u odabranoj informacijskoj ustanovi (ovisno o epidemiološkoj situaciji)
15. 6. 6. 2022.	Završni semestralni test

16. 13. 6. 2022.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.** 	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, grupni, individualni. Metode: integralna, deskriptivna, empirijska.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. Prisustvo na nastavi — 10 — 10% 2. Polusemestralni testovi / Završni ispit — 50 — 40% 3. Problemski zadatak — 10 — 10% 4. Usmeni ispit — 30 — 30% Ukupno: 100 bodova — 100% Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • prisustvom na nastavi; • učešćem u realizaciji nastavnih sadržaja te relevantnoj diskusiji; • samostalnom bibliografskom pretragom, pronalaženjem te razumijevanjem izvora informacija relevantnih za predstavljene nastavne jedinice; • demonstracijom usvojenog znanja kroz elemente praćenja rada studenata/-ica. Napomena: • unutar svih predviđenih elemenata praćenja rada student/-ica treba osvojiti najmanje polovinu (55%) predviđenih bodova. Svi gorenavedeni elementi praćenja eliminatorni su te obavezujući, uključujući usmeni ispit.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Aparac-Gazivoda, Tatjana. *Teorijske osnove knjižnične znanosti*. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije, 1993. 2. Brophy, P. *Biblioteka u dvadeset prvom veku: nove usluge za novo informaciono doba*. Beograd: Clio, 2005. 3. Buckland, M. *Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga*. Lokve: Benja, 2000. 4. Gerc, A. *Biblioteka u digitalnom okruženju: priručnik za predmet Informatizacija bibliotečke djelatnosti*. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2008. 5. Giardullo, A. *Zaštita i konzervacija knjiga: materijali, tehnike i infrastruktura*. Beograd: Clio: Narodna biblioteka Srbije, 2005. 6. Gorman, M. *Postojana knjižnica: tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom*. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2006. 7. Johnson, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. Chicago: American Library Association, 2004. http://booksarsenal.weebly.com/uploads/1/8/7/2/18725370/fundamentals_of_collection_development_and_management.pdf 8. Klejton, Piter; Gorman, Gari Judžin. *Upravljanje izvorima informacija u bibliotekama*. Beograd: Clio, 2003. 9. Kodrić, L. *Digitalne informacijske usluge u baštinskim ustanovama*. Sarajevo: Biblioteka Sarajeva, 2010. 10. Mihaliček, Mubera. *Biblioteke i bibliotečko poslovanje: priručnik za stručnu organizaciju i vođenje biblioteke*. Sarajevo: NUB BiH, 2002. 11. Sečić, D. *Informacijska služba u knjižnici*. Rijeka, 1995. 12. Tadić, K. *Rad u knjižnici*. Opatija: Naklada Benja, 1994.
	Dodatna 1. *Darovi za zbirke: smjernice za biblioteke*. Sarajevo: BAM, 2014. 2. Guinchat, C.; Menou M. Types of information unit and networks. // General introduction to the techniques of information and documentation work. Paris: UNESCO, 1983. Str. 210-218. URL: http://unesdoc.unesco.org/images/0004/000473/047393eo.pdf 3. Hasenay, Damir, Krtalić, Maja. Terminološki i metodološki aspekti u proučavanju zaštite stare knjižnične građe. // Libellarium 1, 2 (2008), 203-220. 4. Horvat, A.; Živković, D. *Knjižnice i autorsko pravo*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2009. 5. *IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom*. / prevela Koraljka Golub. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003. 6. *IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa: središnji program za zaštitu i konzervaciju*. Zagreb: HKD, 2012. 7. Lee, Stuart D., Francis Boyle. Building an electronic resource collection: a practical guide. 2nd ed. London: Facet Publishing, 2004. URL: https://pdfs.semanticscholar.org/c340/c49db465e58517fef29f3b9ef67a74e18077.pdf 8. *Smjernice za pokretne knjižnice*. Zagreb: HKD, 2011.
Napomene	Informacijska praksa koja se realizira u drugim institucijama koje čine nastavnu bazu kolegija organizirat će se prema predloženom planu, ali i u skladu s raspoloživim terminima institucija te s trenutnom epidemiološkom situacijom.

Lejla Kodrić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Kulturna politika**				
Šifra/kod	FIL KOI 245	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Prof. dr. Lejla Kodrić Zaimović**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: lejla.kodric-zaimovic@ff.unsa.ba; lejla.kodric.zaimovic@gmail.com Telefon: 033 253 172	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 12-15 h Utorak: 12-14 h	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2**; seminar: **2**; vježbe: -				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam kulturne politike kao dijela javne politike; uloga kulturne politike na lokalnom, državnom i na međunarodnom nivou: historijski osvrt na razvoj kulturne politike; modeli i instrumenti kulturne politike; kulturne industrije i kulturni turizam; međunarodne organizacije u sektoru kulture; bosanskohercegovačka i međunarodna kulturna politika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente/ice s pojmom, historijskim razvojem, ciljevima, instrumentima i ulogom kulturne politike kao dijela javne politike na lokalnom, državnom i na međunarodnom nivou.				
Ishodi učenja	Znanje: razumjeti porijeklo, razvoj, društvenu ulogu kulturne politike kao dijela javne politike; prepoznati sličnosti i posebnosti u djelovanju različitih vrsta kulturnih politika; razumjeti ulogu i potencijale kulturne politike na lokalnom, državnom i na međunarodnom nivou; Vještine: kritički vrednovati te implementirati modele i instrumente kulturne politike; kritički vrednovati te implementirati mehanizme aktivnog djelovanja kulturne politike u društvu. Kompetencije: prepoznati elemente kulturne politike i njenog djelovanja na lokalnom, državnom i na međunarodnom nivou.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 3. 3. 2022.	Uvod u predmet: temeljni pojmovi, opis predmeta, zadaci, relevantna literatura, elementi praćenja rada, kriteriji ocjenjivanja.
2. 10. 3. 2022.	Pojam kulturne politike kao dijela javne politike.
3. 17. 3. 2022.	Ciljevi, instrumenti i uloga kulturne politike na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou.
4. 24. 3. 2022.	Historijski osvrt na razvoj kulturne politike.
5. 31. 3. 2022.	Međunarodne organizacije u sektoru kulture.
6. 7. 4. 2022.	Modeli i pristupi u sektoru kulture.
7. 14. 4. 2022.	Bosanskohercegovačka kulturna politika.
8. 21. 4. 2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 28. 4. 2022.	Industrijalizacija kulturnih djelatnosti. Kulturne industrije.
10. 5. 5. 2022.	Kulturni turizam.
11. 12. 5. 2022.	Kultura online.
12. 19. 5. 2022.	Iskustva iz prakse ustanova kulture (I).
13. 26. 5. 2022.	Iskustva iz prakse ustanova kulture (II).
14. 2. 6. 2022.	Prezentacija seminarskog rada.
15. 9. 6. 2022.	Završni semestralni test
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Predavanja, grupna diskusija, zajednički rad na tekstu, samostalna bibliografska istraživanja, seminarske konsultacije.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni testovi / Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• prisustvom na nastavi;
• učešćem u realizaciji nastavnih sadržaja te relevantnoj diskusiji;
• samostalnom bibliografskom pretragom, pronalaženjem te razumijevanjem izvora informacija relevantnih za predstavljene nastavne jedinice;
• demonstracijom usvojenog znanja kroz elemente praćenja rada studenata/-ica.
Napomena:
• unutar svih predviđenih elemenata praćenja rada student/ica treba osvojiti najmanje polovinu (55%) predviđenih bodova. Svi gorenavedeni elementi praćenja eliminatorni su te obavezujući.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Cvjetičanin, Biserka. *Kultura u doba mreža: ogledi o kulturnoj politici*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2014. 2. Delibašić, Esad. *Osnovi kulturne politike*. Zenica: IK Vrijeme, 2012. 3. Dragičević Šešić, Milena; Stojković, Branimir. *Kultura: menadžment, animacija, marketing*. Beograd: Clio, 2011. 4. Eagleton, Terry. *Ideja kulture*. Zagreb: Jesenski i Turk, 2014. 5. Hartli, Džon. *Kreativne industrije*. Beograd: Clio, 2007. 6. Jelinčić, Danijela Angelina. *Abeceda kulturnog turizma*. Zagreb: Meandarmedia, 2008. 7. Kodrić Zaimović, Lejla. *Baštinske studije: od moderne do postdigitalne kulture*. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2021. 8. Prnjat, Branko. *Uvod u kulturnu politiku*. Novi Sad: Stylos, 2006. 9. Švob-Đokić, Nada; Primorac, Jaka; Jurlin, Krešimir. *Kultura zaborava: industrijalizacija kulturnih djelatnosti*. Zagreb: Jesenski i Turk, 2008. 10. Trozbi, Dejvid. *Ekonomika kulturne politike*. Beograd: Clio, 2012.
	Dodatna 1. Bell, David; Oakley, Kate. *Cultural policy*. London; New York: Routledge, 2014. 2. Dragojević, Sanjin. *Kulturna politika: europski pristupi i modeli: doktorska disertacija*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, 2006. 3. Duda, Dean. *Kulturalni studiji: ishodišta i problemi*. Zagreb: AGM, 2002. 4. Katunarić, Vjeran. *Lica kulture*. Zagreb: Antibarbarus, 2007.
Napomene	-

Lejla Kodrić

FILOZOFSKI FAKULTET UNIVERZITETA U SARAJEVU

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Digitalna kulturna baština**				
Šifra/kod	FIL KOI 426	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	KK+I: 5 I+DSG:
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Lejla Kodrić Zaimović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: lejla.kodric-zaimovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 172	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 12-15 h Utorak: 12-14 h	
Saradnik	Ime i prezime	Viša ass. Džejla Khattab, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet:159 E-mail: dzejla.khattab@ff.unsa.ba; dzejlakhattab@hotmail.com Telefon: 0038733 253 172	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 12-14 h Četvrtak: 12-15 h	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2; seminar: 1; vježbe: 1 inf. praksa: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	1. Kulturna baština: definiranje temeljnih pojmova. 2. Historijska ishodišta konvergencije arhiva, biblioteka i muzeja. Konvergencija arhiva, biblioteka i muzeja danas. Izazovi baštinskih profesija. 3. Ustanove javnog pamćenja i mehanizmi aktivnog djelovanja u savremenom tehnološkom okruženju. 4. Digitalna kultura: pojam i značaj. (Digitalna) kulturna baština u međunarodnim i domaćim strateškim dokumentima. 5. Digitalizacija kao vid upravljanja baštinskim institucijama u savremenom tehnološkom okruženju. 6. Digitalne baštinske inicijative u praksi. Nacionalne strategije za digitalizaciju baštinske građe. Domaći i međunarodni projekti digitalizacije baštinske građe. 7. Participatorna kultura i baštinske institucije. 8. Kulturni portali: pojam, vrste i značaj. 9. Kulturni turizam i odnos prema baštini. 10. Iskustva iz prakse baštinskih institucija. Primjeri dobre prakse.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente informacijskih nauka s pojmom (digitalna) kulturna baština u njegovim raznovrsnim značenjima, kao i s vrstama, zadacima i ulogama baštinskih i informacijskih ustanova u savremenom društvu. Usto,				

	cilj je obavijestiti studente/ice o konvergenciji baštinskih i informacijskih ustanova pod utjecajem digitalnih informacijsko-komunikacijskih tehnologija te o vidovima i mogućnostima upravljanja baštinom unutar savremene društvene paradigme. Posebna pažnja posvetit će se aktuelnim projektima digitalizacije kulturne baštine.
Ishodi učenja	Razumjeti porijeklo, razvoj, društvenu ulogu te savremene probleme djelovanja baštinskih ustanova; Prepoznati sličnosti i posebnosti u djelovanju različitih tipova baštinskih ustanova; Razumjeti složenost pojma kulturna baština u njegovim različitim aspektima, formama, medijima; Kritički vrednovati te implementirati projekte digitalizacije u sektoru baštine; Kritički vrednovati te implementirati mehanizme aktivnog djelovanja baštinskih ustanova u aktuelnom okruženju.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 3. 3. 2022.	Uvod u predmet: temeljni pojmovi, opis predmeta, zadaci, relevantna literatura, elementi praćenja rada, kriteriji ocjenjivanja.
2. 10. 3. 2022.	Kulturna baština: definiranje temeljnih pojmova.
3. 17. 3. 2022.	Historijska ishodišta konvergencije arhiva, biblioteka i muzeja. Konvergencija arhiva, biblioteka i muzeja danas. Izazovi baštinskih profesija.
4. 24. 3. 2022.	Ustanove javnog pamćenja i mehanizmi aktivnog djelovanja u savremenom tehnološkom okruženju.
5. 31. 3. 2022.	Digitalna kultura: pojam i značaj. (Digitalna) kulturna baština u međunarodnim i domaćim strateškim dokumentima.
6. 7. 4. 2022.	Digitalizacija kao vid upravljanja baštinskim institucijama u savremenom tehnološkom okruženju.
7. 14. 4. 2022.	Digitalne baštinske inicijative u praksi. Nacionalne strategije za digitalizaciju baštinske građe. Domaći i međunarodni projekti digitalizacije baštinske građe.
8. 21. 4. 2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 28. 4. 2022.	Participatorna kultura i baštinske institucije.

10. 5. 5. 2022.	Kulturni portali: pojam, vrste i značaj.
11. 12. 5. 2022.	Kulturni turizam i odnos prema baštini.
12. 19. 5. 2022.	Digitalna humanistika: pojam, razvoj, metodologija, projekti.
13. 26. 5. 2022.	Iskustva iz prakse baštinskih institucija. Primjeri dobre prakse (I).
14. 2. 6. 2022.	Iskustva iz prakse baštinskih institucija. Primjeri dobre prakse (II).
15. 9. 6. 2022.	Završni semestralni test
16.	Priprema za ispite (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, grupni, individualni. Metode: integralna, deskriptivna, empirijska.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo na nastavi	10	10%
2.	Polusemestralni ispiti / Završni ispit	50	50%
3.	Seminarski rad	30	30%
4.	Javna odbrana seminarskog rada	10	10%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- prisustvom na nastavi;
- učešćem u realizaciji nastavnih sadržaja te relevantnoj diskusiji;
- samostalnom bibliografskom pretragom, pronalaženjem te razumijevanjem izvora informacija relevantnih za predstavljene nastavne

	jedinice; • demonstracijom usvojenog znanja kroz elemente praćenja rada studenata/-ica. Napomena: • unutar svih predviđenih elemenata praćenja rada student/-ica treba osvojiti najmanje polovinu (55%) predviđenih bodova. Svi gorenavedeni elementi praćenja eliminatorni su te obavezujući.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Gir, Č. *Digitalna kultura*. Beograd, Clio, 2011. 2. Gob, Andre; Noemie Drouguet: *Muzeologija – povijest, razvitak, izazovi današnjice*. Zagreb: Antibarbarus, 2007. 3. Hartli, Džon. *Kreativne industrije*. Beograd: Clio, 2007. 4. *Heritage and social media: understanding heritage in a participatory culture* / edited by Elisa Giaccardi. London ; New York : Routledge, 2012. 5. Howard, P. Heritage: *Management, Interpretation, Identity*. London; New York: Continuum; 2003. 6. Jelinčić, Danijela Angelina. *Abeceda kulturnog turizma*. Zagreb: Meandarmedia, 2008. 7. Kodrić, L. *Digitalne informacijske usluge u baštinskim ustanovama*. Sarajevo: Biblioteka Sarajeva, 2010. 8. Kodrić Zaimović, Lejla. *Biblioteka i grad: studije iz teorije i prakse urbanog bibliotekarstva*. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2021. 9. Kodrić Zaimović, Lejla. *Baštinske studije: od moderne do postdigitalne kulture*. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2021. 10. Maroević, I. *Uvod u muzeologiju*. Zagreb: Zavod za informacijske znanosti, 1993. 11. Stulli, B. *Arhivistika i arhivska služba: studije i prilozi*. Zagreb, Hrvatski državni arhiv: 1997. 12. Šola, T. *Javno pamćenje: čuvanje različitosti i mogući projekti*. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 2014. 13. Tredinnick, L. *Digital Information Culture: The Individual and Society in the Digital Age*. Oxford: Chandos Publishing, 2008.
	Dodatna *1.* Cvjetičanin, Biserka. *Kultura u doba mreža: ogledi o kulturnoj politici*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2014. *2. Digitalno doba: masovni mediji i digitalna kultura*. / uredila Nada Zgrabljić Rotar. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2011. 3. Mekdonald, Šeron. *Vodič kroz muzejske studije*. Beograd: Clio, 2014.

	4. Švob-Đokić, Nada; Primorac, Jaka; Jurlin, Krešimir. *Kultura zaborava: industrijalizacija kulturnih djelatnosti*. Zagreb: Jesenski i Turk, 2008.
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Komparativna književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Informacijska i medijska pismenost				
Šifra/kod	FIL KOI 128	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar ljetni (II)	I	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	v. prof. dr. Mario Hibert; ass. Feđa Kulenović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: mario.hibert@ff.unsa.ba fedja.kulenovic@ff.unsa.ba Telefon: 033253172	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10-12:30 Srijeda: 10-12:30	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 2	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Informacijska i medijska pismenost se smatra krovnom, edukacijskom i životnom vještinom, a važnost analitičkog mišljenja metakompetencijom u središtu nove obrazovne paradigme 21. stoljeća. Cilj predmeta je objasniti složeni model informacijske i medijske pismenosti kao kombiniran set kompetencija (znanja, vještina, stavova) neophodnih za život u umreženom društvu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz interdisciplinarni pristup upoznati značaj razumijevanja medija i informacija u kontekstu demokratskog diskursa i društvene participacije; osigurati kompetencije kritičke evaluacije znanja i izvora informacija; razumijevanje medijskih sadržaja, njihove upotrebe, proizvodnje i distribucije; razumijevanje novih i tradicionalnih medijskih formi.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Razumijevanje informacija i medija u kontekstu demokratskog diskursa i društvene participacije. Prepoznavanje značaja uloge informacijskih stručnjaka u programima i aktivnostima vezanim za informacijsku i medijsku pismenost. **Vještine**: Ovladavanje vještinama informacijske i medijske pismenosti u kontekstu cjeloživotnog učenja. Kritičko mišljenje. **Kompetencije**: Vrednovanje i evaluacija izvora informacija i medijskih sadržaja. Proizvodnja i upotreba informacija i medija.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 26.2.2020	Uvod u informacijsku i medijsku pismenost. Pojam i značaj informacijske i medijske pismenosti.
2. 4.3.2020.	Građanstvo, sloboda izražavanja i slobodan pristup informacijama, demokratski diskurs i koncept cjeloživotnog učenja. Razumijevanje uloge i funkcija medija u demokratskom društvu.
3. 11.3.2020	Mediji i demokratizacija. Informacijsko-komunikacijske tehnologije za društvenu pravdu i razvoj. Informacijska i komunikacijska prava. Sloboda govora. Intelektualne slobode. Slobodan pristup informacijama. Cenzura. Privatnost.
4. 18.3.2020.	Povijest razvoja interneta. Razvoj, građa i način rada interneta. Digitalna konvergencija. Mrežno informacijsko okruženje.
5. 25.3.2020.	Kategorije i tipovi informacija. Definiranje i artikuliranje informacijskih potreba. Lociranje, pristup i organizacija informacija. Pronalaženje i pretraživanje informacija. Informacijsko-komunikacijska infrastruktura. Biblioteka i informacijski servisi/sistemi.
6. 1.4.2020.	Vrste i struktura medija. Medijske slobode. Upravljanje informacijama i medijska pismenost. Vrednovanje informacija i upotreba medija u svrhu samo-izražavanja i demokratske participacije.
7. 8.4.2020.	Online nastava: Informacijska politika i digitalna demokratija.
8. 15.4.2020.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 22.4.2020.	Socijalna teorija Mreže. Informacionalizam i umreženo društvo.
10. 29.4.2020.	Tehnologija i obrazovanje. Informacijsko-komunikacijske tehnologije i digitalna kompetencija.
11. 6.5.2020.	Učenje u digitalnom okruženju. Informacijsko-komunikacijske tehnologije u obrazovanju. E-obrazovanje. Digitalni jaz.
12. 13.5.2020.	Jezik novih medija: mogućnosti i izazovi. Ideja strojnog komuniciranja.
13. 20.5.2020.	Informacijska etika i dileme umreženog društva.
14. 27.5.2020.	Digitalna ekologija.
15. 3.6.2020.	Revizija gradiva i zaključna razmatranja
16. 10.6.2020.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, razgovor, diskusija. Na seminaru se diskutira o problematici informacijske i medijske pismenosti. Na vježbama se studenti upoznaju sa praktičnim tehnikama upotrebe digitalne tehnologije odnosno komunikacijskih alata za kreativno izražavanje, te im se pojašnjava kako vrednovati informacijske usluge i medijske sadržaje.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave	20	Max 20%
2.	Evaluacija aktivnosti na seminaru i izvršenih zadaća na vježbama (osma i petnaesta sedmica)	20 + 20	Max 40%
3.	Polusemestralni i završni ispit	20 + 20	Max 40%
4.	Kumulativni ispit	40	Max 40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Studenti su dužni polagati dva testa u toku semestra (osma i petnaesta sedmica), te do posljednje sedmice nastave predati finalni nacrt za seminarski rad. Na kumulativni ispit izlaze studenti koji tokom semestra ne prikupe minimalno 55 bodova kao i studenti koji kumulativnim ispitom žele popraviti ukupnu ocjenu.

Obrazloženje:

1. Studenti su dužni redovno pratiti predavanja, seminar i vježbe. Nastavnik i saradnik će na osnovu evidencije dolazaka na nastavu bodovati prisustvo. (20 bodova: iznad 70% prisustva; 10 bodova: 50%; 0 bodova: ispod 50% prisustva).
2. Završni pismeni ispit: max: 40, min: 20 bodova.
3. Seminar se boduje kroz samostalnu prezentaciju odabrane teme (max: 20, min: 5 bodova)
4. Zadaće na vježbama se boduju sa (max: 20, min: 5 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

	e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	Obavezna: 1. Banek Zorica, M. i Špiranec, S. Informacijska pismenost: teorijski okvir i polazišta. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 2008. 2. Hibert, M. (2020). Mediji i društvena pismenost: kako se pomisliti ne da. U J. Husanović, D. Arsenijević i M. Hibert. *Društvena pismenost: kultura, ekologija, mediji* (91-116). Sarajevo: Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti. 3. Jandrić, P. Digitalno učenje. Zagreb: Školske novine i Tehničko veleučilište, 2015. 4. Poter, Džejms. Medijska pismenost. Beograd: Clio, 2011. 5. Šimić, J., Špiranec, S. (ur.). Informacijska pismenost: priručnik za studente. Mostar: Sveučilište u Mostaru, 2015. 6. UNESCO. Medijska i informacijska pismenost: Program obuke nastavnika (2015). 7. Vajzović, E., Hibert, M., Turčilo, L., Vučetić, V. i Silajdžić, L. (2021). Medijska i informacijska pismenost: dizajn učenja za digitalno doba. Sarajevo: Fakultet političkih nauka. 8. Zgrabljić Rotar, N. Digitalno doba: masovni mediji i digitalna kultura. Zagreb: Naklada medijska istraživanja, 2011. Dopunska: 1. Carr, N. Plitko: što internet čini našem mozgu. Zagreb: Jesenski i Turk, 2011. 2. Dizdar, S., Turčilo, L., Rašidović, B.E., Hajdarpašić, L.: Informacijska pismenost : smjernice za razvoj inovativnih mrežnih modula. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, 2014. 3. Ford, N. Introduction to information behaviour. London: Facet, 2015. 4. Grizl, A. et al. Informacijska i medijska pismenost: smjernice za politiku i strategiju. Cetinje: Nacionalna biblioteka Crne Gore, 2015. 5. Huvila, I. Information Services and Digital Literacy. Cambridge, UK: Chandos, 2012. 6. Ibrahimbegović Tihak, V. (ur.). Medijska pismenost u digitalnom dobu. Sarajevo: Internews, 2015. 7. Inglis, F. Teorija medija. Zagreb: AGM; Barbat, 1997. 8. Lanning, S. Concise Guide to Information Literacy. Santa Barbara, CA; Denver, CO: Libraries Unlimited, 2017. 9. Marwick, A., Lewis, R. Media Manipulation and Disinformation Online. New York, NY: Data&Society Research Institute, 2018. https://datasociety.net/pubs/oh/DataAndSociety_MediaManipulationAndDisinformationOnline.pdf 10. Tajić, L.: Medijska pismenost u Bosni i Hercegovini (2013), Internews, Sarajevo

	Preporučena: 1. Bulger, M., Davison, P. The Promises, Challenges, and Futures of Media Literacy. New York, NY: Data&Society Research Institute, 2018. https://datasociety.net/pubs/oh/DataAndSociety_Media_Literacy_2018.pdf 2. Hobbs, R. Exploring the Roots of Digital and Media Literacy through Personal Narrative. Philadelphia, PA: Temple University Press, 2016. 3. McLuhan, M. Razumijevanje medija: mediji kao čovjekovi produžeci. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga, 2008. 4. Samek, T. Librarianship and Human Rights: A Twenty-First Century Guide. Oxford: Chandos Publishing, 2007 5. Stehr, N. Information, Power, Democracy. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 6. Vajzović, E. (ur.) (2020). Medijska i informacijska pismenost: istraživanje i razvoj. Sarajevo: Fakultet političkih nauka. Dostupno na: https://fpn.unsa.ba/b/wp-content/uploads/2020/12/MEDIJSKA-I-INFORMACIJSKA-PISMENOST-ISTRAZIVANJE-I-RAZVOJ_e-izdanje-1.pdf 7. Wardle, C. i Derakhshan, H. Information Disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making. Strasbourg: Council of Europe, 2017. https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-researc/168076277c 8. Wheeler, T. From Gutenberg to Google: The History of our Future. Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2019.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Digitalne biblioteke				
Šifra/kod	FIL KOB 438	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mario Hibert			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: mario.hibert@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10-12:30 Srijeda: 10-12:30	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Feđa Kulenović			
	Kontakt podaci	Kabinet:159 E-mail:fedja.kulenovic@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar; vježbe: 2.				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa nastankom i razvojom ideje digitalnih biblioteka. Razumijevanje odnosa informacijske tehnologije i digitalnih biblioteka. Usporedbe tradicionalne i digitalne biblioteke; pojam hibridne biblioteke. Razlikovanje pojmovnih karakteristika u kontekstu izgradnje fondova elektronskih repozitorija znanja. Upoznavanje sa tehničkim pretpostavkama za izradu različitih tipova digitalnih biblioteka, načinima povezivanja digitalnih objekata, formatima za pohranjivanje različitih vrsta elektronskih sadržaja, jezicima za označavanje, kao i problemima vezanim za očuvanje digitalnih izvora. Upoznavanja sa incijativama za otvorenog pristupa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Razumjeti konceptualne i tehničke pretpostavke za kreiranje digitalnih biblioteka, te usvojiti znanja o ulozi koje takve vrste biblioteka imaju u kontekstu globalnog informacijskog povezivanja i pristupa informacijama. Studetni trebaju usvojiti vještine vezane za organizaciju elektroničkih izvora u umreženom društvu, odnosno steći znanja o sistemima i alatima koji omogućuju interaktivan pristup informacijama putem sučelja za digitalne izvore i repozitorije znanja.				

Ishodi učenja	Razumjeti principe izgradnje digitalne biblioteke. Ovladati vještinama upravljanja digitalnim kolekcijama. Prepoznati značaj otvorenog izdavaštva. Prepoznati kriterije za kritičku evaluaciju digitalnih biblioteka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u digitalne biblioteke. Nastanak i razvoj digitalnih biblioteka. Definicije digitalne biblioteke. Pojam hibridne biblioteke. IFLA/UNESCO Manifest za digitalne biblioteke.
2.	Pristup informaciji u umreženom svijetu. Globalno informacijsko povezivanje. Digitalne biblioteke/repozitoriji. Koncepti i definicije.
3.	Tehnička podloga za razvoj digitalne biblioteke. Karakteristike i fondovi digitalnih biblioteka. Pojam hiperteksta. Metapodaci. Elektronski dokumenti i formati. Standardi i praksa predstavljanja digitalnog teksta.
4.	Jezici za označavanje. Tipovi i izbor formata za pohranjivanje digitalnih sadržaja. Povezivanje digitalnih objekata. Izgradnja digitalnih zbirki.
5.	Tehnologije i trendovi podrške izgradnji i razvoju digitalnih biblioteka/repozitorija. Planiranje i izgradnja digitalne biblioteke/repozitorija. Upravljanje projektom izgradnje digitalne zbirke.
6.	Semantički web i open (linked) data.
7.	Modeli i evaluacija digitalnih biblioteka.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Promjene sustava znanstvenog izdavaštva. Digitalno izdavaštvo. Recenziranje. Autorstvo. Društveni aspekti razvoja e-izdavaštva. Elektronička knjiga.
10.	Digitalni repozitoriji sa slobodnim pristupom. Inicijativa za Otvoreni pristup.

11.	Alati za upravljanje digitalnim zbirkama. Softwarske aplikacije za kreiranje digitalne zbirke. Otvoreni kod.
12.	Digitalna humanistika.
13.	Digitalne biblioteke i društvene mreže: evolucija od kolekcija do zajednica.
14.	Društveni uticaj digitalnih biblioteka.
15.	**Završni test.**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: predavanja, razgovor, diskusija. Na vježbama će studenti biti upoznati sa alatima i tehnikama organiziranja/upravljanja digitalnim kolekcijama.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave	20	Max 10%
2.	Polusemestralni test – evaluacija praktičnog rada na vježbama	20	Max 20%
3.	Završni test – evaluacija praktičnog rada na vježbama	20	Max 20%
4.	Integralni pismeni ispit	40	Max 40%
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

	Studenti su dužni redovno pratiti predavanja i kontinuirano, tokom semestra učestvovati u praktičnom radu na vježbama što će se evaluirati u sedmoj i petnaestoj sedmici, te izaći na završni pismeni ispit. Ukupna (konačna) ocjena je zbir svih prikupljenih bodova. Obrazloženje: 1. Studenti su dužni redovno pratiti predavanja i vježbe. Nastavnik i saradnik će na osnovu evidencije dolazaka na nastavu bodovati prisustvo. (20 bodova: 100% prisustvo; 15 bodova: iznad 70% prisustva; 10 bodova: 50%; 5 bodova: ispod 30- 50% prisustva). 2. Praktični rad na vježbama se boduje se boduje sa max. 30 bodova (ocjena 10), min.10 bodova (ocjena 6). 3. Završni ispit se boduje sa max. 30 bodova (ocjena 10), min.10 bodova (ocjena 6).
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. ARMS, William Y. Digital libraries. Cambridge, London : MIT, 2000. Dostupno na: http://www.cs.cornell.edu/wya/DigLib/MS1999/index.html 2. BERRY, D. Understanding Digital Humanities. London: Palgrave Macmillan, 2012. https://e-edu.nbu.bg/pluginfile.php/821512/mod_resource/content/1/Berry%202012%20-%20Understanding%20Digital%20Humanities.pdf 3. STUBER, P. Open Access. Cambridge, MA; London, England: MIT Press, 2012. Dostupno na: https://mitpress.mit.edu/sites/default/files/9780262517638_Open_Access_PDF_Version.pdf 4. ŽIVKOVIĆ, D. Elektronička knjiga. Zagreb: Multigraf, 2001.
	Dodatna 1. APARAC-JELUŠIĆ, T. Obrazovanje za digitalne knjižnice: pogled iz Europe. Libellarium, IX, 2 (2016): 5-24. *libellarium.org/index.php/libellarium/article/download/289/425*

2. BAKARŠIĆ, K. Uvod u digitalne biblioteke.Bibliotekarstvo (Sarajevo), sv. 42 (1997), str. 11-19.
3. BESSER, Howard. The past, present, and future of digital libraries. In Schreibman, S., Siemens R., and Unsworth, J. (Eds.), *Companion to Digital Humanities*. Oxford: Blackwell, 2004. http://www.digitalhumanities.org/companion/view?docId=blackwell/9781405103213/9781405103213.xml&chunk.id=ss1-5-6
4. BORGMAN, Christine L. Od Gutenbergova izuma do globalnog informacijskog povezivanja : pristup informaciji u umreženom svijetu. Lokve : Naklada Benja ; Zadar : Gradska knjižnica Zadar , 2002.
5. BOSANČIĆ, B. Uloga opisnih označiteljskih jezika u razvoju digitalne humanistike. Libellarium, IV, 1 (2011): 65-82. http://dx.doi.org/10.15291/libellarium.v4i1.154
6. BOETTGER, P. K. E-books: access to e-books, opportunities and limits - the challenge for libraries. Vjesnik bibliotekara Hrvatske 56, 1/2(2013). str. 71 - 77.
7. CANDELA, L. (et al.). Setting the foundations of digital libraries: The DELOS Manifesto. D-Lib Magazine, 13(4), March/April (2007). Dostupno na: http://www.dlib.org/dlib/march07/castelli/03castelli.html.
8. Chartered Institute of Library and Information Professionals, 2014. 10 thoughts on digital libraries: where they're going. https://www.cilip.org.uk/blog/10-thoughts-digital-libraries-where-theyre-going
9. ENGARD, N. Practial Open Source Software for Libraries. Oxford, Cambridge, New Delhi: Chandos Publishing, 2010.
10. JOHNSON, S. et al. Key issues for e-resource collection development: a guide for libraries (2012). Dostupno na:http://www.ifla.org/files/assets/acquisition-collection-development/publications/Electronic-resource-guide.pdf
11. DEY, Tulima. Cybrarian: the librarian of future digital library. *International Journal of Information Dissemination and Technology*, 2(3) (2012)., 209-211. http://www.ijidt.com/index.php/ijidt/article/viewFile/99/99
12. HORVAT, A. Digitalizacija i knjižnice. Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012), str. 17-27. Dostupno na: http://www.hkdrustvo.hr/vbh/broj/107
13. FITZPATRICK, K. Planned Obsolescence: Publishing, Technology, and the Future of the Academy. New York: New York University Press, 2011.
14. IFLA/UNESCO Manifest za digitalne knjižnice. Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012). Dostupno na: http://www.ifla.org/files/assets/digital-libraries/documents/ifla-unesco-digital- libraries-manifesto-hr.pdf
15. LANKES, R.D., SILVERSTEIN, J., NICHOLSON, S., & MARSHALL, T. Participatory networks: The library as conversation. Information Research (2007). Dostupno na: http://quartz.syr.edu/rdlankes/Publications/Journals/COLISFinal-v7.pdf. LESK, M. Understanding digital libraries. Amsterdam: Morgan Kaufmann Publishers, 2005.
16. TEDD, L. A., LARGE, A. Digital libraries: Principles and practice in a global environment. Munich: K. G. Saur, 2005.
17. THE RIGHT TO READ: an e-book policy for libraries in Europe / approved by EBLIDA Executive Committee and Task force on eBooks, The Hague, June 13th, 2013. Dostupno na: http://www.eblida.org/about-eblida/the-right-to-read-task-force-on-e-books.html
18. Varner, S. & Hswe, P., 2016. Special report: Digital humanities in libraries. American Libraries, January 4, 2016.

	https://americanlibrariesmagazine.org/2016/01/04/special-report-digital-humanities-libraries/ 19. VRANA, R. Digitalni repozitoriji i budućnost očuvanja i primjene znanstvenog znanja. Informatologia 44 (1), 55-62, 2011. https://hrcak.srce.hr/66896 20. VRANA, R. Digitalni repozitoriji znanstvenih informacija u knjižnicama visokoškolskih ustanova Sveučilišta u Zagrebu. Vjesnik bibliotekara Hrvatske, Vol. 59, no. 3-4. (lipanj, 2017). https://hrcak.srce.hr/187620 21. WEINBERGER, D. Too Big to Know: Rethinking Knowledge Now That the Facts Aren't the Facts, Experts are Everywhere, and the Smartest Person in the Room Is the Room. New York: Basic Books, 2012.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Internet kultura				
Šifra/kod	FIL KOB 532	Status (obavezni ili izborni)	obvezni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	IV	Ak. Godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mario Hibert			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: mario.hibert@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 10-12:30 Srijeda: 10-12:30	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Feđa Kulenović			
	Kontakt podaci	Kabinet:159 E-mail:fedja.kulenovic@ff.unsa.ba Telefon:	Kabinet:159 E-mail:fedja.kulenovic@ff.unsa.ba Telefon:		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 seminar_____; vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Obzirom da je digitalna kultura historijski uslovljena pojava, namjera je studente uputiti na činjenicu kako je tehnologija tek jedan od brojnih izvora koji su dali doprinos razvoju današnje internet kulture, širenjem uvida o značaju tehnoznanstvenog diskursa o informacijama i informacijskim sistemima, avangardnim umjetničkim praksama, kontrakulturnom utopizmu, kritičoj teoriji i filozofiji, te različitim supkulturnim fenomenima i pojavama. Poseban naglasak će biti stavljen na promišljanje interneta kao meta-tehnologije te heterogenost dijalektičkih odnosa politike, ekonomije i kulture.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Omogućiti uvid u problematiku tehnokulture, interaktivnosti subjekata/aktera u informacijskome društvu globalnoga doba kroz fenomenologiju digitalizacije cjelokupnoga tehničko-tehnološkoga područja života.				

Ishodi učenja	Razumijevati ključne pojmove digitalne kulture. Kritički vrednovati odnos tehnologije, kulture i društva. Prepoznati političko-ekonomske implikacije upotrebe ICT-a. Ovladati kritičkom informacijskom i medijskom pismenošću.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Ključni pojmovi digitalne kulture.**
2.	**Mediji i kultura.** **Ideologija medija nakon decentralizacije.**
3.	**Mediji i društvo.** **Tehnološki determinizam i umreženo društvo.**
4.	**Kultura amatera. Remix kultura.**
5.	**Hakerska etika. Pokret za slobodni softver. Pokret za slobodnu kulturu.** **Digitalna zajednička dobra.**
6.	**Kalifornijska ideologija. Dispozitiv komunikacijskog kapitalizma.**
7.	**Digitalni rad. Kapitalizam platforme.**
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Algoritamska kultura.**
10.	**Veliki podaci (Big Data). Datafikacija.**
11.	**Kritičke medijske studije. Kritička medijska pismenost.**
12.	

	Kritičke informacijske studije. Kritička informacijska pismenost.
13.	**Kritičke studije interneta. Digitalna pismenost.**
14.	**Kritičko bibliotekarstvo.**
15.	**Završni test.**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: predavanja, razgovor, diskusija.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Pohađanje nastave	Min.5/Max. 25	Max 25%
2.	Polusemestralni test: prijedlog teme za prezentaciju (koncept)	5-25	Max 25%
3.	Završni test: prezentacija, referat	5-25	Max 25%
4.	Završni ispit: prezentacija, usmena odbrana.	5-25	Max 40%
5.			
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Studenti su dužni redovno pratiti predavanja i vježbe, aktivno učestvovati u diskusijama, te pripremiti samostalnu istraživačku temu (koncept, referat) koji će usmeno braniti na završnom ispitu. Ukupna (konačna) ocjena je zbir svih prikupljenih bodova.

	Obrazloženje: 1. Studenti su dužni redovno pratiti predavanja i vježbe. Nastavnik i saradnik će na osnovu evidencije dolazaka na nastavu bodovati prisustvo. (20 bodova: 100% prisustvo; 15 bodova: iznad 70% prisustva; 10 bodova: 50%; 5 bodova: ispod 30- 50% prisustva). 2. Istraživački koncept, prezentacija refereat i usmena odbrana se zasebno boduju sa max. 25 bodova (ocjena 10), min.5 bodova (ocjena 6).
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna literatura* 1. Barbrook, R.; Cameron, A. (2015). The Internet Revolution: From Dot-com Capitalism to Cybernetic Communism. Amsterdam: Institute of Network Cultures. http://networkcultures.org/wp-content/uploads/2015/10/0585-INC_NN10-totaal-RGB.pdf 2. Beaude, B. (2016). *The Ends of the Internet*. Amsterdam: Institute of Network Cultures. http://networkcultures.org/wp-content/uploads/2016/07/The_ends_of_internet_totaal.pdf 3. Gir, Č. (2011). *Digitalna kultura*. Beograd: Clio. 4. Hibert, M. (2020). Mediji i društvena pismenost: kako se pomisliti ne da. U J. Husanović, D. Arsenijević i M. Hibert. *Društvena pismenost: kultura, ekologija, mediji* (91-116). Sarajevo: Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti. 5. Peović-Vuković, K. (2016). *Marks u digitalnom dobu. Dijalektički materijalizam na vratima tehnologije*. Zagreb: Durieux. 6. Peović-Vuković, K. (2012). *Mediji i kultura: ideologija medija nakon decentralizacije*. Zagreb: Jesenski i Turk. 7. Stalder, F. (2005). *Open Cultures and the Nature of Networks*. Novi Sad: Futura publikacije. http://felix.openflows.com/pdf/Notebook_eng.pdf

	Dodatna, preporučena literatura 1. Barbrook, R., & Cameron, A. (1995). *The Californian Ideology*. The Hypermedia Research Center Archive. London: University of Westminister. http://www.imaginaryfutures.net/2007/04/17/the-californian-ideology-2/ 2. Benkler, Y. (2006). *The Wealth of Networks: How Social Production Transforms Markets and Freedoms*. New Haven, London: Yale University Press. http://www.benkler.org/Benkler_Wealth_Of_Networks.pdf 3. Day, E. R. (2014). *Indexing it All: The Subject in the Age of Documentation, Information, and Data*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press. 4. Finn, Ed. (2017). *What Algorithms Want: Imagination in the Age of Computing*. Cambridge, MA: MIT Press. 5. Fuchs, C. (2014). *Social Media. A Critical Introduction.* London: Sage. 6. Greenfield, A. (2017). *Radical Technologies: The Design of Everyday Life*. London; New York: Verso. 7. Habermas Jirgen. (1986). *Tehnika i znanost kao ideologija*; Zagreb: Školska knjiga. Lovnik, G. (2016). *Social Media Abyss. Critical Internet Cultures and the Force of Negation.* Cambridge: Polity Press. 8. Hansen, M. B. N., & Mitchell, W.J.T. (2010). *The introduction to Critical Terms for Media Studies*. U M.B.N. Hansen & W.J.T. Mitchell (Eds.), Critical Terms for Media Studies. Chicago: University of Chicago Press. Dostupno na: http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/532554.html 9. Lovink, G. (2016). Social Media Abyss: Critical Internet Cultures and the Force of Negation. London: Polity Press. 10. Lynch, P. M. (2016). *The Internet of Us: Knowing More, Understanding Less in the Age of Big Data*. New York: Liverite/W. W. Norton. 11. McLuhan, Marshall. (1964). *Understanding media: The Extensions of Man.* New Jersey: A Mentor Book. 12. Morozov, E. (2011). *The Net Delusion: The Dark Side of Internet Freedom*. New York, NY: Public Affairs. 13. Stallabrass, Julian. (2002). Digital commons. New Left Review 15. Dostupno na: http://www.newleftreview.org/?view=2393 14. Vaidhyanathan, S. (2011). *The Googlization of Everything (and why we should worry)*. Berkeley, Los Angeles: University of California Press.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bibliografska kontrola II				
Šifra/kod	FILKOI 344	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	6	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/h/s				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Hajdarpašić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 212 E-mail: lejla.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 193	Termin konsultacija	Utorak: 10-12 Srijeda: 12-13 Petak: 8-10	
Saradnik	Ime i prezime	///			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____2__; seminar_____; vježbe___2____; praksa: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovoga kolegija studenti će se upoznati sa najznačajnijim bibliografskim projektima u svijetu te u BiH gdje se bibliografski popisi javljaju još od XVI stoljeća, u sidžilima (ostavinskim dokumentima), zatim u „Bosanskom prijatelju" Ivana Franje Jukića i u salnamama u XIX stoljeću. Drugi dio kolegija posvećen je radnim procesima nacionalne bibliografske kontrole, s posebnim osvrtom na izradu nacionalnih bibliografija, odnosno definiranje obuhvata obaveznog primjerka u digitalnom okruženju.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa bibliografskom organizacijom informacija u savremenom digitalnom okruženju odnosno radnim procesima nacionalne bibliografske kontrole, kao i bosanskohercegovačkom bibliografskom tradicijom.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih obaveza, studenti će moći: - opisati razvoj bh. bibliografske tradicije - objasniti radne procese nacionalne bibliografske kontrole - izrađivati bibliografske zapise - vrednovati bibliografske projekte				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta: PREDAVANJA	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
2.3. **1.**	Studenti će se upoznati sa sadržajem kolegija, načinom rada, literaturom i njihovim obavezama u okviru kolegija.
9.3. **2.**	UBK, NBK.
16.3. **3.**	Nacionalne bibliografske službe (međunarodne preporuke i izjave).
23.3. **4.**	Bibliografski rad u Bosni i Hercegovini.
30.3. **5.**	Institucionalni rad na bibliografiji, bh. nacionalna tekuća bibliografija (I dio).
4.4. **6.**	Institucionalni rad na bibliografiji, bh. nacionalna tekuća bibliografija (II dio).
13.4. **7.**	Međunarodne smjernice za izradu zakona o obaveznom primjerku (UNESCO).
30.4. **8.**	Polusemestralna provjera znanja studenata
27.4. **9.**	Međunarodne smjernice za izradu zakona o obaveznom primjerku (UNESCO).
4.5. **10.**	Smjernice za nacionalne bibliografije u elektronskom dobu (I dio).
11.5. **11.**	Smjernice za nacionalne bibliografije u elektronskom dobu (II dio).
18.5. **12.**	Sveobuhvatno arhiviranje mrežnih publikacija.
25.5. **13.**	Selektivno arhiviranje mrežnih publikacija.
1.6. **14.**	Slobodan pristup informacijama.
8.6. **15.**	Zaključna razmatranja.
 16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
 17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta: VJEŽBE	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 4.3.	Studenti će se upoznati sa sadržajem kolegija, načinom rada, literaturom i njihovim obavezama u okviru kolegija.
2. 11.3.	UBK i NBK.
3. 18.3.	Bibliografski rad u Bosni i Hercegovini: predstavljanje odabranih primjera bibliografija.
4. 25.3.	Bh. nacionalna tekuća bibliografija.
5. 1.4.	Odabrana međunarodna istraživanja o nacionalnim bibliografskim službama.
6. 8.4.	Odabrana međunarodna istraživanja o nacionalnim bibliografskim službama.
7. 15.4.	Priprema za polusemestralni ispit.
8. 30.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 29.4.	Uređenje obaveznog primjerka: primjeri iz prakse.
10. 6.5.	Uključenost elektronske građe u nacionalne bibliografije: primjeri iz prakse.
11. 13.5.	Neradni dan.
12. 20.5.	Sveobuhvatno arhiviranje: odabrani primjeri iz prakse.
13. 27.5.	Selektivno arhiviranje: odabrani primjeri iz prakse.
14. 3.6.	Slobodan pristup informacijama.
15. 10.6.	Priprema za završni semestralni ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, vježbe, diskusija, studije slučaja. Predavanja i vježbe će se izvoditi usmeno uz korištenje multimedijalnih sredstava.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Uredno pohađanje nastave i aktivnost na nastavi	20	Max 20%
2.	Polusemestralni test	30	Max 30%
3.	Završni semestralni ispit	50	Max 50%
4.			
5.			
	Ukupno: __100___bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Studenti/ice su dužni uredno pohađati predavanja i vježbe, aktivnost na nastavi podrazumijeva pripremu i učešće u nastavnim aktivnostima (min: 11, max: 20 bodova)
- Polusemestralni test se realizira u formi pismenog ispita i obuhvata gradivo pređeno u prvom dijelu semestra (min:16, max: 30 bodova)
- Završni semestralni ispit se realizira u formi pismenog ispita (min: 26, max: 50 bodova)

Min: 55 bodova, max: 100 bodova

Napomena: Za vanredne studente bodovat će se prisustvo konsultacijama / radnim subotama. Termini susreta sa vanrednim studentima planirat će se prema rasporedu radnih subota.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* Bakaršić, K. Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Magistrat, 2005. Guidelines for National Bibliographies in the Electronic Age. IFLA Working Group on Guidelines for National Bibliographies; ed. Maja Žumer, 2008. Dostupno na: http://www.ifap.ru/pr/2008/n080616b.pdf (11.1.2022.) IFLA Guidelines for Subject Access in National Bibliographies. Ed. by Yvonne Jahns. München: Degruyter: Saur, 2012. IFLA Professional Statement on Universal Bibliographic Control, December 2012. Dostupno na: http://www.ifla.org/publications/ifla-professional-statement-on-ubc (11.1.2022.) Klarin, S. Murati, T. Identifikacija, odabir, obradba i osiguravanje dostupnosti mrežnih publikacija u kontekstu nacionalne bibliografske kontrole. // 4. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001. Str. 41-56. Lariviere, Jules. Guidelines for legal deposit legislation. Paris: UNESCO, 2000. Živković, D. Elektronička knjiga. Zagreb: Multigraf, 2001.
	Dodatna Beauiquez, M. National bibliographic services at the dawn of the 21st century: evolution and revolution. International Conference on National Bibliographic Services. Dostupno na: http://www.ifla.org./VI/3/icnbs/beam-e.htm (6.1.2021.) Horvat, A. Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43,1/2(2000), str. 1-8.
Napomene	Uz obaveznu i dodatnu literaturu pojedine teme zahtijevat će uvođenje dodatne literature.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Informacijski izvori i službe				
Šifra/kod	FILKOB 440	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	2	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/h/s				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Hajdarpašić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 212 E-mail: lejla.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 193	Termin konsultacija	Utorak: 10-12 Srijeda: 12-13 Petak: 8-10	
Saradnik	Ime i prezime	///			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar_____; vježbe_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Informacijski izvori. Historijski razvoj informacijske službe u anglosaksonskim i evropskim bibliotekama, s posebnim osvrtom na stanje informacijskih službi u Bosni i Hercegovini. Kategorizacija korisnika. Rješavanje informacijskih upita. Selektivna diseminacija informacija. Digitalne informacijske usluge. Edukacija korisnika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru ovoga predmeta posebna će se pažnja posvetiti proučavanju i vrednovanju informacijskih izvora i informacijskih službi, razvoju informacijske službe u svijetu i u Bosni i Hercegovini, te razumijevanju informacijskih potreba korisnika, edukaciji korisnika i odgovaranju na informacijske upite korisnika.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih obaveza, studenti će moći: - opisati razvoj informacijske službe u svijetu i u BiH - vrednovati informacijske izvore i informacijske službe - razumjeti informacijske potrebe korisnika - odgovarati na informacijske upite				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
2.3. **1.**	Studenti /-ice će se upoznati sa sadržajem kolegija, načinom rada, literaturom i njihovim obavezama u okviru kolegija.
9.3. **2.**	Razvoj informacijskih službi u informacijskim ustanovama u svijetu.
16.3. **3.**	Razvoj informacijskih službi u informacijskim ustanovama u BiH.
23.3. **4.**	Primarni, sekundarni i tercijarni izvori informacija.
30.3. **5.**	Vrednovanje informacijskih izvora, izgradnja referentne zbirke.
4.4. **6.**	Informacijske službe u mrežnom okruženju (I dio).
13.4. **7.**	Priprema za polusemestralnu provjeru znanja studenata.
20.4. **8.**	Polusemestralna provjera znanja studenata
27.4. **9.**	Informacijske službe u mrežnom okruženju (II dio).
4.5. **10.**	Informacijske usluge za korisnike s invaliditetom.
11.5. **11.**	Rješavanje informacijskih upita korisnika i informacijsko opismenjavanje korisnika.
18.5. **12.**	Rješavanje informacijskih upita korisnika i informacijsko opismenjavanje korisnika.
25.5. **13.**	Rješavanje informacijskih upita korisnika i informacijsko opismenjavanje korisnika.
1.6. **14.**	Vrednovanje informacijskih službi i usluga.
8.6. **15.**	Zaključna razmatranja i priprema za završni semestralni ispit.
 16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
 17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Predavanja, diskusija, studije slučaja. Predavanja će se izvoditi usmeno uz korištenje multimedijalnih sredstava.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Uredno pohađanje nastave i aktivnost na nastavi</td><td>20</td><td>Max 20%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni test</td><td>30</td><td>Max 30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni semestralni ispit</td><td>50</td><td>Max 50%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: __100___bodova</td><td colspan="2">100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Studenti/ice su dužni uredno pohađati predavanja i vježbe, aktivnost na nastavi podrazumijeva pripremu i učešće u nastavnim aktivnostima (min: 11, max: 20 bodova)
• Polusemestralni test se realizira u formi pismenog ispita i obuhvata gradivo pređeno u prvom dijelu semestra (min:16, max: 30 bodova)
• Završni semestralni ispit se realizira u formi pismenog ispita (min: 26, max: 50 bodova)

Min: 55 bodova, max: 100 bodova

Napomena: Za vanredne studente bodovat će se prisustvo konsultacijama / radnim subotama. Termini susreta sa vanrednim studentima planirat će se prema rasporedu radnih subota.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna

Bosančić, B. (2010). Online referentne usluge: pregled razvoja u teoriji i praksi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 1, str. 64–86.
Borgman, C. (2002). Od Gutenberga do globalnog informacijskog povezivanja: pristup informaciji u umreženom svijetu (uredila T. Aparac-Jelušić). Lokve,</td></tr>
</table>

	Zadar: Naklada Benja, Gradska knjižnica Zadar. Crawford, J. (2000). Evaluation of library and information services. London: Aslib: Information Management International. Guidelines for Implementing and Maintaining Virtual Reference Services, Approved by RUSA Board, 2017. Dostupno na: http://www.ala.org/rusa/sites/ala.org.rusa/files/content/resources/guidelines/GuidelinesVirtualReference_2017.pdf (11.1.2022.) Guidelines for Behavioral Performance of Reference and Information Service Providers, Approved by RUSA Board, May 28, 2013. Dostupno na: http://www.ala.org/rusa/resources/guidelines/guidelinesbehavioral (11.1.2022.) Johnson, Sharon et all. Key Issues for E-Resource Collection Development: A Guide for Libraries. Acquisition and Collection Development Section August, 2012. Dostupno na: https://www.ifla.org/files/assets/acquisition-collection-development/publications/electronic-resource-guide-en.pdf (11.1.2022.) Sečić, D. (1995). Informacijska služba u knjižnici. Rijeka: Benja.
	Dodatna Gorman, M. (2006). Postojana knjižnica: tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Lankes, R. D. (2011). The Atlas of New Librarianship. Cambridge (etc.): MIT Press.
Napomene	Uz obaveznu i dodatnu literaturu pojedine teme zahtijevat će uvođenje dodatne literature.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Informacijski sistemi i mrežni servisi				
Šifra/kod	FILKOB 436	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	II	Semestar	2	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/h/s				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Lejla Hajdarpašić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 212 E-mail: lejla.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 193	Termin konsultacija	Utorak: 10-12 Srijeda: 12-13 Petak: 8-10	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Feđa Kulenović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 159 E-mail: fedja.kulenovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 172	Termin konsultacija	Ponedeljak: 12-14 Utorak: 10-12 Srijeda: 8-10	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar_____; vježbe___2____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Informacijski sistemi, osnovni mrežni servisi i njihovo korištenje u informacijskim institucijama. Pronalaženje informacija na Internetu, mogućnosti i ograničenja alata za pretraživanje. Pojam hipertekstualnih i multimedijalnih dokumenata. Upoznavanje s multimedijskim alatima i jezicima za označavanje dokumenta (HTML, XML, SGML, TEI, SQL jezik), primjena Web 2.0 tehnologija u informacijskim ustanovama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj objasniti osnovne principe i primjenu informacijskih sistema u informacijskim institucijama, informacijsku arhitekturu i organizaciju sistema, te raznolike aplikacije za pohranjivanje, organiziranje, proseciranje i pretraživanje (meta)podataka u mrežnom okruženju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija i ispunjenih obaveza, studenti će moći: - definirati i klasificirati informacijske sisteme i mrežne servise - opisati faze oblikovanja bibliotečko-informacijskih sistema - vrednovati primjenu informacijskih sistema u informacijskim institucijama - prepoznati osnovne referentne modele i potrebu njihove primjene				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta: PREDAVANJA	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 1.3.	Neradni dan.
2. 8.3.	Upoznavanje sa sadržajem kolegija, načinom rada i studentskim obavezama, literaturom.
3. 15.3.	Pojam informacijskog sistema, razvoj informacijskih sistema u informacijskim ustanovama.
4. 22.3.	Oblikovanje informacijskih sistema, životni ciklus sistema.
5. 29.3.	Vrste i dijelovi informacijskih sistema.
6. 5.4.	Bibliotečko-informacijski sistemi (I dio).
7. 12.4.	Bibliotečko-informacijski sistemi (II dio).
8. 19.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 26.4.	Upotrebljivost i pristupačnost informacijskih sistema.
10. 3.5.	Osnovni mrežni servisi i njihovo korištenje u informacijskim ustanovama.
11. 10.5.	Mogućnosti i ograničenja mašina za pretragu, direktorija i metapretraživača.
12. 17.5.	Primjena Web 2.0 tehnologija u informacijskim ustanovama (I dio).
13. 24.5.	Primjena Web 2.0 tehnologija u informacijskim ustanovama (II dio).
14. 31.5.	Digitalne biblioteke.
15. 7.6.	Zaključna razmatranja i priprema za predstojeći završni semestralni ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta: VJEŽBE	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.2.	Planiranje i izgradnja informacijskih sistema. Primjeri informacijskih sistema u raznim oblastima
2. 7.3.	Dizajniranje informacionog sistema: Izrada dijagrama toka informacijskih sistema. (Data Flow Diagram).
3. 14.3.	Primjeri iz prakse u baštinskim institucijama: OAIS referentni model, sistem za upravljanje zapisima.
4. 21.3.	Bibliotečko-informacijski sistemi: primjeri iz prakse (I dio).
5. 28.3.	Informacijski sistemi u drugim baštinskim institucijama: primjeri iz prakse (II dio).
6. 4.4.	Kriteriji za evaluaciju informacijskih sistema.
7. 11.4.	Priprema za predstojeći polusemestralni ispit.
8. 18.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.4.	Tehnologija za informacijske sisteme: Hardware i software.
10. 2.5.	Tehnologija za informacijske sisteme: Baze podataka. Osnovne karakteristike SQL (Strukturirani jezik za upite). Upoznavanje s multimedijskim alatima i jezicima za označavanje dokumenta: HTML i XML.
11. 9.5.	Tehnologija za informacijske sisteme: Telekomunikacije, Internet, Intranet, Extranet.
12. 16.5.	Web 2.0 (I dio).
13. 23.5.	Web 2.0 (II dio).
14. 30.5.	Mogućnosti i ograničenja mrežnih servisa. Budućnost informacijskih sistema. Sigurnost i pristupačnost informacijskih sistema.

15. 6.6.	Priprema za predstojeći završni semestralni ispit.
16. 13.6.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **28. 6. 2022.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18. **12. 7. 2022.**	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, vježbe, diskusija, studije slučaja. Predavanja i vježbe će se izvoditi usmeno uz korištenje multimedijalnih sredstava.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Uredno pohađanje nastave i aktivnost na nastavi	20	Max 20%
2.	Polusemestralni test	30	Max 30%
3.	Završni semestralni ispit	50	Max 50%
4.			
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Studenti/ice su dužni uredno pohađati predavanja i vježbe, aktivnost na nastavi podrazumijeva pripremu i učešće u nastavnim aktivnostima (min: 11, max: 20 bodova)
- Polusemestralni test se realizira u formi pismenog ispita i obuhvata gradivo pređeno u prvom dijelu semestra (min:16, max: 30 bodova)
- Završni semestralni ispit se realizira u formi pismenog ispita (min: 26, max: 50 bodova)

Minimum - 55 bodova, maximum - 100 bodova

Napomena: Za vanredne studente bodovat će se prisustvo konsultacijama / radnim subotama. Termini susreta sa vanrednim studentima planirat će se prema rasporedu radnih subota.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

	a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Borgman, Christine L. Od Gutenberga do globalnog informacijskog povezivajna. Lokve; Zadar: Naklada Benja, 2002. Borgman, Christine L. "From Acting Locally to Thinking Globally: A Brief History of Library Automation." The Library Quarterly: Information, Community, Policy, vol. 67, no. 3, 1997, pp. 215–249. Kochtanek, Thomas R. Matthews, Joseph R. Library Information Systems: From Library Automation to Distributed Information Access Solutions. Libraries Unlimited, 2002. Lesk, Michael. Understanding digital libraries. Amsterdam: Elsevier, 2005. Maness, J. Library 2.0 Theory: Web 2.0 and Its Implications for Libraries. Webology. 3, 2 (2006). Dostupno na: http://www.webology.org/2006/v3n2/a25.html (11.1.2021.) Šimović, Vladimir. Uvod u informacijske sustave. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga, 2010.
	Dodatna Lauc, Tomislava. Pretraživanje obavijesti: pristupi automatskom indeksiranju dokumenata / Modeli znanja i obrada prirodnog jezika. Zagreb: Zavod za informacijske studije, 2003. Managing Technologies and Automated Library Systems in Developing Countries: Open Source vs. Commercial Options. Proceedings of the IFLA Meeting at Dakar, Senegal, August 15-16, 2007. Dostupno na: https://www.ifla.org/publications/ifla-publications-series-132?og=62 Townley, Charles T. Knowledge Management and Academic Libraries. College and Research Libraries, January 2001, pp. 45-47. Dostupno na: http://crl.acrl.org/content/62/1/44.full.pdf
Napomene	Uz obaveznu i dodatnu literaturu pojedine teme zahtijevat će uvođenje dodatne literature.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET
Broj: 02-02/123-1
Datum: 15. 2 20 22 god.

Vijeće Fakulteta
15.2.2022

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Fonetika i fonologija** Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	**Tvorba vokala i konsonanata**
3.	**Morfologija** Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	**Imenice** Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	**Pridjevi** Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	**Glagoli** Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	**Glagoli** Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Nepromjenjive vrste riječi**

10.	**Sintaksa** Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	**Sintaksa** Sintagma (podjele).
12.	**Sintaksa** Nezavisnosložene rečenice
13.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	**Analiza pređenog gradiva**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Završni ispit	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

	Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta. Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Napomena: /
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Barić, E., Lončarić, M. i dr. *Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 1979. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: *Gramatika bosanskoga jezika.* Dom štampe: Zenica. 2000. Silić, J., Pranjković, I. *Gramatika hrvatskoga jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 2005.

Napomene	/

ELMA DURMIŠEVIĆ

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Fonetika i fonologija** Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	**Tvorba vokala i konsonanata**
3.	**Morfologija** Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	**Imenice** Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	**Pridjevi** Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	**Glagoli** Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	**Glagoli** Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Nepromjenjive vrste riječi**

10.	**Sintaksa** Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	**Sintaksa** Sintagma (podjele).
12.	**Sintaksa** Nezavisnosložene rečenice
13.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	**Analiza pređenog gradiva**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Završni ispit	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

	Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta. Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Napomena: /
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Barić, E., Lončarić, M. i dr. *Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 1979. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: *Gramatika bosanskoga jezika.* Dom štampe: Zenica. 2000. Silić, J., Pranjković, I. *Gramatika hrvatskoga jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 2005.

Napomene	/

ELMA DURMIŠEVIĆ

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	**Fonetika i fonologija** Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	**Tvorba vokala i konsonanata**
3.	**Morfologija** Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	**Imenice** Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	**Pridjevi** Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	**Glagoli** Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	**Glagoli** Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	**Nepromjenjive vrste riječi**

10.	**Sintaksa** Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	**Sintaksa** Sintagma (podjele).
12.	**Sintaksa** Nezavisnosložene rečenice
13.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	**Sintaksa** Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	**Analiza pređenog gradiva**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. **18.**	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Polusemestralni ispit	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Završni ispit	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: 100 bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

	Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta. Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja. Napomena: /
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Barić, E., Lončarić, M. i dr. *Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 1979. Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: *Gramatika bosanskoga jezika.* Dom štampe: Zenica. 2000. Silić, J., Pranjković, I. *Gramatika hrvatskoga jezika.* Zagreb: Školska knjiga. 2005.

Napomene	/

ELMA DURMIŠEVIĆ

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	**Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II** (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Srijeda 11–13	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181 E-mejl: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te upoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Raslojavanje jezika
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat
6.	Izrada bibliografije
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica
11.	Sastav proste rečenice
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice
13.	Zavisnosložene rečenice
14.	Vezani tekst
15.	Red riječi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Aktivnosti na nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita
• Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi
• Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita

Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.

Napomene
Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova;
b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda;
c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda;
d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda;
e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda;
f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Milorad Radovanović, Sociolingvistika, Novi Sad, 1986.
2. Marina Katnić-Bakaršić, Stilistika, Sarajevo 2001.
3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, Gramatika bosanskoga jezika, Zenica, 2000. ili
4. Josip Silić, Ivo Pranjković, Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta, Zagreb, 2005. ili</td></tr>
</table>

	5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, ***Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole***, Beograd, 2004.
	Dodatna 1. Umberto Eko, ***Kako se piše diplomski rad***, Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

M. Kaldaš

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 1; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija upoznati studenta s gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika kako bi se postigla viša pismenost.				
Ishodi učenja	**Znanje**: Studenti poznaju temeljne odlike gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. **Vještine**: Studenti su sposobni detektirati greške na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize. **Kompetencije**: Studenti su ovladali teorijskim i praktičnim znanjem gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Fonetika i fonologija. Razgraničenje ovih disciplina. Njihove osnovne jedinice.

	Morfonologija. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija. Morfem. Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi. Gramatičke kategorije vrsta riječi.
3.	Imenice. A-vrsta imenica. E-vrsta imenica. I-vrsta imenica.
4.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice.
6.	Brojevi. Osnovne odlike brojeva.
7.	Glagoli. Leksičko-semantičke odlike glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi. Uzvici. Veznici. Riječce. Prijedlozi.
10.	Odnos morfologije i sintakse. Sintaksema. Sintagma.
11.	Predikat. Subjekt. Objekt.
12.	Atribut. Apozicija. Adverbijal.
13.	Nezavisnosložene rečenice.
14.	Zavisnosložene rečenice.
15.	Vezani tekst. Odlike vezanog teksta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	– usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima

<table>
<tr><td></td><td>– kviz</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prvi parcijalni test</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Drugi parcijalni test</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Aktivnost</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• aktivnost na predavanjima
• aktivnost na vježbama
• kvizovi

Napomena
Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom. Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponentama parcijalnih ispita, koje također imaju prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 22, odnosno 27,5 bodova.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna

Jahić, Dž., Senahid Halilović, Ismail Palić (2000), Gramatika bosanskoga jezika, Dom štampe, Zenica.
Klajn, Ivan (2005), Gramatika srpskog jezika, Nastavna sredstva, Beograd.
Silić, J., Ivo Pranjković (2005), Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta, Školska knjiga, Zagreb.</td></tr>
<tr><td></td><td>Dodatna</td></tr>
<tr><td>Napomene</td><td></td></tr>
</table>

Azra Hadžić-Čurčić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	**Anglistika**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Engleski jezik 2 – opći predmet**				
Šifra/kod	FIL ANG 106	Status obavezni	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/ 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Engleski jezik 1, FIL ANG 105				
Jezik izvođenja nastave	engleski; bosanski/crnogorski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Selma Đuliman			
	Kontakt podaci	Kabinet: 247 E-mail: selma.djuliman@ff.unsa.ba Telefon: 253 – 111	Termin konsultacija	ponedjeljkom od 14 do 16 utorkom od 10 do 12 četvrtkom od 10 do 11 radnim subotama od 10 do 12 *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM.	
Saradnik	Ime i prezime	Alma Žero, MA, v. ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: alma.zero@ff.unsa.ba Telefon: 253 – 129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati. *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM/BBB.	
Saradnik	Ime i prezime	Dajana Zečić-Durmišević, MA, ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 email:dajana.zecic.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 253-129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati putem e-maila ili aplikacija Skype i BBB, uz prethodni dogovor.	

Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar_____; vježbe: 1
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline i indiualnih prezentacija: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Osnovni cilj je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke. Individualne prezentacije služe studentima za vježbanje govornih vještina, rad na interpersonalnim vještinama, kao i prilika da predstave kritički osvrt na jednu od tema iz njihove uže oblasti studija.
Ishodi učenja	- upoznati studente sa osnovnom strukturom engleskog jezika - poticati studente da se izražavaju na engleskom jeziku, u osnovnim okvirima na nivou prezentacijske i bazične interpersonalne dimenzije - upoznati studente sa osnovnim stavkama refleksije na pročitani sadržaj - poticati studente da čitaju tekstove tematski bliske studiju kojeg su odabrali. -

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28. 2 – 4. 3. 2022.	P Present simple. V: Text comprehension: grammar and vocabulary
2. 7 – 11. 3. 2022.	P Present continuous. V: Text comprehension: grammar and vocabulary
3. 14 – 18. 3. 2022.	P Present simple or continuous? V: Text comprehension: grammar and vocabulary
4. 21 – 25. 3. 2022.	P Past simple. V: Text comprehension: grammar and vocabulary
5. 28. 3 – 1. 4. 2022.	P Past continuous. V: Text comprehension: grammar and vocabulary
6. 4 – 8. 4. 2022.	P Past simple or continuous? V: Text comprehension: grammar and vocabulary

7. 11 – 15. 4. 2022.	P *used to* and *would* V: Revision
8. 18 – 22. 4. 2022.	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25 – 29. 4. 2022.	P Present perfect for past experiences and present results V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
10. 2 - 6. 5. 2022.	P Present perfect for situations up to the present V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
11. 9 – 13. 5. 2022.	P Present perfect or past simple? V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
12. 16 – 20. 5. 2022.	P Past perfect simple V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
13. 23 – 27. 5. 2022.	P *going to*, present continuous and *will* V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
14. 30. 5–3. 6. 2022.	P Future continuous V: Revision
15. 6 – 10. 6. 2022.	P Future perfect V: Continuous assessment test 2
16. 13 – 17. 6. 2022.	**Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)**
17. **TBA**	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Vježbe
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10
2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40
3.	Završni ispit	50	50
	Ukupno: 100 bodova		100%

	Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: - predavanjima i vježbama su obavezni prisustvovati redovni studenti (do 10% ocjene će se dodijeliti na osnovu prisustva i aktivnosti); - individualni zadatak (izlaganja)/vokabularni testovi obaveza su za sve redovne i vanredne studente i realizovat će se na časovima vježbi - završni ispit se sastoji iz teorije i zadataka koji će se obraditi na časovima predavanja uz popratne materijale. Napomena: Nastavni proces i provjere znanja će se odvijati u skladu sa epidemiološkim preporukama usljed pandemije uzrokovane koronavirusom COVID-19.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* - Foley, M. & Hall, D. (2012). *My Grammar Lab (Intermediate, B1/B2)*. Harlow: Pearson Education Limited. Dodatni materijali po preporuci prdmetne nastavnice ili saradnica.
Napomene	U slučaju da se datum nekog vjerskog praznika podudari sa danom kada se iz ovog predmeta inače održava nastava, predmetna nastavnica će držati samo sate konsultacija. Novo se gradivo neće obrađivati.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	**Odsjek za psihologiju**				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Engleski jezik 2**				
Šifra/kod	**ANG 106**	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejla Kalajdžisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Nermina Čordalija, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 209 Email:nermina.cordalija@ff.unsa.ba; Telefon: 253140	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___1___; seminar_____; vježbe___1____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da: 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.2.-4.3.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- American Psychological Association (APA) style guidelines, exercise
2. 7.3.-11.3.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- *Emotion Regulation Strategies in Daily Life,* reading comprehension, vocabulary exercises
3. 14.3.-18.3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- *The Stages of Cognitive Development*, reading comprehension, vocabulary exercises
4. 21.3.-25.3.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- *Children and Parents*, The concept of *Punishment*, reading comprehension, vocabulary exercises
5. 28.3.-1.4.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V – *Language Acquisition*, reading comprehension, vocabulary exercises
6. 4.4.-8.4.	P- Passive voice (Introduction) V- *Logopedics as a Science,* reading comprehension, vocabulary exercises
7. 11.4.-15.4.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Provjera znanja vokabulara 1
8. 18.4.-22.4.	Polusemestralna provjera znanja
9. 25.4.-29.4.	P- If sentences V- *Intelligence: What is it? Intelligence Scales,* reading comprehension, vocabulary exercises
10. 2.5.-6.5.	P- If sentences (revision in context) V- *Working Memory*, reading comprehension, vocabulary exercises

11. 9.5-13.5.	P- Reported speech (introduction) V – *Personality Theories,* reading comprehension, vocabulary exercises
12. 16.5.-21.5.	P- Word order and joining sentences V- *Diagnostic Classification Systems for Mental Disorders*, reading comprehension, vocabulary exercises
13. 23.5.-27.5.	P- Relative clauses (revision in context) V- *Action and Object Naming in Schizophrenia*, reading comprehension, vocabulary exercises
14. 30.5.-3.6.	P-Reported speech (revision in context) V- Ponavljanje, priprema za drugu provjeru znanja vokabulara
15. 6.6.-10.6.	P- Mock exam V- Provjera znanja vokabulara 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
17.	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, test provjere znanja vokabulara 1 i 2) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50%
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: _100_____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prva provjera znanja (*Grammar*) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja.
- Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u konteksu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u

	posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2. Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (*Language in Use*). Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) -izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Raymond, M. (2004) *English Grammar in Use,* 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja) Jones, L.(1990) *Progress to First Certificate*. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja) Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova)*
	Dodatna Smalley, R. L. (2001) *Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar*. Boston: Heinle&Heinle (odlomci).
Napomene	(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejla Kalajdžisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	Matea Tolić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 237 Email:matea.tolic@ff.unsa.ba; Telefon:+ 387 33 253 245	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___1___; seminar_____; vježbe___1____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da: 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke u govoru i pismu, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.2.-4.3.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- Discussion: Introduction
2. 7.3.-11.3.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- Discussion: Education, vocabulary exercises
3. 14.3.-18.3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- Discussion: Learning through video games, vocabulary exercises
4. 21.3.-25.3.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- *Language*, reading comprehension, vocabulary exercises
5. 28.3.-1.4.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V- *Children and Parents*, reading comprehension, vocabulary exercises
6. 4.4.-8.4.	P- Passive voice (Introduction) V- Discussion: Preschool education; Writing: e-mail
7. 11.4.-15.4.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Vocabulary test 1
8. 18.4.-22.4.	Polusemestralna provjera znanja
9. 25.4.-29.4.	P- If sentences V- Discussion: Topics in sociology, vocabulary exercises
10. 2.5.-6.5.	P- If sentences (revision in context) V- *Punishment*, reading comprehension, vocabulary exercises
11.	P- Reported speech (introduction)

9.5-13.5.	V- *Fear*, reading comprehension, vocabulary exercises
12. 16.5.-21.5.	P- Word order and joining sentences V- *The influence of schools as institutions*, reading comprehension, vocabulary exercises
13. 23.5.-27.5.	P- Relative clauses (revision in context) V- Discussion: Society - The value of arts and culture, vocabulary exercises
14. 30.5.-3.6.	P-Reported speech (revision in context) V- Revision
15. 6.6.-10.6.	P- Mock exam V- Vocabulary test 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, test provjere znanja vokabulara 1 i 2) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50%
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50
4.			
5.			
	Ukupno: _100_____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prva provjera znanja (Grammar) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja.
- Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u konteksu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji

	se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2. Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (Language in Use). • Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) -izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* Raymond, M. (2004) *English Grammar in Use,* 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja), Jones, L.(1990) *Progress to First Certificate.* Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja) Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova).*
	Dodatna Smalley, R. L. (2001) *Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar.* Boston: Heinle&Heinle (odlomci),
Napomene	(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo, Odsjek za filozofiju, Odsjek za historiju: Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ruski jezik 2 (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL SLA 104	Status (obavezni ili izborni)	opći	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Odslušan predmet: Ruski jezik 1				
Jezik izvođenja nastave	ruski, bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina			
	Kontakt podaci	Kabinet: 161 E-mail: amela.ljevo-ovcina@ff.unsa.ba Telefon: 253- 46	Termin konsultacija	ponedjeljak 17-19 petak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Dženana Hajdarpašić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 157 E-mail: dzenana.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon: 253-168	Termin konsultacija	ponedjeljak 10–12 četvrtak 9–12	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku. Koriste se savremeni udžbenici komunikativnog tipa i drugi didaktički materijali prilagođeni studentima na elementarnom nivou učenja ruskog jezika. Studenti u okviru ovog predmeta usvajaju osnovne gramatičke i leksičke karakteristike tog jezika. Leksički fond studenata obogaćuje se, pored ostalog, sastavljanjem vlastitih rječnika novih riječi na osnovu obrađenih nastavnih sadržaja. Podrazumijeva se i samostalan rad studenata (izrada različitih tipova zadataka, pisanje domaćih zadaća, prepričavanje tekstova i slično). Vježbe uključuju čitanje, prevođenje i jezičku analizu tekstova dijaloškog i monološkog tipa. Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prošlo vrijeme – ponavljanje. Tekstovi za vježbe. Konverzacija.
2.	Prosto buduće vrijeme. Vježbe čitanja i prevođenja.
3.	Brojevi i njihovo slaganje sa imenicama. Vježbanje pravilne upotrebe brojeva.
4.	Vid glagola. Rad na tekstu *Klaus dočekuje brata.*
5.	Glagoli *вставать, ложиться, начинаться, кончаться.* Izražavanje vremena na satu. Konverzacija.
6.	Ponavljanje dativa. Izražavanje godina. Rad na tekstu *Sretan rođendan, Huseine!*
7.	Ponavljanje i priprema za pismenu provjeru znanja.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Godišnja doba. Konstrukcije sa *нужно, надо, нравиться.* Konverzacija.
10.	Ponavljanje lokativa imenica. Lokativ zamjenica. Gledanje kraćeg filma.
11.	Glagoli kretanja *идти* i *ходить.* Tekst *Jutro u gradu.*
12.	Glagoli kretanja *ехать* i *ездить.* Ruska romansa.
13.	Glagoli kretanja sa prefiksima (*пойти, поехать*). Rad na tekstu *Putovanje u Krim.*
14.	Glagoli kretanja sa prefiksima (*прийти, уйти, приехать, уехать*). Poslovice, konverzacija.
15.	Ponavljanje i priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Frontalna metoda, predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>25</td><td>25</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Završni ispit pismeni</td><td>25</td><td>25</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit usmeni</td><td>25</td><td>25</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Redovni dolasci</td><td>8</td><td>8</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td><td>17</td><td>17</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja.
Pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor o zadatoj temi (5 bodova), rječnik i prepričavanje teksta (10 bodova), (maksimalno 25 bodova).
Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova student dobija ako nema izostanaka.
Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7).
Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena.
</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. L. V. Miller, L. V. Politova, I. Ja. Rybakova (2003) Žili-byli... 28 urokov russkogo jazyka dlja načinajuščih, učebnik, Zlatoust, Sankt-Peterburg. 2. R. F. Poljanec (1973) Očerk grammatiki russkogo jazyka (Pregled gramatike ruskoga jezika), Školska knjiga, Zagreb.
	Dodatna 1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanie], 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva. 2. B. Tošović (1990) Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom. Sarajevo. 3. Vera Hruš. (1997) Sputnik – udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike. Zagreb. 4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) Russkaja grammatika. Tom I. Nauka, Moskva. 5. Rječnici dostupni na: http://gramota.ru/slovari/
Napomene	

Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Njemački jezik II				
Šifra/kod	FIL GER 104	Status (obavezni ili izborni)	općí obavezni	ECTS	
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	njemački				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Dario Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 246 E-mail: dario.maric@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-276	Termin konsultacija	od ponedjeljka u 08.00 do petka u 16.00	
Saradnik	Ime i prezime	Nedim Livnjak, MA, lektor			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: nedim.livnjak@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___1___; seminar_____; vježbe___1____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studentima će na svakom satu biti predstavljen tekst u kojem je jezik naknadno svjesno pojednostavljen. Rad na tekstu podrazumijeva naglasak na određenoj jezičnoj konstrukciji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da studenti usvoje najučestalije jezične konstrukcije u njemačkom jeziku.				
Ishodi učenja	Studenti će usvojiti nove jezične konstrukcije te će podići vlastitu razinu razumijevanja govora i tekstova na njemačkom jeziku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica / Datum	Nastavna jedinica
1.	Nominativ-Akkusativ-Konstruktionen

2.	Nominativ-Dativ-Konstruktionen
3.	Nominativ-Dativ-Akkusativ-Konstruktionen
4.	Lokal- und Direktivkonstruktionen
5.	Präpositionalobjektkonstruktionen
6.	Prädikativkonstruktionen
7.	Modifikatorkonstruktion
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Substantivkonstruktionen
10.	Passivkonstruktionen
11.	Medialkonstruktionen
12.	Nominalisierung
13.	Infinitivkonstruktionen I
14.	Infinitivkonstruktionen II
15.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Videozapis predavanja nastavnik će u toku sedmice učiniti dostupnim preko Google diska (Google Drive). Vježbe će se izvoditi online putem videopoziva.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	polusemestralni online test	0-100	50%
2.	završni online ispit	0-100	50%
3.			
4.			
5.			
	Ukupno: _200____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- obaveznim izlaskom na semestralni online test u osmoj sedmici
- izlaskom na završni online ispit

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 91-100 bodova;
b) 9 - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 82-90 boda;
c) 8 - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 73-81 boda;
d) 7 - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 64-72 boda;
e) 6 - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-63 boda;
f) 5 - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha. (2000) Leitfaden der deutschen Grammatik. Langenscheidt
	Dodatna 2. Welke, Klaus (2019) Konstruktionsgrammatik des Deutschen. De Gruyter
Napomene	Konsultacije mogu biti realizirane i preko Google Meet-a.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Francuski jezik II (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL ROM 103	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduslov za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	francuski i bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Lejla Osmanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 220 Email: lejlao_smanovic@yahoo.fr Telefon: 253-198	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnici	Ime i prezime	viši as. Emir Šišić, MA			
	Kontakt podaci	Kabineti: 213 E-mail: emir.sisic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-114	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnici profesije, (ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, stilovi odijevanja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da: 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima, 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi, 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama, 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. Očekivani nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.				

Osmanović

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Demander et indiquer l'heure (lexique : les chiffres, les expressions du temps)
2.	Parler de ses habitudes (les verbes pronominaux)
3.	Proposer une sortie
4.	Raconter des événements passés
5.	Les Français et les fêtes
6.	Faire le tour du monde (donner des conseils)
7.	Révision des cours avant le partiel (exercices écrits et oraux)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Voyages, voyages (climat, saisons)
10.	Faire des achats de consommation courante, caractériser des produits
11.	Proposer une sortie au restaurant, comprendre une présentation de restaurant
12.	Décrire une tenue vestimentaire, faire une appréciation positive et négative
13.	Situer un événement dans le temps (le passé récent) (1)
14.	Situer un événement dans le temps (le futur proche) (2)
15.	Situer un événement dans le temps (le présent progressif) (3)
16.	Révision des cours avant l'examen (exercices écrits et oraux)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Osmanović

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Test A1.2. (prvi dio)</td><td></td><td>30%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Test A1.2. (drugi dio)</td><td></td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Usmeni ispit</td><td></td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Prisustvo na nastavi</td><td></td><td>10%</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru
• aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavačâ i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra
• parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1)
• završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2)
• nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Literatura</td><td>Obavezna

Udžbenik Alter Ego A1+ (grupa autora).</td></tr>
<tr><td>Dodatna

Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.</td></tr>
</table>

A. Savanović

Napomene	Nastava na ovom predmetu izvodi se kombinovano: na francuskom i na bosanskom jeziku.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	*Osnove psihologije*				
Šifra/kod	FIL PSI 409	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Jelena Brkić Šmigoc			
	Kontakt podaci	E-mail: jelena.brkic.smigoc@gmail.com	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	Seminar: 0	Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija znati osnovne informacije o najznačajnijim područjima psihologije te će ih moći primijeniti u svom svakodnevnom životu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje i predstavljanje plana i programa nastave
2.	Šta je psihologija? Definicija i problemi psihologije
3.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom: Koja su psihološka znanja potrebna nastavniku?
4.	Razvojna psihologija
5.	Neurorazvojni poremećaji: Intelektualna onesposobljenost, komunikacijski poremećaji, poremećaj iz spektra autizma, ADHD, neurorazvojni motorički poremećaji, specifični poremećaji učenja
6.	PREZENTACIJE: Intervju sa učenikom/studentom: izazovi s učenjem i pamćenjem, kako psihološke teorije i spoznaje mogu biti od koristi?
7.	Emocionalna i socijalna inteligencija. Svjesnost kao najvažnija vrsta inteligencije.
8.	**Prvi parcijalni ispit**
9.	Motivacija i emocije
10.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Motivacijski izazovi
11.	Ličnost: glavne teorije ličnosti
12.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Emocionalna stanja
13.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenikom: Poželjne osobine ličnosti ***predaja portfolija***
14.	Zatvaranje semestra i evaluacija nastavnog programa
15.	**Drugi parcijalni ispit**
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad;
Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, demonstrativno-ilustrativna metoda.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Izrada portfolija (individualni zadatak)</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100</td></tr>
</table>
Napomena:
Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja.
Položen prvi parcijalni ispit nije preduslov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti.
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Opis</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Seminarski rad (prezentacija)</td><td>Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Izrada portfolija</td><td>Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prvi parcijalni ispit</td><td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Drugi parcijalni ispit</td><td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</td></tr>
</table>

	b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	***Obavezna*** Rathus, S. A. (2001). *Temelji psihologije*. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1, 9, 10, i 12. Američka psihijatrijska udruga (2014). *Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)*. Jastrebarsko: Naklada Slap, *poglavlje Neurorazvojni poremećaji* *Za prvi parcijalni ispit*: Rathus, poglavlja 1 i 9 + DSM 5, Neurorazvojni poremećaji *Za drugi parcijalni ispit*: Rathus, poglavlja 10 i 12
	Dodatna Bajraktarević, J. (2013). *Opća psihologija*. Sarajevo: Avery. Petz, B. (2003). *Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe*. Jastrebarsko: Naklada Slap. Rot, N. (2000). *Opšta psihologija*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Stojaković, P. (2012). *Psihologija za nastavnike*. Banja Luka: Prelom.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, sociologiju, historiju, romanistiku, slavenske jezike i književnost i Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Komunikacija u nastavi**				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi/Četvrti	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	**Temeljna nastavnih umijeća**				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail:snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: Povezati zakonitosti socijalne percepcije • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije • Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu				

	• Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije • Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine • Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije • Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan Datum	Nastavna jedinica
1. 28.02. do 4.03.'22	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
2. 07. do 11.03. '22	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
3. 14. do 18.03. '22	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija
4. 21. do 25.03. '22	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
5. 28.03. do 01.04. '22	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
6. 04. do 04.04. '22	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
7. 11. do 15.04. '22	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
8. 18. do 22.04. '22	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25. do 29.04. '22	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
10. 02. do 06.05. '22	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
11. 09. do 13.05. '22	Suradničko učenje u nastavi
12. 16. do 20.05. '22	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
13. 23. do 27.05. '22	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
14. 30. do 03.06. '22	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
15. 06. do 10.06. '22	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
16.	**Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)**
17.	**Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu**
18.	

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td><td>10+10</td><td>10%+10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
• Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova.
• U okviru kolegija za sve studente (redovne i izvanredne) je predviđena aktivnost prezentacije i pisanog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja. Prezentacija i pisani rad nose 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad).

Napomena:
Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata
<table>
<tr><th>Red. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Radni zadatak</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td><td>30</td><td>30%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td><td>10+10</td><td>10%+10%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno bodova</td><td>100</td><td>100%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Bratanić, M.(1993). *Mikropedagogija*. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75 do153. 2. Gossen, C.D. (1994). *Restitucija-Preobrazba školske discipline*. Zagreb: Alinea *Dodatna* 1. Boal, A. (2009) *Igre za glumce i ne-glumce*. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 2. Bjelan-Guska, S., (2016) *Izazovi andragoške komunikacije u procesu pedagoškog obrazovanja nastavnika*. U: Zbornik radova sa znanstveno-stručne međunarodne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju". Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 332-341 http://www.ff-izdavastvo.ba/serijskepublikacijePedagogija.aspx 3. Brajša, P. (1993). *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine 4. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016) *Pedagogija za učitelje i nastavnike*. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 5. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, *Suvremena pitanja* br.11-12. 6. Šušnjara, S. (2007) Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. *Suvremena pitanja*. 7. Šušnjara, S. (2017) *Pedagoške mrvice*. Sarajevo: Svjetlo riječi. Poglavlje Društvo, 137-168. 8. Glasser, W. (1993). *Kvalitetna škola*. Zagreb: Educa 9. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Pedagogija 2**				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni zajednički	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Prof.dr. Lejla Osmić**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 033 253 151	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	**v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet:101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1 seminar 0 vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći: • Definirati osnovne pedagoške pojmove. • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije. • Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu. • Razvijati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada. • Razumjeti koncept inkluzivnog obrazovanja – kvalitetnog obrazovanja za sve				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.02.-04.03.2022.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
2. 07.03.-11.03.2022.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
3. 14.03.-18.03. 2022.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
4. 21.03.-25.03. 2022.	Interakcija i komunikacija u odgoju
5. 28.03.-01.04. 2022.	Aktivno slušanje i nenasilna komunkacija
6. 04.04.-08.04. 2022.	Empatija u odgojnom djelovanju
7. 11.04.-15.04. 2022.	Život s različitima
8. 18.04.-22.04. 2022.	**Polusemetralna provjera znanja**
9. 25.04.-29.04. 2022.	Inkluzivni odgoj i obrazovanje
10. 02.05.-06.05. 2022.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke; Vlastito sjećanje na socio-emocionalnu klimu
11. 09.05.-13.05. 2022.	Razvijanje pozitivne discipline kod djece
12. 16.05.-20.05. 2022.	Sedam navika uspješne obitelji
13. 23.05.-27.05. 2022.	Prezentacija teme
14. 30.05.-03.06. 2022.	Prezentacija teme
15. 06.06.-10.06. 2022.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
16. 13.06.-17.06. 2022.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 20.06.-01.07. 2022. **18.** 04.07.-15.07. 2022.	**Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu**

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.
Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R.br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>5</td><td>5%</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Prezentacija</td><td>10</td><td>10%</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Parcijalni ispit</td><td>40</td><td>40%</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>45</td><td>45%</td></tr>
<tr><td></td><td>Ukupno bodova</td><td>100</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova.
• Polusmestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa)
• Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa)
• Prezentacija: Studenti u paru ili u grupi biraju prezentaciju tema koje će biti dodijeljene na početku semestra. Ova aktivnost je obavezna, nosi 10 bodova.
Napomena:
Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna literatura (određena poglavlja):

1. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga;
2. Covey, S. R. (2006), Sedam navika uspješne obitelji, Zagreb: Mozaik knjiga
3. Durrant J. (2007), Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; online izdanje knjige dostupno na: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf
4. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil</td></tr>
</table>

	5. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 6. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 7. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. *Suvremena pitanja* br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275923 8. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje.
	Dodatna literatura: 1. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 2. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 3. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj
Napomene	Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponasanju. Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuce, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim apsektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije. Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije. Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	*Prva provjera znanja studenata*
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	*Druga provjera znanja studenata*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Samostalni praktični zadatak 1</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalni praktični zadatak 2</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit*</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>7.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.

Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	Dodatna 1. Berk, L.E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). *Osnove opće i razvojne psihologije*. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). *Razvojna psihologija*. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). *Human development*. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). *Rano iskustvo*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrener J. (1988). *Ekologija ljudskog razvoja*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). *Child development.* New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). *Concepts and theories of human development*. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). *Theories of development: Concepts and applications*. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuce, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim apsektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije. Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije. Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	*Prva provjera znanja studenata*
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	*Druga provjera znanja studenata*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Samostalni praktični zadatak 1</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalni praktični zadatak 2</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit*</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>7.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.

Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	Dodatna 1. Berk, L.E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). *Osnove opće i razvojne psihologije*. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). *Razvojna psihologija*. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). *Human development*. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). *Rano iskustvo*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrener J. (1988). *Ekologija ljudskog razvoja*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). *Child development.* New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). *Concepts and theories of human development*. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). *Theories of development: Concepts and applications*. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja 2 (za nastavničke smjerove)				
Šifra/kod	FIL PSI 302	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 ; seminar /; vježbe /;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija će biti realizirane teme koje se odnose na praćenje i unapređenje kvalitete akademskog, socijalnog i osobno-emocionalnog aspekta funkcioniranja djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu, uzimajući u obzir i različite faktore koji imaju značajnu ulogu u tom procesu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente nastavničkih smjerova sa pokazateljima školske/akademske, osobno-emocionalne i socijalne prilagodbe djece i adolescenata. Uputiti ih u osnovne metode i pristupe u poučavanju djece i adolescenata. Upoznati ih s različitim strategijama i navikama učenja te sa načinima praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Poučiti ih o značaju samovrednovanja nastavnog procesa.				
Ishodi učenja	*Znanje: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će* znati operacionalizirati različite aspekte prilagodbe djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. Poznavat će različite metode i pristupe u poučavanju te važne elemente u procesu vrednovanja i praćenja učeničkog napretka. Usvojit će znanje i o ulozi i značaju različitih psihosocijalnih faktora u procesu prilagodbe u školskom kontekstu. Saznat će na koji način poticati razvoj samopoštovanja i samoefikasti kod učenika te kakva je uloga i uticaj vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Usvojit će osnovne smjernice za prepoznavanje i adekvatno reagiranje kod pojave vršnjačkog nasilja. Upoznat će se sa ulogom psihologa u školi i na koji način uspostaviti kvalitetnu saradnju sa roditeljima i stručnom službom škole. *Vještine: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita* studenti će moći prepoznati potrebe i poteškoće učenika kada su u pitanju akademski/školski, osobno-emocionalni i socijalni aspekt funkcioniranja u obrazovnom kontekstu. Moći će samostalno napraviti izbor adekvatnih metoda i strategija pri poučavanju učenika različitog uzrasta te iste adekvatno primjeniti u svom radu. Biće u mogućnosti prepoznati na koji način pojedini psihosocijalni faktori doprinose školskoj/akademskoj, osobno-				

	emocionalnoj i socijalnoj prilagodbi učenika te poduzeti određene korake s ciljem unapređenja kvalitete prilagodbe u školskom kontekstu. *Kompetencije: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će biti osposobljeni i senzibilizirani* da stečena znanja i vještine primjene u radu sa djecom i adolescentima na svim nivoima obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prilagodba učenika zahtjevima škole – školska/akademska prilagodba
2.	Metode i pristupi poučavanja
3.	Strategije i navike učenja (samoregulirano učenje)
4.	Psihološka perspektiva praćenja i vrednovanja učeničkog napretka
5.	Vrednovanje nastavnog procesa
6.	Osobno-emocionalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
7.	Samopoštovanje i samoefikasnost učenika
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Socijalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
10.	Obiteljski faktori i kvaliteta prilagodbe učenika
11.	Uloga vršnjaka u obrazovnom kontekstu i problem školskog nasilja
12.	Saradnja škole sa roditeljima i uloga psihologa u školi
13.	Prilagodba na studij
14.	Smjernice za unapređenje emocionalnih i socijalnih kompetencija učenika
15.	II polusemestralna provjera znanja studenata
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna nastava, rad u grupi, rad u paru, individualni rad.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20
2.	Prvi parcijalni ispit		40
3.	Drugi parcijalni ispit		40
5.	Završni ispit		0*
	Ukupno: _____bodova		100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Jedan izvještaj
- Dva parcijalna ispita
- Završni ispit kojem pristupaju studenti koji nisu završili obaveze s 15-om sedmicom.

*Napomena:
Provjera znanja studenata će biti organizirana kroz pismeno ispitivanje u 8. i 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici će studenti moći pristupiti prvom parcijalnom ispitu, a u petnaestoj sedmici drugom parcijalnom ispitu. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju prva parcijala (polusemestralna provjera znanja) obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom (druga polusemestralna provjera znanja) biti obuhvaćeno gradivo koje je obrađeno od devete sedmice do kraja semestra.
U skladu sa prijedlogom Odsjeka za psihologiju studentje obavezan na obje parcijale osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio test i imao mogućnost osvojiti procente određene silabusom. Student koji je zadovoljio navedeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti, tj. elemente praćenja (izvještaj) završio je svoje obaveze u okviru ovog nastavnog predmeta. Nastavnik formira konačnu ocjenu uzimajući u obzir sve elemente ocjenjivanja.

	Student koji nije zadovoljio kriterij od 55% na prvom parcijalnom ispitu ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ili popravnom ispitu student može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri formiranju konačne ocjene mu se uzimaju u obzir i bodovi koje je kroz ostale aktivnosti postigao tokom semestra.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	*Obavezna* 1. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.
	Dodatna 2. Dautbegović, A. (2020). Prilagodba djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. 1. izd. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu 3. Andrilović,V. I Čudina, M. (1985) Psihologija učenja i nastave. Školska knjiga Zagreb. 4. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 5. Dautbegović, A. (2010). Determinante prilagodbe mlađih adolescenata u školi. Neobjavljen magistarski rad, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.
Napomene	

A. Dautbegović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SLAVENSKI JEZICI I KNJIŽEVNOST				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuce, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim apsektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije. Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije. Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	*Prva provjera znanja studenata*
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	*Druga provjera znanja studenata*
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17. 18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave
(oblici i metode)</td><td>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Samostalni praktični zadatak 1</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalni praktični zadatak 2</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Prva provjera znanja</td><td>30</td><td>30</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Druga provjera znanja</td><td>50</td><td>50</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Završni ispit*</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>7.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.

Napomena:

Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja* (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	Dodatna 1. Berk, L.E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). *Osnove opće i razvojne psihologije*. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). *Razvojna psihologija*. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). *Human development*. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). *Rano iskustvo*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrener J. (1988). *Ekologija ljudskog razvoja*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). *Child development.* New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). *Concepts and theories of human development*. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). *Theories of development: Concepts and applications*. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**DIDAKTIKA**				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**Belma Alić Ramić, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija *Didaktika* studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju: 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstava i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.02.-04.03.2022.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
2. 07.03.-11.03.2022.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
3. 14.03.-18.03.2022.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
4. 21.03.-25.03.2022.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
5. 28.03.-01.04.2022.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
6. 04.04.-08.04.2022.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
7. 11.04.-15.04.2022.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
8. **18.04.-22.04.2022.**	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.04.-29.04.2022.	Oblici organizacije i realizacije nastave
10. 02.05.-06.05.2022.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
11. 09.05.-13.05.2022.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
12. 16.05.-20.05.2022.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
13. 23.05.-27.05.2022.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
14. 30.05.-03.06.2022.	Zakonitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

15. 06.06.-10.06.2022.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
16. 13.06.-17.06.2022.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN 20.06.-01.07.2022. **II TERMIN** 04.07.-15.07.2022.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%
2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%
3.	Završni ispit	50 bodova	50%
	Ukupno:	100 bodova	100%

Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- **Didaktički praktikum** je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova.
- **Polusemestralni ispit** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna.
- **Završni ispit** je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna literatura (odabrana poglavlja):* 1. Muminović, H. (2013). *Osnovi didaktike*. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). *Didaktika 1 2 3*. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). *Didaktika 1*. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). *Uvod u opću didaktiku*. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). *Rutinski planirati – učinkovito poučavati*. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). *Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi*. u Zbornik radova International conferenece EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation", Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	Dodatna literatura (odabrana poglavlja): 1. Matijević, M. (ur) (2017). *Nastava i škola za net-generacije*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). *Didaktika i kurikulum*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). *Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)*. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). *Ocjenjivanje u osnovnoj školi*. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). *Školska dokimologija*. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H . (2002). *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). *Kognitivni stil u didaktici*. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**DIDAKTIKA**				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	**Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	**Belma Alić Ramić, MA**			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija *Didaktika* studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju: 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstava i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 28.02.-04.03.2022.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
2. 07.03.-11.03.2022.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
3. 14.03.-18.03.2022.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
4. 21.03.-25.03.2022.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
5. 28.03.-01.04.2022.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
6. 04.04.-08.04.2022.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
7. 11.04.-15.04.2022.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
8. **18.04.-22.04.2022.**	**Polusemestralna provjera znanja studenata**
9. 25.04.-29.04.2022.	Oblici organizacije i realizacije nastave
10. 02.05.-06.05.2022.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
11. 09.05.-13.05.2022.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
12. 16.05.-20.05.2022.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
13. 23.05.-27.05.2022.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
14.	Zakonitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

30.05.-03.06.2022.	
15. 06.06.-10.06.2022.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
16. 13.06.-17.06.2022.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
I TERMIN 20.06.-01.07.2022. **II TERMIN** 04.07.-15.07.2022.	**Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu**

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%
2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%
3.	Završni ispit	50 bodova	50%
	Ukupno:	100 bodova	100%

Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- **Didaktički praktikum** je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova.
- **Polusemestralni ispit** je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u formi prezentacije u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. O temi prezentacije studenti će se blagovremeno dogovoriti s predmetnim nastavnikom. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova.

	Ova aktivnost nije eliminatorna. • **Završni ispit** je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna literatura (odabrana poglavlja):* 1. Muminović, H. (2013). *Osnovi didaktike*. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). *Didaktika 1 2 3*. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). *Didaktika 1*. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). *Uvod u opću didaktiku*. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). *Rutinski planirati – učinkovito poučavati*. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). *Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi*. u Zbornik radova International conferenece EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation", Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	Dodatna literatura (odabrana poglavlja): 1. Matijević, M. (ur) (2017). *Nastava i škola za net-generacije*. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). *Didaktika i kurikulum*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). *Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)*. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). *Ocjenjivanje u osnovnoj školi*. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). *Školska dokimologija*. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H . (2002). *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). *Kognitivni stil u didaktici*. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2;** seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	KuN je kolegij nemijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik.roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha", pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tiplogizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje disiplinaranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje posluha i dogovornosti).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.				
Ishodi učenja	• Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o				

	sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica[1]
1. 28. 2.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
2. 7.3.	Film „Razredni neprijatelj" i komunikacija u nastavi
3. 14.3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
4. 21.3.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
5. 28.3.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
6. 4.4.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
7. 11.4.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
8. 18.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.4.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
10. 2.5.	Praznik rada – neradni dan
11. 9.5.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
12. 16.5	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
13.	

[1] U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14. 30.5.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
15. 6.5.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40
4.			
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu" – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova)
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini
- Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* • Arambašić. L. (2021), *Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu*, Zagreb: Naklada *Slap* • Brajša (1994), *Pedagoška komunikologija*, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), *Pozitivna disciplina*, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), *Humana škola*, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), *Od poslušnosti do odgovornosti*, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), *Neverbalna komunikacija*, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), *Etika moći*, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), *Kako međusobno razgovaramo (1-3),* Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), *Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati*, Zagreb: EruditA
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).
Posljednja promjena programa	Januar, 2022.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	**Pedagogija 2** (Odsjek za historiju)				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija	Pedagogija I				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail:dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: • Definirati ključne pojmove • Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima • Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose • Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1. 28.2..-06.3.2022.	Uvod u kolegij
2. 07.-13.3.2022.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
3. 14.-20.3.2022.	Interakcija i komunikacija u odgoju
4. 21.-27.3.2022.	Interakcija i komunikacija u razredu
5. 28.3.-3.4.2022.	Interakcija i komunikacija u porodici
6. 4.-10.4.2022.	Roditeljstvo i odgoj djece
7. 11.-17.4.2022.	(Ne)nasilni odgoj djece
8. 18.-24.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.-30.4.2022.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
10. 2.-8.05.2022.	Neradni dan
11. 9.-15.05.2022.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
12. 16.-22.05.2022.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
13. 23.-29.05.2022.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
14. 30.05.-05.6.2022.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
15. 06.-12.6.2022.	Evaluacija i potpisi
20.6. – 1. 7. 2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo</td><td></td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td></td><td>45</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Završni ispit</td><td></td><td>45</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Integralni ispit</td><td></td><td>90</td></tr>
<tr><td>5.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>Ukupno:</td><td>100%</td></tr>
</table>
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:
• Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju.
• Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatati sadržaje realizirane u toku semestra.</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
<tr><td>Literatura</td><td>Obavezna
1. Bratanić, M. (1993). Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja. Zagreb: Školska knjiga.
2. Daly, M. (2008). Roditeljstvo u suvremenoj Europi. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece.
3. Pećnik, N. (2006). Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja.
4. Bilić,V. i Bašić, S. (2016). Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima.</td></tr>
</table>

	Dodatna 1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). *Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi*. Zagreb: Naklada Ljevak. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžiomerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. *Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti"*. Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). *Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju*. Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf 4. Juul, J. (2011). *Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji*. Zagreb:Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). *Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja*. Sarajevo: Filozofski fakultet. 6. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iliuzija?, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevnica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mial: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **1**; seminar /; vježbe: **1**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za njemački jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji.U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	• Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta				
Sedmica Datum	Nastavna jedinica - predavanja[1]	Rad u grupama - vježbe		
1. 28. 2.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama		
2. 7. 3	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1		Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
3. 14. 3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2		
4. 21. 3.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3		
5. 28. 3.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4		
6. 4. 4.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5		
7. 11. 4.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6		
8. 18. 4.	Polusemestralni ispit			
9. 25. 4.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja Grupa 1	peer-evaluacija Grupa 6	
10. 2. 5.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5	
11. 9. 5.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4	
12. 16. 5.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3	
13. 23. 5.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2	
14. 30. 5.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1	
15. 6. 6.	Evaluacija rada u nastavi			

[1] Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije
Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalno izlaganje na vježbama</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit – test znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 b</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme
• Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
• Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini
• Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* • Alić, A. (2019), *Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice,* Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), *Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije,* Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), *Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima,* Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), *Kako biti uspešan nastavnik*, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrtko (1983), *Umetnost i komunikacija*, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), *Andragoška recepcija književnog teksta*, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), *Emocionalna inteligencija: procjene i vrste,* Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), *Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja* (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., *Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom,* Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).
Posljednja izmjena programa	Januar, 2022

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **2;** seminar: **2** /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	KuN je kolegij nemijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik.roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha", pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tiplogizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje disiplinaranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje posluha i dogovornosti).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.				
Ishodi učenja	• Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o				

	sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica[1]
1. 28. 2.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
2. 7.3.	Film „Razredni neprijatelj" i komunikacija u nastavi
3. 14.3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
4. 21.3.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
5. 28.3.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
6. 4.4.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
7. 11.4.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
8. 18.4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.4.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
10. 2.5.	Praznik rada – neradni dan
11. 9.5.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
12. 16.5	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
13.	

[1] U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14. 30.5.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
15. 6.5.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40
4.			
5.			
	Ukupno:	100 b	100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu" – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova)
- Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
- Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i inetrpretativnoj razini
- Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)

Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	*Obavezna* • Arambašić. L. (2021), *Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu*, Zagreb: Naklada *Slap* • Brajša (1994), *Pedagoška komunikologija*, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), *Pozitivna disciplina*, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), *Humana škola*, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), *Od poslušnosti do odgovornosti*, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), *Neverbalna komunikacija*, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), *Etika moći*, Zenica, Infoteka - Lilit I • Schulz von Thun (2002), *Kako međusobno razgovaramo (1-3)*, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), *Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati*, Zagreb: EruditA
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).
Posljednja promjena programa	Januar, 2022.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mial: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: **1**; seminar /; vježbe: **1**				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji.U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	• Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta				
Sedmica Datum	Nastavna jedinica - predavanja[1]	Rad u grupama - vježbe		
1. 28. 2.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama		
2. 7. 3	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1		Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
3. 14. 3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2		
4. 21. 3.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3		
5. 28. 3.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4		
6. 4. 4.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5		
7. 11. 4.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6		
8. 18. 4.	Polusemestralni ispit			
9. 25. 4.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja Grupa 1	peer-evaluacija Grupa 6	
10. 2. 5.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5	
11. 9. 5.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4	
12. 16. 5.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3	
13. 23. 5.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2	
14. 30. 5.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1	
15. 6. 6.	Evaluacija rada u nastavi			

[1] Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

<table>
<tr><td>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</td><td>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije
Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</td></tr>
<tr><td>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</td><td>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

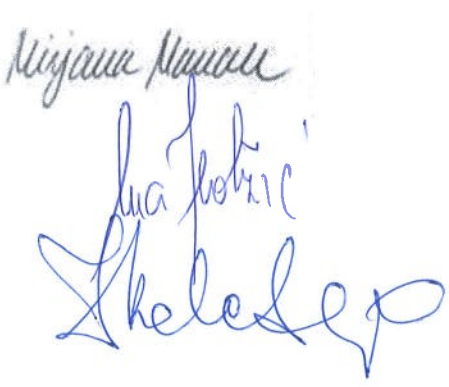
<table>
<tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Samostalno izlaganje na vježbama</td><td>10</td><td>10</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Završni ispit – test znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ukupno:</td><td>100 b</td><td>100%</td></tr>
</table>

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

• Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme
• Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relelvantnim bazama časopisa i sl.
• Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini
• Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova)</td></tr>
<tr><td>Skala ocjenjivanja</td><td>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td></tr>
</table>

Literatura	*Obavezna* • Alić, A. (2019), *Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice,* Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), *Mikropedagogija*, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), *Pedagogija -temeljna znanja*, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), *Nastavnik u kvalitetnoj školi*, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), *Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije,* Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), *Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima,* Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), *Kako biti uspešan nastavnik*, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), *Koordinate obiteljskog odgoja*, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrtko (1983), *Umetnost i komunikacija*, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), *Andragoška recepcija književnog teksta*, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), *Emocionalna inteligencija: procjene i vrste,* Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), *Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja* (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., *Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom,* Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	Dodatna • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).
Posljednja izmjena programa	Januar, 2022

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA / ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	***SOCIOLOGIJA – OPĆI PREDMET***				
Šifra/kod	FIL SOC 100	Status (obavezni ili izborni)	*Obavezni* (Odsjek za romanistiku) *Izborni* (Odsjek za germanistiku)	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021-2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 Email:vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 119	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: Email: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar - vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije kao cjelovite znanosti o društvu. U okviru kolegija radit će se na čitanju tekstova iz klasične i suvremene sociologije a u skladu sa tematskim i nastavnim jedinicama. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima i kakav je uopće smisao društvenih znanosti u eri globalizacije i „društva utemeljenog na znanju“.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim sociološkim pojmovima releventnim za kritičko razumijevanje društvenih procesa koji se odvijaju na lokalnoj i globalnoj društvenoj razini.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje elementarno poznavanje klasičnih i savremenih teorijskih diskursa u oblasti sociološkog mišljenja. Očekuje se kritičko valoriziranje u				

	identificiranju društvenih fenomena i mogućnost razvoja osnovnih kompetencija neophodnih za kritičko iluminiranje društvene ontologije i fenomenologije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predavanja: Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra. Vježbe: Savremeni značaj sociologije. Komponente koje tvore pojam društvo
2.	Predavanja: Čemu sociologija? Vježbe: Sociološke teorije od klasičnog pozitivizma do neofunkcionalizma. Smisao stvaranja sociooloških teorija i način njihove upotrebe u konkretnom društvenom kontekstu.
3.	Predavanja: Sociologija kao znanost društvene strukture i društvene promjene Vježbe: Osnovni metodološki izazovi u suvremenoj sociologiji. Razlika u shvatanju između metoda i tehnika znanstvenog istraživanja. Kvalitativna i kvantitativna metodologija u sociologiji
4.	Predavanja: Sociologija i modernost Vježbe: Transformacija suvremenog društva i osnovni izazovi sociologije u eri globalizacije. Giddensovo mišljenje «konsekvenci modernosti» i Habermasovo shvatanje «krize socijalnih znanosti».
5.	Predavanja: Durkheimovo razumijevanje društva Vježbe: Kultura i Društvo. Edward B. Tylor i holistička definicija kulture. Kultura kao masovna i elitna kategorija. Značaj i uloga igre u izgradnji društvenog svijeta. Kultura kao simbolički sustav u socioantropologiji C. Geertza. Proces «civiliziranja» kao proces «uljudnjavanja» Norberta Eliasa.
6.	Predavanje: Weber i problem supstantivne racionalnosti Vježbe: Religija i Društvo. Šta je religija za sociologe? Tipologija religija. Tipologija religijskih organizacija. Religija kao simboličko posredovanje ljudske egzistencije. Društvo kao «religijska tvorevina» Rene Girarda.
7.	Predavanje: Marx u okviru teorije društvenog sukoba Vježbe: Sociologija između globalizacije i tradicije. Od skeptika do hiperglobalista. Šta je globalizacija kao sociološki problem? Da li se BiH društvo može smatrati globaliziranim društvom?
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnove simboličkog interakcionizma Vježbe: Nacionalizam kao sociološka kategorija. Modernizam, etnosimbolizam, sekularni i religijski nacionalizam. Kako misliti pitanje nacionalizma izvan logike «općih mjesta».
10.	Predavanje: Sociologija Talcotta Parsonsa Vježbe: Problem društvene uloge rada u sociologiji. Rad kao društvena vrijednost i kao «svrsishodna» karakteristika čovjeka. Transformacije u karakteru rada od

	feudalizma do informacijskog društva. Definicija i oblici ljudskog rada u sociologiji. Čovjek između ciljne i vrijednosne racionalnosti.
11.	Predavanje: Ralph Dahrendorf Vježbe: Osnovni pojmovi sociologije porodice. Šta je porodica. Porodica ili obitelj? Transformacije u stvarnom i terminološkom značaju kategorija kao što su: brak, obitelj, roditeljstvo. Šta je rod, a šta spol? Uloga feminističke revolucije u shvatanju ljudskih prava i sloboda.
12.	Predavanje: Živimo li u postmodernizmu? Vježbe: Nužnost konflikata za održavanje društvenog stanja. Sociologija R. Dahrendorfa i tipologija konflikata. Rat kao najsloženiji i najpogubniji oblik socijalnog sukoba.
13.	Predavanje: Društvo rizika i neintendirane akcije Vježbe: Osnovna pitana kritičke teorije društva. Dijalektika prosvjetiteljstva kao «dijalektika modernizacije» U. Becka. Kritička teorija od Horkheimera do Dubiela: kritika logike linearne racionalnosti progresa ljudskog uma kao pitanje «fundamentalizma moderne».
14.	Predavanje: Sociologija „poslije društva“ Vježbe: Osnovna pitanja socijalne antropologije. Možemo li nešto naučiti iz «primitivnih» društava. Mehanička i organska solidarnost. Strukturalizam Claude Levi-Straussa. Izvori društvene povezanosti u primordijalnih socijalnim zajednicama.
15.	Predavanja: Vježbe: Sistematizacija gradiva i završna priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta, izlaganje studenata na zadate tematske jedinice.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Zadatak I	20	20
.	adatak II		
4.	Prezentacija eseja	20	20
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
6.	Završni ispit	30	30
	kupno: _ 00 ___ odova		00%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova.
- Student koji sa predmetnim saradnikom dogovori prezentaciju eseja može dobiti maksimalno 20 bodova.
- Zadatak I i II izvodi se u toku nastavnog procesa u periopdu polusemestralnih provjera znanja.
- Završni ispit organizira se u formi pismene ili usmene provjere znanja, u učionici Fakulteta koja je određena rasporedom, ili online, u zavisnosti od pandemijske situacije.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. (2008): *Rječnik sociologije*. Zagreb: Jesenski i Turk.
2. Elias, N. (2007): *Što je sociologija?* Zagreb: Antibarbarus.
3. Giddens, A. (2007): *Sociologija*. Zagreb: Globus. (ili neko od dostupnih izdanja) odabrana poglevlja
4. Fočo, S. (2011): *Sociologija*. Sarajevo: Svjetlost. Odabrana poglavlja

	Dodatna - Turner, J. H. (2009): *Sociologija*. Novi Sad: Mediterran Publishing.
Napomene	Literatura navedena u silabusu nije fiksna i prilagođavat će se dinamici izvođenja vježbi u toku semetra. Studenti će blagovremeno biti informirani o svim eventualnim odstupanjima i promjenama.